

สรุปข่าวประจำวัน ที่ 17-23 มิถุนายน 2569

“ศุภจี” ฤกษ์ผู้ส่งออกข้าว ติดตามการค้า ร่วมมือทำตลาด ดันยอดปีนี้เข้าเป้า 7 ล้านตัน

“ศุภจี” หรือสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย ติดตามสถานการณ์การค้า และร่วมมือทำแผนผลักดันการส่งออกข้าวไทยปีนี้ให้เป็นไปตามเป้าหมาย 7 ล้านตัน เผยสั่งการกรมการค้าต่างประเทศ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ เร่งผลักดันการส่งออกข้าวในตลาดศักยภาพให้ได้เพิ่มขึ้น ขอโฟกัสภูมิภาคแอฟริกาและลาตินอเมริกา ซึ่แม้จะวันออกกลางทำตลาดอิรักถูก แต่ผลจากความตึงเครียด ภาวะเอลนีโญ ทำให้ความต้องการซื้อข้าวไทยเพิ่ม ระบุมีแผนลุยขายข้าวอีกหลายตลาด

นางศุภจี สุธรรมพันธุ์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยภายหลังการหารือร่วมกับสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย นำโดยนายชูเกียรติ โอภาสวงศ์ นายกิตติมศักดิ์สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย นายโชคชัย เศรษฐสุวรรณ อุปนายก และคณะผู้แทนสมาคมฯ ที่กระทรวงพาณิชย์ ว่า ได้มีการติดตามสถานการณ์การค้าและตลาดข้าว และแนวทางผลักดันการส่งออกข้าวไทย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการส่งออกข้าวไทยปี 2569 ที่ตั้งไว้ 7 ล้านตัน และใช้กลไกการส่งออกเป็นแรงผลักดันสร้างคำสั่งซื้อรองรับผลผลิตและสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรผู้ปลูกข้าวไทย

โดยปีนี้ ตลาดข้าวโลกมีความท้าทายจากการแข่งขันที่รุนแรงและความไม่แน่นอนของสถานการณ์การค้าโลก แต่ข้าวไทยยังคงได้รับการยอมรับในด้านคุณภาพ มาตรฐานการผลิต และความน่าเชื่อถือในการส่งมอบสินค้า โดยได้สั่งการให้กรมการค้าต่างประเทศและกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ เร่งประสานเครือข่ายทูตพาณิชย์ทั่วโลกในการผลักดันการจำหน่ายข้าวไทยในตลาดศักยภาพ พร้อมทำงานเชิงรุกร่วมกับภาคเอกชน เพื่อขยายโอกาสทางการค้าให้กับข้าวไทยในตลาดสำคัญทั่วโลก

ทั้งนี้ ได้ให้ความสำคัญกับการขยายตลาดส่งออกข้าวไทยไปยังภูมิภาคแอฟริกาและลาตินอเมริกา ซึ่งมีแนวโน้มความต้องการนำเข้าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยจะใช้ประโยชน์จากความตกลงการค้าเสรี (FTA) ที่ไทยมีกับประเทศคู่ค้า อาทิ เปรู และชิลี เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของข้าวไทยในภูมิภาคดังกล่าว โดยในเร็ว ๆ นี้ จะมีการหารือกับรัฐมนตรีของเปรูเพื่อยกระดับการใช้ประโยชน์จาก FTA ให้เกิดผลเป็นรูปธรรมมากขึ้น หลังจากก่อนหน้านี้ได้หารือกับคณะเอกอัครราชทูตประเทศและอุปทูตในภูมิภาคลาตินอเมริกาเพื่อร่วมกันผลักดันการส่งออกข้าวไทยแล้ว

ขณะเดียวกัน ได้มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งติดตามและขับเคลื่อนประเด็นสำคัญเพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของข้าวไทยในระยะยาว ทั้งการพัฒนาพันธุ์ข้าวให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดโลก การขยายตลาดใหม่ ตลอดจนการบริหารความเสี่ยงจากภาวะเอลนีโญที่อาจส่งผลกระทบต่อผลผลิตข้าวในอนาคต รวมทั้งการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อยกระดับมาตรการดูแลเกษตรกรและสร้างความมั่นคงด้านการผลิตข้าวของประเทศ

อย่างไรก็ตาม แม้ความขัดแย้งในตะวันออกกลาง ได้ส่งผลให้การส่งออกข้าวไทยไปยังอิรัก ซึ่งเป็นตลาดสำคัญของไทยในภูมิภาคดังกล่าว จะลดตัวลงตั้งแต่เดือน มี.ค.2569 ที่ผ่านมา แต่ผลกระทบจากความตึงเครียดใน

ตะวันออกกลางและแนวโน้มการเกิดภาวะภัยแล้งจากปรากฏการณ์เอลนีโญ กลับทำให้หลายประเทศเร่งนำเข้าข้าว เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร ส่งผลให้ไทยยังสามารถขยายการส่งออกไปยังตลาดอื่นได้เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะใน ภูมิภาคเอเชียและแอฟริกา

นายชูเกียรติ โอภาสวงศ์ นายกิตติมศักดิ์สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย กล่าวว่า สถานการณ์ตลาดข้าวโลกในปี นี้มีความอ่อนไหวและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยราคาข้าวในตลาดโลกปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจากระดับ ประมาณ 320-340 ดอลลาร์สหรัฐต่อตันในช่วงปลายปีก่อน มาอยู่ที่ประมาณ 480 ดอลลาร์สหรัฐต่อตันในปัจจุบัน ส่วนหนึ่งเป็นผลจากความกังวลเรื่องภาวะเอลนีโญและความมั่นคงทางอาหาร ส่งผลให้หลายประเทศเร่งนำเข้าข้าว เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะฟิลิปปินส์และมาเลเซียที่มีการสั่งซื้อในปริมาณมาก

ส่วนตลาดอิรัก ซึ่งเป็นตลาดส่งออกข้าวอันดับหนึ่งของไทย แม้จะได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความ ขัดแย้งในภูมิภาคจนทำให้การส่งมอบสินค้าชะงักงัน แต่เชื่อว่าหลังสถานการณ์คลี่คลายจะสามารถกลับมาส่งออกได้ ตามปกติ ขณะที่หลายประเทศได้เข้ามาซื้อข้าวไทยเพื่อชดเชยความต้องการในตลาดโลก ประกอบกับความต้องการ ใช้ปลายข้าวในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ภายในประเทศที่เพิ่มขึ้นจากภาวะขาดแคลนข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ส่งผลให้ราคา ข้าวไทยปรับตัวดีขึ้น

นอกจากนี้ เพื่อผลักดันการส่งออกข้าวภายในโควตาไปยังตลาดยุโรปได้เพิ่มขึ้น สมาคมฯ ขอเสนอให้เจรจา สัดส่วนโควตาการส่งออกต้นข้าวให้มากขึ้น เนื่องจากส่วนใหญ่ส่งออกต้นข้าวไปตลาดยุโรปมากกว่าปลายข้าว ซึ่ง กระทรวงพาณิชย์แจ้งว่าจะหีบยกประเด็นดังกล่าวหารือกับฝ่ายยุโรปต่อไป

นางอารดา เฟื่องทอง อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ กล่าวว่า กรมจะเร่งดำเนินการตามนโยบายรัฐบาล และนางศุภจี ในการส่งเสริมตลาดและผลักดันการส่งออกข้าวไทยอย่างต่อเนื่อง ทั้งในภูมิภาคเอเชีย ยุโรป อเมริกา และโอเชียเนีย เพื่อลดความเสี่ยงจากการพึ่งพาส่งออกข้าวไปตลาดใดตลาดหนึ่ง และกระตุ้นให้เกิดคำสั่งซื้อรองรับผลผลิตข้าวไทย และพร้อมขับเคลื่อนผ่านกลไกความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน โดยกรมจะเร่งรัดการเจรจาซื้อขายข้าว แบบรัฐต่อรัฐ (G to G) กับ COFCO ของรัฐบาลจีน อีก 460,000 ตัน มีแผนนำคณะผู้แทนภาครัฐและเอกชน เดินทางพบผู้นำเข้าข้าวรายสำคัญเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและขยายตลาดส่งออกข้าวไทย ล่าสุดไปพบผู้นำเข้าของ สาธารณรัฐเกาหลี วันที่ 7-10 มิ.ย.2569 และมีแผนเดินทางไปฟิลิปปินส์และมาเลเซียในช่วงต้นเดือน ส.ค.2569 รวมถึงเตรียมนำผู้ประกอบการข้าวหอมมะลิไทยและข้าวประณีตรายย่อยเจรจาธุรกิจกับผู้นำเข้าจีน ณ เมืองกวาง โจว ในเดือน ก.ค.2569

ช่วง 5 เดือน ปี 2569 (ม.ค.-พ.ค.) ไทยส่งออกข้าวปริมาณ 2.74 ล้านตัน ลดลง 10.75% แต่ยังสามารถ ขยายการส่งออกข้าวไปยังภูมิภาคแอฟริกาและเอเชียได้เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นภูมิภาคส่งออกข้าวสำคัญ 2 อันดับแรกของ ไทย และยังมีศักยภาพในการเติบโตต่อเนื่องท่ามกลางสถานการณ์ตลาดโลกที่ท้าทาย สะท้อนถึงความเชื่อมั่นของ ตลาดโลกต่อคุณภาพข้าวไทยและศักยภาพของไทยในฐานะแหล่งผลิตและส่งออกข้าวคุณภาพที่สำคัญของโลก

ที่มา Commerce News Agency (CNA)

“พาณิชย์”นำคณะผู้ส่งออก พบหารือภาครัฐ-เอกชนเกาหลีใต้ ผลักดันขายข้าวไทย

กรมการค้าต่างประเทศเผยผลการจัดคณะผู้ส่งออกข้าวไทยเดินทางเยือนเกาหลีใต้ พบกระทรวงเกษตร อาหาร และกิจการชนบท และ Korea Agro-Fisheries & Food Trade Corporation (aT) ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจที่ กำกับดูแลการนำเข้าข้าว ได้ข้อมูลเกาหลีใต้ผลิตข้าวได้ไม่พอ ต้องนำเข้าเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมแปรรูปและบริโภค

โดยข้าวไทยเริ่มเป็นที่นิยม ส่วนการพบผู้นำเข้า ยืนยันซื้อข้าวไทยต่อเนื่อง มั่นใจผลักดันส่งออกข้าวไทยเข้าสู่ตลาดเกาหลีใต้ได้เพิ่มขึ้นแน่

นางอารดา เพ็ญทอง อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยถึงผลการจัดคณะผู้ส่งออกข้าวไทยเดินทางเยือนสาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้) เมื่อวันที่ 7-10 มิ.ย.2569 นำโดยนางชนินทร หริ่มเจริญ รองอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ ว่า คณะได้พบหารือกับกระทรวงเกษตร อาหาร และกิจการชนบทของเกาหลีใต้ ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการกำหนดนโยบายภาคการเกษตร โดยเฉพาะสินค้าข้าวของเกาหลีใต้ และหน่วยงาน Korea Agro-Fisheries & Food Trade Corporation (aT) ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจอยู่ภายใต้กำกับดูแลของกระทรวงเกษตรฯ ของเกาหลีใต้ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการกำกับดูแลการประมูลนำเข้าข้าวของเกาหลีใต้ โดยเป็นการพบกันครั้งแรกของทั้ง 2 ฝ่าย

โดยในที่ประชุม เกาหลีใต้ให้ข้อมูลว่า ปัจจุบันเกาหลีใต้ผลิตข้าวได้ไม่เพียงพอต่อความต้องการในประเทศ ประกอบกับต้นทุนการผลิตค่อนข้างสูง จึงนำเข้าข้าวจากต่างประเทศประมาณ 408,700 ตันต่อปี ซึ่งเป็นปริมาณตามที่ได้ตกลงภายใต้กรอบองค์การการค้าโลก (WTO) โดยข้าวที่นำเข้าส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้ในภาคอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร เช่น การผลิตเส้นก๋วยเตี๋ยว แป้ง ขนมห และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ส่วนที่เหลือประมาณ 10-20% นำไปใช้เพื่อการบริโภค แต่ปัจจุบันจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติและจำนวนประชากรจากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อพยพเข้ามาอาศัยในเกาหลีใต้เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ความต้องการข้าวในร้านอาหารและโรงแรมเติบโตอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะข้าวไทย ซึ่งจากผลสำรวจความต้องการข้าวของหน่วยงาน aT พบว่า ขณะนี้ข้าวไทยเป็นที่นิยมและขึ้นชออย่างแพร่หลายในเกาหลีใต้

ทั้งนี้ คณะยังได้พบหารือกับผู้บริหารบริษัท POSCO International ซึ่งเป็นบริษัทการค้าระหว่างประเทศรายใหญ่ของเกาหลีใต้และนำเข้าข้าวไทยมาโดยตลอด โดยบรรยากาศการหารือเป็นไปด้วยความชื่นมื่นและอบอุ่น เนื่องจากบริษัท POSCO มีความคุ้นเคยกับผู้ส่งออกข้าวไทยมาอย่างยาวนาน โดยบริษัทได้ชื่นชมข้าวไทยในด้านคุณภาพและมาตรฐาน รวมทั้งผู้ส่งออกข้าวไทยที่ส่งมอบข้าวเป็นไปตามสัญญาและตรงต่อเวลาและทันต่อความต้องการมาโดยตลอด และยืนยันว่าจะนำเข้าข้าวไทยต่อไป โดยฝ่ายไทยได้ขอบคุณบริษัทที่สนับสนุนนำเข้าข้าวไทยมาอย่างยาวนาน และย้ำว่า ไทยมีความพร้อมและมีศักยภาพในการส่งออกข้าวที่มีคุณภาพและมาตรฐานให้กับบริษัทในทุกสถานการณ์

“เกาหลีใต้เป็นประเทศที่มีศักยภาพในการนำเข้าข้าวเพื่อไปใช้ในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม โดยมีความต้องการข้าวในเชิงอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับขณะนี้เกาหลีใต้กำลังเผชิญกับวิกฤติอุปทานในประเทศดิ่งตัว ราคาจำหน่ายข้าวในประเทศสูงขึ้น และรัฐบาลต้องนำข้าวในสต็อกออกมาระบายเพื่อบรรเทาสถานะการณ์ดังกล่าว จึงเป็นจังหวะและโอกาสที่เหมาะสมในการส่งเสริมและผลักดันข้าวไทยไปเกาหลีใต้เพิ่มขึ้น”
นางอารดา กล่าว

นอกจากนี้ คณะยังได้ปะหารือกับผู้ประกอบการไทยในงาน Seoul food & Hotel ณ KINTEX (Korea International Exhibition Center) เมืองโกยาง โดยงานดังกล่าวเป็นงานแสดงสินค้าอาหารและเครื่องคีมนานาชาติที่ใหญ่ที่สุดในเกาหลีใต้ เป็นเวทีสำคัญสำหรับผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมอาหารและบริการจากทั่วโลก มาเจรจาธุรกิจและการสร้างเครือข่ายระหว่างผู้ผลิต ผู้จัดจำหน่าย และผู้ซื้อ ในปีนี้จัดขึ้นระหว่างวันที่ 9-12 มิ.ย.2569 โดยมีผู้ประกอบการนำสินค้ามาจัดแสดงกว่า 1,600 ราย จาก 45 ประเทศทั่วโลก โดยเป็นผู้ประกอบการไทยประมาณ 33 ราย นำสินค้ามาจัดแสดงในพื้นที่ Thailand Pavilion ของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ โดย

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงโซล ซึ่งงานดังกล่าวนับว่าเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการส่งเสริม ประชาสัมพันธ์และกระตุ้นความต้องการข้าวไทยในเกาหลีใต้ให้เพิ่มขึ้น

ปัจจุบัน ไทยส่งออกข้าวไปเกาหลีใต้ ประมาณ 17,500-54,000 ตันต่อปี โดยในช่วง 4 เดือน ปี 2569 (ม.ค.-เม.ย) ไทยส่งออกข้าวไปเกาหลีใต้แล้วประมาณ 4,900 ตัน ส่วนใหญ่เป็นการส่งออกข้าวกล้อง ร้อยละ 62 รองลงมาเป็นข้าวขาว ร้อยละ 28 และที่เหลือเป็นข้าวหอมมะลิไทยและข้าวหอมไทย ทั้งนี้ ด้วยเกาหลีใต้นำเข้าข้าว ด้วยวิธีการเปิดประมูล โดยมีหน่วยงาน aT ทำหน้าที่เปิดประมูล ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงเกษตรฯ ของเกาหลีใต้ ดังนั้น การนำคณะผู้ส่งออกข้าวไทยเดินทางเยือนเกาหลีใต้เพื่อพบกับกระทรวงเกษตรฯ และหน่วยงาน at ซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐของเกาหลีใต้ที่มีบทบาทสำคัญในการนำเข้าข้าวของเกาหลีใต้ นับว่าเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญ ที่จะนำไปสู่ความร่วมมือการเป็นพันธมิตรทางการค้าข้าวที่ระหว่างไทย-เกาหลีใต้

ที่มา Commerce News Agency (CNA)

เอลนีโญเอื้อส่งออกข้าวไทย แท้เพิ่มสต็อกเท่าตัว พ่อค้าหวังม.301 กระทบตลาดหอมมะลิไทยใน สหรัฐ

เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน นายชูเกียรติ โอภาสวงศ์ นายกิตติมศักดิ์ สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย เปิดเผยว่า ขณะนี้สถานการณ์การส่งออกข้าวไทยดีดตัวแรง ตั้งแต่เข้าเดือนมิถุนายน ทั้งราคาข้าวไทยเพื่อส่งออกสูงขึ้น สอดคล้องกับความต้องการของประเทศผู้นำเข้าสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ปัจจัยหลักมาจากการตื่นตัวเรื่องเอลนีโญ เป็นภัยธรรมชาติที่ก่อให้เกิดพายุรุนแรงและภัยแล้ง ทำให้หลายประเทศที่นำเข้าข้าวเพิ่มการสั่งซื้อเพื่อเป็นสต็อกเพื่อความมั่นคงด้านอาหาร โดยเฉพาะประเทศฟิลิปปินส์ เร่งซื้อข้าวปริมาณมาก และมาเลเซีย มีข่าวว่าปกติจะเตรียมสต็อก 3 เดือน จะเพิ่มเป็น 9 เดือน สะท้อนได้จากปริมาณนำเข้า 4 เดือนแรก 2569 มาเลเซียนำเข้าแล้ว 1.9 แสนตัน มากกว่าช่วงเดียวกันปีก่อนที่นำเข้าแค่ 4 หมื่นตัน ฟิลิปปินส์นำเข้า 1.3 แสนตัน เพิ่มจากปีก่อนนำเข้า 8.5 หมื่นตัน รวมถึงแอฟริกาได้นำเข้าแล้ว 2.88 แสนตัน ช่วงเดียวกันปีก่อนนำเข้า 1.9 แสนตัน โดยกำลังติดตามหลังสงคราม ตะวันออกกลางคลี่คลาย จะทำให้อิรักและอิหร่านกลับมาเป็นซื้อข้าวอีกล็อตใหญ่

“ในแง่ของปริมาณส่งออกข้าวไทยทั้งปี 2569 เดิมกังวลว่าอาจไม่ถึงเป้าหมาย 7.5 ล้านตัน หลังจากเกิด สงครามตะวันออกกลางและต้นทุนขนส่งแพง แต่พอเข้ามิถุนายนทั่วโลกเริ่มตื่นตัวกับเอลนีโญ หลายประเทศกังวล ภัยแล้งและขาดผลผลิตในประเทศยาวถึงปี 2570 ทำให้ตลาดนำเข้าข้าวกลับคึกคักอีกครั้ง ซึ่งช่วง 5 เดือนแรกไทย ส่งออกข้าวรวมประมาณ 3 ล้านตัน หรือเฉลี่ยเดือนละ 6 แสนตัน หากครึ่งปีหลังเฉลี่ยเท่าเดิมทั้งปีก็จะส่งออก 7.2 ล้านตัน จาก 5 เดือนปริมาณติดลบ 12% อาจขยับเป็นบวก หากภัยแล้งเริ่มรุนแรง” นายชูเกียรติกล่าว

นายชูเกียรติกล่าวว่า ในแง่ของราคาข้าว พบว่าราคาข้าวสูงขึ้นต่อเนื่อง โดยข้าวสารเจ้าวันนี้ราคา 9,500 บาทต่อตัน หรือเฉลี่ยขยับจาก 11 บาทต่อกิโลกรัม (กก.) มาเป็น 15 บาท ส่วนหอมมะลิสูงถึง 19,000 บาทต่อตัน ขณะที่ปลายข้าวสูงขึ้นหลังความต้องการนำไปผสมอาหารสัตว์มากขึ้นจากการที่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ราคาสูง ทำให้ราคา ปลายข้าวจาก 9 บาท/กก. เป็น 13 บาท จึงส่งผลให้ราคาส่งออกข้าวไทยขยับสูงตาม จากต้นปีข้าวสารเจ้า 5% จาก ช่วงราคา 270-360 เหรียญสหรัฐต่อตัน วันนี้ขายได้ 470-490 เหรียญสหรัฐต่อตัน สูงขึ้นกว่า 120 เหรียญสหรัฐต่อ ตัน แม้ราคาสูงกว่าข้าวสารเวียดนามที่ขยับจาก 350-360 เหรียญสหรัฐต่อตัน มาเป็น 410-415 เหรียญสหรัฐต่อตัน แต่ด้วยเวียดนามติดปัญหาเรื่องการส่งมอบข้าวไม่ทัน ทำให้ประเทศผู้นำเข้าหันมาซื้อข้าวไทยเพิ่มขึ้น และยอมสู้ราคา

เพราะไทยไม่เจอปัญหาเรื่องการส่งมอบและคุณภาพข้าว ส่วนข้าวอินเดียก็ติดเรื่องความหวังเรื่องการจัดเก็บและคุณภาพข้าวเก่า จึงไม่เป็นที่ต้องการของประเทศนำเข้า

นายชูเกียรติกล่าวว่า ด้วยราคาข้าวไทยสูงกว่าประเทศคู่แข่ง ทำให้การส่งออกข้าวไทย 5 เดือนแรกยังอยู่ในระดับ 3 ของโลกหรือประมาณ 3 ล้านตัน รองจากอินเดียส่งออก 9-10 ล้านตันและ เวียดนาม ส่งได้ 4.5 ล้านตัน อย่างไรก็ตามสถานการณ์โดยภาพรวมตลาดค้าข้าวไทยปีนี้ น่าจะดีขึ้นในรอบ 10 ปี ด้วยราคาข้าวดี ส่งออกไม่ตกมาก จะช่วยสร้างรายได้ให้เกษตรกรที่ดีขึ้น โดยต้องติดตามฤดูกาลใหม่ ด้วยราคาข้าวดีอาจจูงใจการปลูกเพิ่ม แต่ก็ยังกังวลเรื่องต้นทุนน้ำและค่าปุ๋ย เป็นสิ่งกดดัน

“จากนี้ราคาข้าวมีโอกาสดีขึ้น แต่หากสูงเกินไปก็จะกลายเป็นปัญหาได้ โดยเฉพาะการเจรจาซื้อข้าวไทยให้จีน ซึ่งจีนกำหนดคุณภาพข้าวที่สูงมาก ราคาต้นทุนข้าวกับค่าใช้จ่ายอาจถึง 500 เหรียญสหรัฐต่อตัน เจริญชาย อาจไม่ถนัดนัก ขณะที่ข้าวหอมมะลิ ราคาวันนี้ถึง 1,300 เหรียญสหรัฐต่อตัน ตลาดใหญ่คือสหรัฐ ก็เริ่มเห็นการนำเข้าจากไทยลดลง หันไปซื้อกัมพูชาและเวียดนามซึ่งราคาอยู่ที่ 800-900 เหรียญสหรัฐ ที่กังวลในอนาคตสำหรับตลาดสหรัฐคือภาษีนำเข้า วันนี้เสียในอัตรา 10% แต่หากการพิจารณาภาษีนำเข้าของสหรัฐตามมาตรา 301 และมีการขยับภาษีขึ้นอีก แม้ 3 ประเทศ ไม่ว่าจะไทย เวียดนาม กัมพูชา จะเจออัตราเดียวกัน แต่ต้นทุนราคาข้าวไทยสูงมากแล้ว บวกกับอัตราภาษีใหม่ ข้าวหอมมะลิไทยอาจถึง 1,400 เหรียญสหรัฐ จะยิ่งเพิ่มช่วงห่างราคาของไทยกับอีก 2 ประเทศ ก็จะเสียตลาดข้าวหอมมะลิในอนาคตได้ สะท้อนจาก 4 เดือนแรก ข้าวไทยส่งไปสหรัฐ 1.9 แสนตัน ลดลงจากปีก่อนที่ช่วงเดียวกันส่งออกได้ 2.1 แสนตัน” นายชูเกียรติกล่าว

อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ส่งออกข้าวไทย ยังต้องติดตามอย่างใกล้ชิด เพราะยังมีประเด็นทั้งบวกและลบ โดยเฉพาะภัยแล้ง สลับกับการเกิดพายุคลื่นมีผลต่อผลผลิตและราคาข้าวในอนาคต รวมถึงเหตุการณ์ในตะวันออกกลาง และอัตราแลกเปลี่ยน ซึ่งขณะนี้ถือว่าค่าเงินยังผันผวน อยู่ระดับ 32.50-33.00 บาทต่อเหรียญสหรัฐ

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า นางศุภจี สุธรรมพันธุ์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ จะเป็นประธานการประชุมหารือเรื่องสถานการณ์ข้าวกับสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย ในวันที่ 19 มิถุนายน ที่กระทรวงพาณิชย์ ที่มา มติชนออนไลน์

ข้าวถูกขึ้นราคาขายแฉง หอมมะลิพุ่ง 40 บ. หลังรับต้นทุนพุ่ง-ปลายปีลุ้นขยับอีก

สมาคมผู้ประกอบการข้าวถุงไทย ปรับราคาข้าวหอมมะลิบรรจุถุงขนาด 5 กิโลกรัม เพิ่มขึ้นถุงละ 40 บาท หลังผู้ประกอบการแบกต้นทุนไม่ไหว ลุ้นปลายปีขยับอีก

นายยงยุทธ พงษ์มหาดำรง นายกสมาคมผู้ประกอบการข้าวถุงไทย เปิดเผยถึงแนวโน้มราคาข้าวถุงว่า ตั้งแต่ต้นเดือนมิ.ย.2569 ว่าที่ผ่านมาผู้ประกอบการได้ยกเลิกการทำโปรโมชันข้าวสารทั้งในส่วนของข้าวขาว และข้าวหอมมะลิ ทำให้ราคาจำหน่ายปรับเพิ่มขึ้น โดยข้าวขาวขนาดบรรจุ 5 กิโลกรัม ปรับราคาเพิ่มขึ้นถุงละ 20 บาท จากถุงละ 70 บาท เป็นถุงละ 90 บาท ส่วนข้าวหอมมะลิ ปรับเพิ่มขึ้นถุงละ 40 บาท จากถุงละ 180 บาท เป็น 220 บาท

สาเหตุของการปรับราคาเพื่อให้สะท้อนกับต้นทุนวัตถุดิบที่แท้จริงที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากขณะนี้สต็อกข้าวเก่าหมดแล้ว โดยผู้ประกอบการเริ่มนำข้าวสารในสต็อกใหม่ซึ่งมีต้นทุนวัตถุดิบสูงกว่า มาบรรจุถุงเพื่อจำหน่ายทำให้จำเป็นต้องปรับราคา

ทั้งนี้ แม้ว่าจะเกิดปัญหาภูมิรัฐศาสตร์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อต้นทุนการขนส่ง และแพคเกจจิ้งของผู้ประกอบการ แต่เพื่อช่วยบรรเทาภาระค่าครองชีพประชาชน ตามนโยบายกระทรวงพาณิชย์ ผู้ประกอบการข้าวถุงได้ให้ความร่วมมือด้วยดี ช่วยตรึงราคาจำหน่ายข้าวถุง ทั้งข้าวขาวและข้าวหอมมะลิโดยยังคงการทำราคาโปรโมชันพิเศษมาตั้งแต่เดือนก.พ.ที่ผ่านมา

แต่ขณะนี้สต็อกข้าวเก่าจำหน่ายหมดแล้ว ประกอบกับราคาวัตถุดิบข้าวสารในตลาดก็ปรับเพิ่มสูงขึ้นมาก จากกรณีที่ผู้ผลิตอาหารสัตว์หันมาแย่งซื้อปลายข้าวไปทดแทนข้าวโพดที่มีราคาสูง

“ทำให้ราคาวัตถุดิบข้าวขาวในตลาดพุ่งขึ้นไป 10% แล้ว จากกิโลกรัมละ 12 บาท เป็น 14 บาท ส่วนข้าวหอมมะลิตันทุนก็พุ่งขึ้นไป 20% ราคาปรับจากกิโลกรัมละ 28 บาท เป็น 36 บาท”

อย่างไรก็ตาม แนวโน้มราคาข้าวสารในช่วงครึ่งปีหลังจะปรับเพิ่มหรือไม่ ต้องจับตาดูสถานการณ์ของซูเปอร์เอลนีโญ และภัยแล้งต่างๆว่าจะเกิดขึ้นหรือไม่ และหากเกิดขึ้นจะรุนแรงแค่ไหน แต่มั่นใจว่าปริมาณผลผลิตข้าวจะเพียงพอต่อการบริโภคภายในประเทศแน่นอน

ที่มา ข่าวสดออนไลน์

อุตสาหกรรมการขนส่งทางเรือยังคงระมัดระวัง แม้มีสัญญาณการกลับมาใช้เส้นทางผ่านช่องแคบฮอร์มุซ

สำนักข่าว Bloomberg รายงานว่า ผู้ประกอบการขนส่งทางเรือทั่วโลกยังคงใช้ท่าที่ระมัดระวังต่อการกลับมาใช้เส้นทางเดินเรือผ่านช่องแคบฮอร์มุซ (Strait of Hormuz) แม้ Donald Trump ประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา จะยืนยันว่าช่องแคบดังกล่าวจะกลับมาเปิดให้เรือพาณิชย์สัญจรได้ภายในวันศุกร์ก็ตาม

แม้ว่ารัฐบาลของสหรัฐฯและอิหร่านมีแนวโน้มที่จะลงนามในข้อตกลงชั่วคราว (Interim Agreement) ที่สวิตเซอร์แลนด์แต่จนถึงขณะนี้ยังไม่มีการเผยแพร่รายละเอียดของข้อตกลงอย่างเป็นทางการ ส่งผลให้เจ้าของเรือบริษัทประกันภัย และหน่วยงานภาครัฐในหลายประเทศยังคงมีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติและมาตรการด้านความปลอดภัยสำหรับการกลับมาเดินเรือผ่านเส้นทางดังกล่าว

ผู้ให้บริการขนส่งรายใหญ่ของโลกต่างแสดงจุดยืนว่าจะไม่เร่งกลับเข้าสู่เส้นทางนี้จนกว่าจะมั่นใจในความปลอดภัยเพียงพอ โดย Hapag-Lloyd ระบุว่าเรือของบริษัทมีความพร้อมที่จะกลับมาผ่านช่องแคบฮอร์มุซทันทีเมื่อสถานการณ์ได้รับการประเมินว่าปลอดภัย

ขณะที่ Maersk และ Mitsui O.S.K. Lines เน้นย้ำว่าการประเมินความเสี่ยงด้านความมั่นคง การประสานงานกับบริษัทประกันภัย และการได้รับคำแนะนำจากหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง ยังคงเป็นปัจจัยสำคัญก่อนตัดสินใจกลับมาใช้เส้นทางดังกล่าว

ในฝั่งยุโรป เจ้าหน้าที่หลายรายแสดงความสงสัยต่อกรอบเวลาที่ประธานาธิบดีทรัมป์เสนอ โดยมองว่าปฏิบัติการเก็บกู้และกวาดล้างทุ่นระเบิดทางทะเล รวมถึงกระบวนการรับรองจากนานาชาติ อาจใช้เวลาหลายสัปดาห์ มากกว่าจะแล้วเสร็จภายในเวลาเพียงไม่กี่วัน

ผลกระทบจากความขัดแย้งที่ผ่านมาได้สร้างความเสียหายอย่างรุนแรงต่อการขนส่งทางทะเลในภูมิภาค ก่อนเกิดวิกฤต มีเรือคอนเทนเนอร์ประมาณ 21 ลำต่อวันเดินทางผ่านช่องแคบฮอร์มุซ อย่างไรก็ตาม นับตั้งแต่

สงครามเริ่มต้นขึ้น มีเรือคอนเทนเนอร์เพียง 23 ลำเท่านั้นที่ผ่านเส้นทางดังกล่าว และไม่มีการบินที่การสัญจรของเรือคอนเทนเนอร์แม้แต่ลำเดียวตั้งแต่วันที่ 8 มิถุนายนเป็นต้นมา

นักวิเคราะห์คาดการณ์ว่า การขนส่งน้ำมัน ปุ๋ยเคมี และสินค้าอื่นๆ ทางทะเลจะค่อยๆ พื้นตัวในช่วงหลายเดือนข้างหน้า เมื่อผู้ประกอบการมีความเชื่อมั่นต่อความปลอดภัยของเส้นทางเพิ่มมากขึ้น

ในช่วงที่ช่องแคบฮอร์มุซไม่สามารถใช้งานได้ตามปกติ บริษัทขนส่งจำนวนมากได้ปรับเปลี่ยนเส้นทาง การขนส่งสินค้าไปยังท่าเรือทางเลือก รวมถึงการใช้เรือชายขนส่งทางบก เพื่อรักษาความต่อเนื่องของห่วงโซ่อุปทาน และลดผลกระทบต่อการค้าระหว่างประเทศ

ผู้มีส่วนร่วมในอุตสาหกรรมขนส่งมองว่า การเปิดช่องแคบฮอร์มุซอีกครั้งควรถูกมองว่าเป็น จุดเริ่มต้นของกระบวนการฟื้นตัว (Recovery Process) มากกว่าการกลับคืนสู่ภาวะปกติอย่างสมบูรณ์ในทันที การที่ปริมาณการขนส่งจะฟื้นตัวกลับสู่ระดับเดิมได้อย่างเต็มรูปแบบ จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยสำคัญหลายประการ ได้แก่

- การรับรองความปลอดภัยของเส้นทางเดินเรืออย่างชัดเจน
- การลดความเสี่ยงด้านการประกันภัยและเบี้ยประกันสงคราม (War Risk Insurance)
- การฟื้นฟูความเชื่อมั่นของเจ้าของเรือและผู้ประกอบการโลจิสติกส์
- การกำจัดอุปสรรคด้านการเดินเรือ เช่น ทุ่นระเบิดหรือภัยคุกคามทางทะเลอื่น ๆ
- ผลกระทบเชิงเศรษฐกิจ

ในเชิงเศรษฐศาสตร์มหภาค ช่องแคบฮอร์มุซถือเป็นหนึ่งในเส้นทางคมนาคมทางทะเลที่มีความสำคัญที่สุดของโลก เนื่องจากเป็นจุดผ่านหลักของการส่งออกน้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติเหลว (LNG) ปุ๋ยเคมี และสินค้าโภคภัณฑ์จำนวนมากจากภูมิภาคตะวันออกกลาง

ดังนั้น แม้การเปิดเส้นทางอีกครั้งจะช่วยลดแรงกดดันต่อห่วงโซ่อุปทานโลกและตลาดพลังงาน แต่การฟื้นตัวของกิจกรรมการขนส่งมีแนวโน้มเป็นไปอย่างค่อยเป็นค่อยไป มากกว่าการกลับมาอย่างรวดเร็ว เนื่องจากผู้ประกอบการยังคงให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงด้านความปลอดภัยเป็นอันดับแรก

ตลาดพลังงาน ตลาดปุ๋ย และอุตสาหกรรมขนส่งทางเรือทั่วโลกจึงยังคงต้องติดตามพัฒนาการของสถานการณ์ในช่องแคบฮอร์มุซอย่างใกล้ชิดในช่วงหลายสัปดาห์ข้างหน้า เนื่องจากเสถียรภาพของเส้นทางนี้จะเป็นปัจจัยสำคัญต่อทิศทางการค้าและโลจิสติกส์ระหว่างประเทศในระยะต่อไป

ที่มา *Oryza.com*

การนำเข้าธัญพืชของประเทศอ่าวอาหรับมีแนวโน้มฟื้นตัว หลังช่องแคบฮอร์มุซกลับมาเปิดใช้งาน

สำนักข่าว Bloomberg รายงานว่า การกลับมาเปิดใช้งานช่องแคบฮอร์มุซ (Strait of Hormuz) อาจส่งผลให้เกิดการเร่งนำเข้าธัญพืชที่ถูกชะลอไว้ก่อนหน้านี้เข้าสู่ภูมิภาคอ่าวเปอร์เซีย (Persian Gulf) มากกว่าที่จะก่อให้เกิดอุปสงค์ใหม่ในตลาด

นับตั้งแต่ช่องแคบฮอร์มุซถูกปิดในช่วงต้นปีที่ผ่านมา ประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอ่าวอาหรับต้องพึ่งพาท่าเรือทางเลือกที่มีประสิทธิภาพต่ำกว่า ซึ่งหลายแห่งขาดโครงสร้างพื้นฐานเฉพาะทางสำหรับรองรับและขนถ่ายสินค้าประเภทธัญพืช ส่งผลให้ปริมาณการนำเข้าธัญพืชของภูมิภาคลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

ภูมิภาคอ่าวอาหรับพึ่งพาการนำเข้าอาหารจากต่างประเทศในสัดส่วนสูง โดยประมาณ 90% ของการบริโภคอาหารทั้งหมดมาจากการนำเข้า ขณะที่ศูนย์กลางการขนส่งและกระจายสินค้าธัญพืชที่สำคัญ ได้แก่ Jebel

Ali Port, King Abdulaziz Port และ Bandar Imam Khomeini Port ล้วนตั้งอยู่ภายในพื้นที่ที่ต้องผ่านช่องแคบฮอร์มุซ และมีศักยภาพในการรองรับเรือบรรทุกธัญพืชขนาดใหญ่ได้ดีกว่าท่าเรือทางเลือก

ข้อมูลจาก Kpler ระบุว่า ปริมาณการนำเข้าธัญพืชเข้าสู่ภูมิภาคในเดือนพฤษภาคมลดลงมากกว่า 50% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน สะท้อนให้เห็นว่าอุปสงค์ส่วนใหญ่ไม่ได้หายไปจากระบบเศรษฐกิจ แต่เป็นเพียงการเลื่อนการสั่งซื้อออกไปเนื่องจากข้อจำกัดด้านการขนส่งและโลจิสติกส์

หากช่องแคบฮอร์มุซกลับมาเปิดใช้งานอย่างเต็มรูปแบบ ผู้นำเข้ามีแนวโน้มที่จะเร่งเติมสต็อกสินค้าและดำเนินการสั่งซื้อที่ถูกเลื่อนออกไป ส่งผลให้การนำเข้าธัญพืชและกิจกรรมการขนส่งสินค้าเทกองแห้ง (Dry Bulk Shipping) พุ่งตัวในระยะสั้น อัตราการระวางเรืออาจได้รับแรงหนุนในช่วงแรก อย่างไรก็ตาม การสะสมของเรือที่รอขนถ่ายสินค้าอาจก่อให้เกิดความแออัดในท่าเรือและความไม่มีประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์เป็นการชั่วคราว

ผู้ที่ได้รับประโยชน์มากที่สุดจากสถานการณ์ดังกล่าวอาจเป็นประเทศผู้ส่งออกสินค้าเกษตรไปยังตะวันออกกลาง โดยเฉพาะบราซิลเนื่องจากอิหร่านเป็นหนึ่งในผู้ซื้อข้าวโพดและกากถั่วเหลืองจากบราซิลรายสำคัญของโลก

อย่างไรก็ตาม ผลกระทบต่อราคาธัญพืชในตลาดโลกโดยรวมคาดว่าจะอยู่ในวงจำกัด เนื่องจากสถานการณ์นี้เป็นการปลดปล่อยอุปสงค์ที่ถูกกักค้างไว้ (Pent-up Demand) และเป็นการฟื้นฟูความปกติของห่วงโซ่อุปทานมากกว่าการเพิ่มขึ้นของการบริโภคในเชิงโครงสร้าง ดังนั้น แม้ปริมาณการค้าและการขนส่งอาจเร่งตัวขึ้นในระยะสั้น แต่แนวโน้มดังกล่าวไม่น่าจะเป็นปัจจัยผลักดันให้ราคาธัญพืชโลกปรับตัวสูงขึ้นอย่างยั่งยืนในระยะยาว

ในมุมมองเชิงเศรษฐศาสตร์ การเปิดช่องแคบฮอร์มุซอีกครั้งจึงมีความสำคัญต่อการคลี่คลายปัญหาคอขวดด้านโลจิสติกส์ (Logistics Bottlenecks) และการฟื้นฟูประสิทธิภาพของห่วงโซ่อุปทานอาหารในภูมิภาคตะวันออกกลาง มากกว่าการเปลี่ยนแปลงสมดุลอุปสงค์และอุปทานของตลาดสินค้าเกษตรโลกอย่างมีนัยสำคัญ

ที่มา *Oryza.com*

รายงาน GEOGLAM เตือนภัยเอลนีโญรุนแรง อาจกระทบผลผลิตข้าวของอินเดียและหลายภูมิภาคทั่วโลก

รายงานพิเศษฉบับล่าสุดของโครงการติดตามและประเมินผลผลิตพืชผลโลก (Group on Earth Observations Global Agricultural Monitoring Initiative: GEOGLAM Crop Monitor) เตือนว่า ปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño) ได้เริ่มก่อตัวขึ้นแล้ว และมีแนวโน้มจะดำเนินต่อเนื่องไปจนถึงเดือนมีนาคม 2570 โดยมีความน่าจะเป็นร้อยละ 63 ที่จะพัฒนาไปสู่ระดับความรุนแรงสูงมาก (Very Strong El Niño) ในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2569 ถึงเดือนมกราคม 2570 ซึ่งวัดจากดัชนี Niño 3.4 ที่มีค่าตั้งแต่ 2.0 องศาเซลเซียสขึ้นไป

รายงานระบุว่า แม้เหตุการณ์เอลนีโญที่รุนแรงจะไม่ได้ส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตรรุนแรงกว่าเหตุการณ์ทั่วไปเสมอไป แต่ผลกระทบที่เกิดขึ้นมักมีรูปแบบที่สามารถคาดการณ์ได้ชัดเจนมากกว่า ทำให้สามารถประเมินความเสี่ยงต่อผลผลิตทางการเกษตรในหลายภูมิภาคของโลกได้ล่วงหน้า

ข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความเสี่ยงได้รับผลกระทบมากที่สุด

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในอดีต GEOGLAM ระบุว่า ข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีแนวโน้มได้รับผลกระทบเชิงลบจากปรากฏการณ์เอลนีโญมากที่สุดในระดับโลก

สถิติย้อนหลังชี้ให้เห็นว่า ในช่วงปีที่เกิดเอลนีโญ ผลผลิตข้าวโลกมักต่ำกว่าระดับแนวโน้มปกติประมาณร้อยละ 1.0–1.5 ขณะที่ผลผลิตถั่วเหลือง กลับมีแนวโน้มสูงกว่าระดับแนวโน้มปกติร้อยละ 1.5–2.0

สำหรับข้าวสาลี ผลผลิตโดยทั่วไปจะอยู่ในระดับใกล้เคียงกับค่าปกติหรือต่ำกว่าปกติเพียงเล็กน้อย ส่วนข้าวโพด มักได้รับผลกระทบจำกัดในระดับโลก เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของผลผลิตในบางภูมิภาคสามารถชดเชยการลดลงของผลผลิตในภูมิภาคอื่นได้

อินเดียเป็นหนึ่งในพื้นที่เสี่ยงสูงต่อการสูญเสียผลผลิตข้าว

รายงานระบุว่า อินเดียเป็นหนึ่งในประเทศที่มีความเปราะบางสูงต่อการลดลงของผลผลิตข้าวจากอิทธิพลของเอลนีโญ โดยปกติแล้ว ปรากฏการณ์เอลนีโญจะทำให้ปริมาณฝนในช่วงฤดูมรสุมหลักระหว่างเดือนมิถุนายนถึงกันยายนของอินเดียลดลงกว่าค่าเฉลี่ย ส่งผลให้เกิดภาวะขาดแคลนความชื้นในดิน เพิ่มความเสี่ยงต่อการชะลอตัวของการเจริญเติบโตของพืช และทำให้ประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตรลดลง

ข้อมูลในอดีตจากเหตุการณ์เอลนีโญรุนแรงในปี 2540 (1997) และปี 2558 (2015) พบว่า ผลผลิตข้าวและข้าวโพดของอินเดียลดลงจากระดับแนวโน้มปกติประมาณร้อยละ 0–3

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแอฟริกาตอนใต้เผชิญความเสี่ยงเพิ่มเติม

นอกเหนือจากอินเดียแล้ว รายงานยังระบุว่า พื้นที่บางส่วนของภูมิภาคแอฟริกาตอนใต้ โดยเฉพาะสาธารณรัฐโมซัมบิก มีแนวโน้มเผชิญผลกระทบเชิงลบต่อผลผลิตข้าวเช่นกัน

ในทางตรงกันข้าม บางประเทศอาจได้รับประโยชน์จากรูปแบบสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงไป โดยในอดีตพบความผิดปกติเชิงบวกของผลผลิตข้าวในสาธารณรัฐอิรัก และเติร์กเมนิสถาน

รายงานยังชี้ว่า การลดลงของปริมาณฝนที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์เอลนีโญ เคยส่งผลให้การเพาะปลูกข้าวนาปีล่าช้าในหลายพื้นที่ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asia) และภูมิภาคหมู่เกาะทางทะเลหรือมารีไทม์คอนติเนนต์ (Maritime Continent) ซึ่งครอบคลุมพื้นที่สำคัญ เช่น อินโดนีเซีย มาเลเซีย และฟิลิปปินส์

หลายภูมิภาคทั่วโลกเผชิญความเสี่ยงทางการเกษตรเพิ่มขึ้น

GEOGLAM ประเมินว่า ภูมิภาคที่มีความเสี่ยงสูงสุดต่อภาคการเกษตรจากเหตุการณ์เอลนีโญครั้งนี้ ได้แก่

- แอฟริกาตอนใต้ (Southern Africa)
- อเมริกากลาง (Central America)
- อินเดีย (India)
- ออสเตรเลีย (Australia)

ขณะที่บางภูมิภาคอาจได้รับประโยชน์จากสภาพอากาศที่เอื้อต่อการผลิตพืชผลมากขึ้น ได้แก่

- เอเชียกลาง (Central Asia)
- พื้นที่ตอนใต้ของแอฟริกาตะวันออก (Southern East Africa)
- พื้นที่ตอนใต้ของทวีปอเมริกาใต้ (Southern South America)
- สหรัฐอเมริกา (United States of America)

ข้อเสนอแนะด้านการติดตามสถานการณ์

จากการคาดการณ์ว่าปรากฏการณ์เอลนีโญครั้งนี้อาจมีความรุนแรงในระดับสูง GEOGLAM จึงแนะนำให้หน่วยงานด้านการเกษตร ผู้กำหนดนโยบาย และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในภาคการผลิตอาหารทั่วโลก ติดตามสถานการณ์

สภาพอากาศและภาวะการเพาะปลูกอย่างใกล้ชิดในช่วงหลายเดือนข้างหน้า โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีความเปราะบางสูงต่อความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ

สรุป

รายงานพิเศษของโครงการติดตามและประเมินผลผลิตพืชผลโลก (Group on Earth Observations Global Agricultural Monitoring Initiative: GEOGLAM) สะท้อนให้เห็นว่า โลกกำลังเผชิญความเสี่ยงจากปรากฏการณ์เอลนีโญที่อาจพัฒนาไปสู่ระดับรุนแรงมากในช่วงปลายปี 2569 โดยข้าวเป็นพืชที่มีแนวโน้มได้รับผลกระทบเชิงลบมากที่สุดในระดับโลก

อินเดีย ซึ่งเป็นหนึ่งในประเทศผู้ผลิตและผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ที่สุดของโลก ถูกจัดให้เป็นพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูงต่อการลดลงของผลผลิต ขณะที่หลายประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asia) และแอฟริกาตอนใต้ (Southern Africa) อาจเผชิญความเสียหายจากภาวะฝนทิ้งช่วงและการเพาะปลูกที่ล่าช้า ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพด้านอุปทานอาหารและทิศทางราคาสินค้าเกษตรในตลาดโลกในระยะต่อไป

ที่มา *Oryza.com*

ออสเตรเลียเตือนภัยเอลนีโญปี 2026 อาจรุนแรงที่สุดครั้งหนึ่งในรอบกว่า 70 ปี

สำนักงานอุตุนิยมวิทยาแห่งออสเตรเลีย (Bureau of Meteorology) ประกาศว่า ปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño) ได้ก่อตัวขึ้นแล้วในมหาสมุทรแปซิฟิกเขตร้อน และมีแนวโน้มทวีความรุนแรงขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี 2026 จนกลายเป็นหนึ่งในเหตุการณ์เอลนีโญที่รุนแรงที่สุดนับตั้งแต่เริ่มมีการบันทึกข้อมูลอย่างเป็นทางการเป็นระบบในปี 1950

แบบจำลองพยากรณ์สภาพภูมิอากาศล่าสุดชี้ว่า เอลนีโญครั้งนี้มีแนวโน้มอยู่ในระดับ “รุนแรงถึงรุนแรงมาก” (Strong to Very Strong El Niño) โดยประมาณครึ่งหนึ่งของแบบจำลองทั้งหมดประเมินว่า ความรุนแรงของปรากฏการณ์ดังกล่าวอาจติดอันดับหนึ่งในเหตุการณ์เอลนีโญที่รุนแรงที่สุดในรอบกว่า 70 ปี

ปรากฏการณ์เอลนีโญคาดว่าจะส่งผลให้หลายพื้นที่ในทวีปอเมริกาได้รับปริมาณฝนเพิ่มขึ้นอย่างมาก ขณะที่ออสเตรเลียและหลายประเทศในภูมิภาคเอเชียจะเผชิญสภาพอากาศที่ร้อนและแห้งแล้งกว่าปกติ

สำหรับภูมิภาคเอเชีย ซึ่งหลายประเทศกำลังเผชิญความท้าทายด้านการเพาะปลูกอยู่แล้วจากความผันผวนของสภาพอากาศ ความกังวลเกี่ยวกับผลกระทบต่อผลผลิตทางการเกษตรและความมั่นคงทางอาหารกำลังเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในประเทศที่พึ่งพาฝนตามฤดูกาลเป็นปัจจัยสำคัญในการผลิตสินค้าเกษตร

ในกรณีของออสเตรเลีย เอลนีโญถือเป็นปรากฏการณ์ที่สร้างความเสียหายทางเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากมักส่งผลให้ปริมาณฝนลดลง อุณหภูมิสูงขึ้น และเพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดภัยแล้งและไฟป่าในหลายพื้นที่ของประเทศ

นักวิทยาศาสตร์ด้านภูมิอากาศยังเตือนเพิ่มเติมว่า ภาวะการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก (Climate Change) อาจยิ่งขยายผลกระทบของเอลนีโญให้รุนแรงขึ้น ส่งผลให้เหตุการณ์สภาพอากาศสุดขั้ว (Extreme Weather Events) มีความถี่และความรุนแรงมากกว่าในอดีต

ในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา เหตุการณ์เอลนีโญรุนแรงหลายครั้งได้สร้างผลกระทบอย่างกว้างขวางต่อเศรษฐกิจโลก โดยเฉพาะเหตุการณ์ในช่วงปี 2015–2016 และ 2023–2024 ซึ่งส่งผลให้หลายประเทศเผชิญภาวะภัยแล้งรุนแรง ผลผลิตทางการเกษตรลดลง และเกิดความผันผวนในตลาดสินค้าเกษตรระหว่างประเทศ

หากการคาดการณ์ในปัจจุบันเป็นจริง เอลนีโญปี 2026 อาจส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อรูปแบบสภาพอากาศทั่วโลก รวมถึงตลาดสินค้าเกษตรและอาหารโลก โดยความเสี่ยงสำคัญประกอบด้วย

- ผลผลิตข้าว ข้าวสาลี ข้าวโพด และพืชน้ำมันในหลายภูมิภาคอาจลดลง
- ความผันผวนของราคาสินค้าเกษตรและอาหารในตลาดโลกอาจเพิ่มสูงขึ้น
- ความเสี่ยงด้านเงินเฟ้ออาหาร (Food Inflation) ในหลายประเทศอาจกลับมาเป็นประเด็นสำคัญ
- ภัยแล้งและไฟป่าในออสเตรเลีย เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และบางส่วนของเอเชียใต้ อาจสร้างความเสียหายต่อภาคเกษตรกรรมและทรัพยากรน้ำ
- ประเทศผู้นำเข้าอาหารสุทธิอาจเผชิญต้นทุนการนำเข้าที่สูงขึ้นจากภาวะอุปทานตึงตัว

ในมุมมองเชิงเศรษฐศาสตร์มหภาค เอลนีโญที่มีความรุนแรงระดับสูงมักเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อเสถียรภาพด้านอาหารของโลก และสามารถส่งผลกระทบต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศที่พึ่งพาภาคเกษตรกรรมอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น การติดตามพัฒนาการของปรากฏการณ์เอลนีโญในช่วงครึ่งหลังของปี 2026 จะเป็นประเด็นสำคัญสำหรับทั้งภาครัฐ ผู้ผลิตสินค้าเกษตร นักลงทุน และผู้กำหนดนโยบายทั่วโลก

ที่มา *Oryza.com*

องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization: FAO) เผยแพร่รายงาน FPMA ฉบับล่าสุด

ในรายงาน Food Prices Monitoring and Analysis Bulletin (FPMA) ฉบับล่าสุด ซึ่งเผยแพร่เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2569 องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization: FAO) ระบุว่า ราคาข้าวในตลาดโลกปรับตัวเพิ่มขึ้นในเดือนพฤษภาคม 2569 โดยมีปัจจัยสนับสนุนหลักจากความกังวลเกี่ยวกับสภาพอากาศและต้นทุนการผลิตที่เพิ่มสูงขึ้น

ดัชนีราคาข้าวรวมของ FAO (FAO All Rice Price Index) อยู่ที่ระดับเฉลี่ย 104.8 จุด เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.7 เมื่อเทียบกับเดือนเมษายน 2569 ราคาส่งออกข้าวอินดิกา (Indica Rice) ปรับตัวสูงขึ้นทั้งในเวียดนาม และประเทศไทย อันเป็นผลจากต้นทุนปัจจัยการผลิตที่เพิ่มขึ้น โดยในเวียดนาม ปริมาณอุปทานที่ตึงตัวช่วยหนุนระดับราคา ขณะที่ในประเทศไทย ความกังวลเกี่ยวกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño) ซึ่งกำลังก่อตัวต่อผลผลิตข้าว ได้เพิ่มแรงกดดันด้านราคาขึ้นอีกระดับหนึ่ง

ในทางตรงกันข้าม ราคาข้าวขาวในอินเดีย และปากีสถาน ทรงตัวหรือปรับลดลงเล็กน้อย เนื่องจากกิจกรรมการซื้อขายในตลาดยังคงซบเซา ขณะที่ราคาข้าวเมล็ดยาวของสหรัฐอเมริกาแทบไม่เปลี่ยนแปลง โดยถูกจำกัดการปรับตัวขึ้นจากระดับสต็อกที่อยู่ในเกณฑ์สูงและการแข่งขันจากประเทศผู้ส่งออกในภูมิภาคอเมริกาใต้

เมื่อพิจารณาผู้ส่งออกสำคัญ พบว่าราคาข้าวขาว 100% ชั้นบี (100% B White Rice) ของประเทศไทย เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.3 จากเดือนก่อนหน้า สู่ระดับ 446.50 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน ขณะที่ราคาข้าวหัก 25% ของเวียดนาม (Vietnam 25% Broken Rice) เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.5 สู่ระดับ 377.90 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน

ด้านราคาข้าวหัก 25% ของอินเดีย (India 25% Broken Rice) ปรับลดลงเล็กน้อยร้อยละ 0.3 มาอยู่ที่ 326.48 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน และยังคงต่ำกว่าระดับในช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 11 ขณะที่ราคาข้าวเมล็ดยาวของสหรัฐอเมริกา (United States Long-Grain Rice) ปรับลดลงเล็กน้อยเช่นกันร้อยละ 0.3 มาอยู่ที่ 540.40 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน

FAO ระบุเพิ่มเติมว่า ต้นทุนเชื้อเพลิงและค่าขนส่งที่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งเป็นผลจากความปั่นป่วนในตลาดพลังงานอันเชื่อมโยงกับความตึงเครียดในภูมิภาคตะวันออกไกล (Near East) และการปิดช่องแคบฮอร์มุซ (Strait of Hormuz) ได้กลายเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนการปรับตัวสูงขึ้นของราคาอาหารทั้งในตลาดโลกและตลาดภายในประเทศต่าง ๆ

นอกจากนี้ ความกังวลเกี่ยวกับการเข้าสู่ภาวะเอลนีโญ (El Niño) ตามที่คาดการณ์ไว้ ยังเป็นอีกปัจจัยหนึ่ง ที่เพิ่มแรงกดดันต่อราคาข้าวในตลาดโลกอย่างต่อเนื่อง

สำหรับสถานการณ์ตลาดภายในประเทศ ฟิลิปปินส์ ยังคงอยู่ในกลุ่มประเทศที่ FAO จัดอยู่ในระดับเฝ้าระวังราคาข้าวสูง (High-Price Warning Category) โดยในเดือนพฤษภาคม 2569 ราคาขายปลีกข้าวสารธรรมดา และข้าวสารสีดี (Regular and Well-Milled Rice) สูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 19 และร้อยละ 16 ตามลำดับ สาเหตุหลักมาจากต้นทุนด้านโลจิสติกส์และการขนส่งที่เพิ่มขึ้นตามราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

เพื่อรักษาเสถียรภาพด้านอุปทานและราคา รัฐบาลฟิลิปปินส์ ได้ลงนามข้อตกลงกับรัฐบาลเวียดนาม ในการนำเข้าข้าวจำนวน 1.5 ล้านตันในราคาคงที่ไปจนถึงเดือนเมษายน 2570 อีกทั้งยังได้กำหนดเพดานราคาขายปลีกข้าวนำเข้าชั่วคราวทั่วประเทศ โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 13 พฤษภาคม 2569 เป็นต้นไป

ในภูมิภาคแอฟริกาตะวันตก ราคาข้าวโดยรวมยังคงมีเสถียรภาพ โดยในเซเนกัล ราคาข้าวขายปลีกในเดือนเมษายน 2569 ส่วนใหญ่ทรงตัว แม้ว่าบางตลาดจะมีการปรับเพิ่มขึ้นสูงสุดถึงร้อยละ 8 ก็ตาม

ส่วนในไนจีเรีย ราคาข้าวทั้งที่ผลิตภายในประเทศและนำเข้ามีแนวโน้มทรงตัวหรือเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเมื่อเทียบรายเดือน อย่างไรก็ตาม ราคายังคงต่ำกว่าระดับของปีก่อนสูงสุดถึงร้อยละ 15 และร้อยละ 21 ตามลำดับ อันเป็นผลจากปริมาณข้าวนำเข้าที่มีมากขึ้นและการแข็งค่าของสกุลเงินภายในประเทศ

ขณะที่ในโตโก ราคาข้าวนำเข้าเคลื่อนไหวแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ โดยบางตลาดอยู่ใกล้เคียงกับระดับของปีก่อน ขณะที่บางแห่งมีราคาต่ำกว่าปีก่อนสูงสุดถึงร้อยละ 22

โดยสรุป รายงานล่าสุดขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization: FAO) สะท้อนให้เห็นว่า ตลาดข้าวโลกกำลังเผชิญแรงกดดันด้านราคาจากทั้งปัจจัยต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น ความเสี่ยงด้านสภาพภูมิอากาศจากปรากฏการณ์เอลนีโญ และต้นทุนพลังงานและการขนส่งที่สูงขึ้น ขณะที่หลายประเทศยังคงใช้มาตรการเชิงนโยบายเพื่อรักษาเสถียรภาพด้านอุปทานและควบคุมราคาข้าวภายในประเทศท่ามกลางความไม่แน่นอนของภาวะเศรษฐกิจและภูมิรัฐศาสตร์โลก

ที่มา *Oryza.com*

xx

เวียดนาม

สัปดาห์ที่ผ่านมาราคาข้าวเวียดนามมีแนวโน้มอ่อนตัวลง โดยราคาส่งออกข้าวขาว 5% มีการเสนอขายอยู่ที่ระดับ 405–415 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ลดลงจากระดับ 415–420 ดอลลาร์สหรัฐต่อตันเมื่อสัปดาห์ก่อนหน้า

ขณะที่สำนักข่าว The Philippine Star รายงานว่าราคาส่งออกข้าวของเวียดนามปรับตัวลดลงในสัปดาห์นี้ เนื่องจากอุปสงค์อ่อนตัวลงภายหลังฟิลิปปินส์ซึ่งถือเป็นประเทศผู้นำเข้าข้าวรายใหญ่ที่สุดของเวียดนามได้ระงับการนำเข้าข้าวชั่วคราว โดยข้าวขาว 5% (5% broken rice) ของเวียดนามมีการเสนอราคาอยู่ที่ระดับ 405–415 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ลดลงจากระดับ 415–420 ดอลลาร์สหรัฐต่อตันในสัปดาห์ก่อนหน้า

โดยผู้ค้าท้องถิ่นในนครโฮจิมินห์ซิตี้ (Ho Chi Minh City) ระบุว่า การระงับการซื้อของฟิลิปปินส์ในช่วงเดือนมิถุนายนได้ส่งผลให้กิจกรรมการซื้อขายชะลอตัวลง และกดดันราคาตลาดให้ปรับลดลง ทั้งนี้มีรายงานว่า การนำเข้าจากกลับมาอีกครั้งในเดือนกรกฎาคม แต่ปริมาณอาจถูกจำกัดไว้ที่ประมาณ 200,000 ตัน

ฟิลิปปินส์ถือเป็นตลาดสำคัญของข้าวเวียดนาม โดยคิดเป็นสัดส่วนการส่งออกจำนวนมาก ดังนั้น ความผันผวนของคำสั่งซื้อจากฟิลิปปินส์มักส่งผลกระทบต่อราคาส่งออกและบรรยากาศตลาดข้าวเวียดนาม โดยในอดีต การจำกัดการนำเข้าของฟิลิปปินส์ก็เคยส่งผลให้ราคาข้าวเวียดนามลดลง และสร้างความกังวลในหมู่ผู้ส่งออกมาแล้วเช่นกัน

สมาคมอาหารเวียดนาม (the Vietnam Food Association; VFA) รายงานว่า เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2569 ราคาส่งออกข้าวของเวียดนามค่อนข้างทรงตัวและมีแนวโน้มขยับขึ้นเล็กน้อย โดยราคาข้าวหอม (Vietnamese fragrant rice) พันธุ์ DT8 ชนิด 5% ทรงตัวอยู่ที่ระดับ 485-490 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน ขณะที่ข้าวหอม Jasmine อยู่ที่ระดับ 505-509 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เพิ่มขึ้น 1 เหรียญสหรัฐฯต่อตันจากสัปดาห์ที่แล้ว ส่วนข้าวขาว 5% (5% broken rice) ราคาอยู่ที่ระดับ 410-414 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เพิ่มขึ้น 1 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน จากสัปดาห์ที่แล้ว ขณะที่ข้าวหัก 100% (100% broken rice) ราคาขยับขึ้นมาที่ระดับ 344-348 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน

สมาคมอาหารเวียดนาม (VFA) รายงานว่า ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1-8 มิถุนายน 2569 มีเรือจำนวน 11 ลำจะเข้าเทียบท่าที่นครโฮจิมินห์ (Ho Chi Minh port) และเมืองมายเถย (Mỹ Tho) เพื่อรอขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือจำนวนรวมประมาณ 78,480 ตัน ทั้งนี้ ในช่วงตั้งแต่วันที่ 2 พฤษภาคม - 8 มิถุนายน 2569 มีการขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือจำนวนรวม 199,160 ตัน โดยมีปลายทางไปยังประเทศในแถบแอฟริกาจำนวน 50,000 ตัน ประเทศมาเลเซีย 7,300 ตัน และประเทศฟิลิปปินส์ 141,860 ตัน

ข้อมูลจากกรมศุลกากรเวียดนาม (Vietnam Customs Department) ระบุว่า การส่งออกข้าวของเวียดนามในเดือนพฤษภาคม 2569 มีปริมาณ 902,228 ตัน คิดเป็นมูลค่า 430.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณลดลงร้อยละ 18.5 และมูลค่าลดลงร้อยละ 16.3 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า อย่างไรก็ตาม เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.3 และมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.5 สำหรับราคาส่งออกข้าวเฉลี่ยอยู่ที่ 477 ดอลลาร์สหรัฐฯต่อตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.7 จากเดือนก่อนหน้า แต่ยังคงต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 9.3

ในช่วง 5 เดือนแรกของปีนี้ (มกราคม-พฤษภาคม 2569) เวียดนามส่งออกข้าวรวมประมาณ 4.3 ล้านตัน สร้างรายได้จากการส่งออกมากกว่า 2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.9 ขณะที่มูลค่าการส่งออกลดลงร้อยละ 7.4 อันเป็นผลมาจากราคาส่งออกเฉลี่ยที่ปรับตัวลดลง โดยราคาส่งออกข้าวเฉลี่ยของเวียดนามในช่วง 5 เดือนแรกของปี 2569 อยู่ที่ 470 ดอลลาร์สหรัฐฯต่อตัน ลดลงร้อยละ 9.1 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2025 อย่างไรก็ตาม ตลาดเริ่มส่งสัญญาณเชิงบวกมากขึ้น เนื่องจากคาดว่าปรากฏการณ์ เอลนีโญ (El Niño) จะส่งผลกระทบต่ออุปทานข้าวในตลาดโลก ซึ่งอาจช่วยสนับสนุนให้ราคาข้าวกลับมาฟื้นตัวได้ในระยะข้างหน้า

ด้านตลาดส่งออก ในเดือนพฤษภาคม 2569 การส่งออกข้าวของเวียดนามไปยัง สาธารณรัฐประชาชนจีน ขยายตัวอย่างโดดเด่น โดยเพิ่มขึ้นถึง 4.37 เท่า เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ขณะที่การส่งออกไปยังกานา (Ghana) เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.3 สิงคโปร์เพิ่มขึ้นร้อยละ 31.5 และออสเตรเลีย (Australia) เพิ่มขึ้นร้อยละ 39.4 ในทาง

ตรงกันข้าม การส่งออกไปยังฟิลิปปินส์ชะลอตัวลง โดยลดลงร้อยละ 14.5 ขณะที่ โกตดิวัวร์ (Côte d'Ivoire) หรือ ไอวอรีโคสต์ (Ivory Coast) ลดลงร้อยละ 53.1 และมาเลเซียลดลงร้อยละ 19.4

อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาภาพรวมในช่วง 5 เดือนแรกของปี ฟิลิปปินส์ยังคงเป็นตลาดนำเข้าข้าวรายใหญ่ที่สุดของเวียดนาม โดยมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 47.9 ของปริมาณการส่งออกข้าวทั้งหมดของประเทศ หรือมากกว่า 2 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่า 904.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.7 ในด้านปริมาณ แต่ลดลงร้อยละ 3.8 ในด้านมูลค่า เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

ขณะที่จีนครองอันดับสองในฐานะตลาดส่งออกข้าวที่ใหญ่ที่สุดของเวียดนามในช่วง 5 เดือนแรกของปี โดยมีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 18.4 ด้วยปริมาณนำเข้ารวม 784,673 ตัน คิดเป็นมูลค่า 390.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 90.3 ในด้านปริมาณ และร้อยละ 87.0 ในด้านมูลค่า ซึ่งถือเป็นอัตราการเติบโตที่โดดเด่นที่สุดในบรรดาตลาดนำเข้าหลัก สะท้อนให้เห็นถึงการฟื้นตัวอย่างแข็งแกร่งของอุปสงค์จากจีน และบทบาทที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องของตลาดจีนในการขับเคลื่อนการเติบโตของการส่งออกข้าวเวียดนาม

นอกจากนี้ การส่งออกข้าวไปยังหลายตลาดยังคงขยายตัวในระดับที่น่าพอใจ ได้แก่ มาเลเซียซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 22.6 สู่ระดับ 222,191 ตัน โมซัมบิก (Mozambique) เพิ่มขึ้นร้อยละ 22.4 สู่ระดับ 43,613 ตัน และที่โดดเด่นเป็นพิเศษคือ อิรัก (Iraq) ซึ่งมีการนำเข้าข้าวจากเวียดนามเพิ่มขึ้นเกือบ 200 เท่า แตะระดับ 25,250 ตัน

ในทางกลับกัน ตลาดดั้งเดิมหลายแห่งยังคงเผชิญภาวะหดตัวอย่างมีนัยสำคัญ โดยการส่งออกไปยัง กานา ลดลงร้อยละ 14.9 เหลือ 340,077 ตัน ไอวอรีโคสต์ลดลงร้อยละ 45.8 เหลือ 263,355 ตัน สิงคโปร์ลดลงร้อยละ 17.1 และเขตบริหารพิเศษฮ่องกงลดลงร้อยละ 11.2

สำนักข่าว Hà Nội Mới รายงานว่า ตลาดสหภาพยุโรป (EU) เป็นตลาดสำคัญสำหรับอุตสาหกรรมข้าวของเวียดนาม โดยกำหนดมาตรฐานสูงด้านคุณภาพ ความปลอดภัยทางอาหาร การตรวจสอบย้อนกลับ และการจัดการพื้นที่วัตถุพิษ ซึ่งสร้างโอกาสให้อุตสาหกรรมข้าวของเวียดนามเพิ่มมูลค่าการส่งออกและยกระดับห่วงโซ่การผลิตทั้งหมด

ข้อมูลจากกระทรวงเกษตรและสิ่งแวดล้อมระบุว่า สหภาพยุโรปเป็นหนึ่งในตลาดที่มีข้อกำหนดสูงมากสำหรับสินค้าเกษตรนำเข้า รวมถึงข้าว อย่างไรก็ตาม สหภาพยุโรปยังเป็นตลาดที่สร้างมูลค่าเพิ่มอย่างมีนัยสำคัญให้กับธุรกิจส่งออกอีกด้วย

สำหรับข้าว สหภาพยุโรปใช้กลไกที่แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับประเภท เช่น ข้าวหอม ข้าวขาวคุณภาพสูงหรือข้าวสำหรับแปรรูป โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับข้าวหอม สหภาพยุโรปมีระเบียบข้อบังคับที่ระบุรายชื่อพันธุ์ข้าวที่ได้รับสิทธิพิเศษภายใต้ข้อตกลงการค้าเสรีเวียดนาม-สหภาพยุโรป (the Vietnam-EU Free Trade Agreement; EVFTA)

สำหรับเวียดนาม ปัจจุบันรายชื่อนี้รวมถึงข้าวหอมพันธุ์พิเศษหลายชนิดที่ได้รับการรับรองจากสหภาพยุโรป สิ่งสำคัญคือผู้ประกอบการต้องพิสูจน์ความถูกต้องของพันธุ์ข้าว ตัวอย่างเช่น หากพวกเขาเชื่อว่าข้าว ST25 กระบวนการผลิต การเก็บเกี่ยว และการส่งออกทั้งหมดต้องแสดงให้เห็นว่าเป็นข้าว ST25 จริงๆ ข้อกำหนดนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดความโปร่งใสและตรวจสอบย้อนกลับได้ ไม่ใช่เพื่อสร้างอุปสรรคทางเทคนิคใหม่

นายเหียน กวาง ตวน (Mr. Nghiem Quang Tuan) รองผู้อำนวยการกรมการผลิตพืชและการคุ้มครองพืช กระทรวงเกษตร และสิ่งแวดล้อม (Deputy Director of the Department of Crop Production and Plant

Protection (Ministry of Agriculture and Environment)) แจ้งว่า เมื่อเร็วๆ นี้ สหภาพยุโรปได้ปรับรายชื่อพันธุ์ข้าวหอมที่ได้รับสิทธิพิเศษ ซึ่งถือเป็นสัญญาณที่ดี

ในความเป็นจริง ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา อุตสาหกรรมข้าวของเวียดนามได้เห็นการเกิดขึ้นของข้าวพันธุ์ใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีคุณภาพดีกว่า ผลผลิตสูงกว่า และเหมาะสมกับความต้องการของตลาดมากกว่า ในขณะเดียวกัน ข้าวบางพันธุ์ที่เคยได้รับความนิยมอาจค่อยๆ ลดพื้นที่เพาะปลูกลง หรือเลิกผลิตไปในที่สุด ดังนั้น การทบทวนและปรับปรุงรายชื่อข้าวหอมของสหภาพยุโรปเป็นระยะจึงมีความจำเป็น เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการผลิต

นายเหงียน กวาง ตวน กล่าวว่า กระบวนการนี้โดยปกติจะดำเนินการบนพื้นฐานของการแลกเปลี่ยนระหว่างสหภาพยุโรปและเวียดนาม เราเสนอพันธุ์ข้าวใหม่ที่มีศักยภาพในการส่งออกเพื่อพิจารณาเพิ่มเข้าไปในรายการสินค้าพิเศษอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นจึงไม่ควรตีความว่าสหภาพยุโรปกำลังเข้มงวดเงื่อนไขการนำเข้า แต่เรามองว่าเป็นโอกาสสำหรับพันธุ์ข้าวใหม่ของเวียดนามในการเข้าถึงตลาดที่มีมูลค่าสูง

ที่สำคัญคือ ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2569 เป็นต้นไป ขั้นตอนการรับรองและการต่ออายุการรับรองพันธุ์ข้าวหอมที่มีสิทธิ์ได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีภายใต้ความตกลงการค้าเสรีระหว่างเวียดนามและสหราชอาณาจักร (EVFTA) และข้อตกลงการค้าเสรีระหว่างเวียดนามและสหราชอาณาจักร (the Vietnam-UK Free Trade Agreement; UKVFTA) จะถูกกระจายอำนาจอย่างเป็นทางการไปยังคณะกรรมการประชาชนประจำจังหวัด

ผู้เชี่ยวชาญหลายคนมองว่านี่เป็นการปฏิรูปกระบวนการบริหารราชการที่ดี การกระจายอำนาจจะช่วยให้ท้องถิ่นสามารถจัดการเอกสารได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ลดระยะเวลาในการดำเนินการ ลดภาระงานของหน่วยงานรัฐบาลกลาง และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อธุรกิจมากขึ้น

นายเล ทันห์ ตุง (Le Thanh Tung) รองประธานและเลขาธิการสมาคมอุตสาหกรรมข้าวเวียดนาม (Vice President and General Secretary of the Vietnam Rice Industry Association) กล่าวว่า ในส่วนของข้อดีของข้าวเวียดนาม ปัจจุบันการส่งออกข้าวของเวียดนามไม่ได้พึ่งพาเพียงแค่กลุ่มผลิตภัณฑ์เดียว แต่ครอบคลุมกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย เช่น ข้าวชนิดพิเศษ ข้าวหอม ข้าวคุณภาพสูง และข้าวสำหรับแปรรูป

ในบริบทนี้ ตลาดสหภาพยุโรปเป็นทิศทางที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับอุตสาหกรรมข้าวของเวียดนาม นอกเหนือจากข้อกำหนดด้านคุณภาพของผลิตภัณฑ์แล้ว สหภาพยุโรปยังกำหนดมาตรฐานที่สูงสำหรับความปลอดภัยของอาหาร การตรวจสอบย้อนกลับ การจัดการแหล่งที่มา และความยั่งยืนในการผลิต เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดเหล่านี้ ธุรกิจต่างๆ ต้องสร้างพื้นที่จัดหาที่มั่นคง สร้างความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับเกษตรกร และรักษาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้คงที่ในระยะเวลาหลายปี

นายเล ทันห์ ตุง เน้นย้ำว่า นี่คือนักค้าที่ยิ่งใหญ่ที่สุดที่ตลาดสหภาพยุโรปนำมาให้ ไม่เพียงแต่สร้างโอกาสในการส่งออกเท่านั้น แต่ยังส่งเสริมการยกระดับห่วงโซ่การผลิตของอุตสาหกรรมข้าวเวียดนามทั้งหมดอีกด้วย การปฏิบัติตามมาตรฐานของสหภาพยุโรปยังช่วยให้ธุรกิจต่างๆ มีเงื่อนไขที่ดีขึ้นในการเข้าถึงตลาดที่มีความต้องการสูงอื่นๆ เช่น ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย หรืออเมริกาเหนือ

ผู้เชี่ยวชาญหลายคนเห็นพ้องต้องกันว่า ข้าวที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำจะเป็นข้อได้เปรียบในการแข่งขันใหม่สำหรับเวียดนามในตลาดโลก ปัจจุบัน ขนาดตลาดเฉพาะข้าวที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำ ทั่วโลก ยังคงค่อนข้างเล็ก บางประเทศในยุโรปและกลุ่มผู้บริโภคที่สนใจการพัฒนาอย่างยั่งยืนยินดีที่จะจ่ายราคาสูงขึ้นสำหรับผลิตภัณฑ์ที่ตรงตามเกณฑ์เหล่านี้

ขณะที่นายหวาง จ่อง ถูย (Hoang Trong Thuy) ผู้เชี่ยวชาญเชื่อว่าสิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับเกษตรกรยังคงเป็นประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ หากการทำเกษตรกรรมที่ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกช่วยลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิต ปรับปรุงคุณภาพสินค้า และสร้างเงื่อนไขสำหรับการขายในราคาที่ดีขึ้น เกษตรกรก็จะยินดีเข้าร่วม

ในขณะเดียวกัน ความตระหนักของผู้บริโภคเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่ปล่อยมลพิษต่ำยังอยู่ในช่วงพัฒนา ปัจจุบัน ผู้บริโภคจำนวนมากยังคงให้ความสำคัญกับข้าวที่อร่อย แบรินต์ที่แข็งแกร่ง หรือบรรจุภัณฑ์ที่สวยงาม ก่อนที่จะพิจารณาปัจจัยด้านการปล่อยมลพิษ

ดังนั้น นอกเหนือจากการพัฒนาการผลิตแล้ว เวียดนามจำเป็นต้องสร้างตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์ข้าวที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำอย่างค่อยเป็นค่อยไป ในระยะยาว เมื่อพันธสัญญาการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั่วโลกได้รับการดำเนินการอย่างจริงจังมากขึ้น นี่จะเป็นข้อได้เปรียบที่สำคัญที่จะช่วยให้ข้าวเวียดนามเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดระดับสูง

การรักษาและขยายฐานตลาดในสหภาพยุโรปไม่เพียงแต่ช่วยเพิ่มปริมาณการส่งออกเท่านั้น แต่ยังทำหน้าที่เป็น "ใบเบิกทาง" ให้ข้าวเวียดนามเข้าสู่ตลาดระดับสูงอื่นๆ ทั่วโลกอีกด้วย เมื่อคุณภาพได้รับการพิสูจน์แล้ว จากความเป็นจริงของตลาดและมาตรฐานสากล แบรินต์ข้าวเวียดนามก็จะยิ่งแข็งแกร่งขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งจะเปิดโอกาสการเติบโตใหม่ๆ ให้กับอุตสาหกรรมข้าวในอีกหลายปีข้างหน้า

ที่มา *Oryza.com* และ *www.hanoimoi.vn*

กัมพูชา

สำนักข่าว Khmer Times รายงานว่า สหพันธ์ข้าวกัมพูชา (Cambodian Rice Federation: CRF) แสดงความเชื่อมั่นอย่างสูงว่าประเทศกัมพูชา จะสามารถบรรลุเป้าหมายสำคัญทางประวัติศาสตร์ในการส่งออกข้าวสาร (Milled Rice) ให้ได้ 1 ล้านตันภายในสิ้นปี 2569 ซึ่งแนวโน้มเชิงบวกดังกล่าวเกิดขึ้นภายหลังผลการดำเนินงานที่แข็งแกร่งอย่างโดดเด่นในช่วง 5 เดือนแรกของปี ซึ่งได้รับแรงหนุนจากความต้องการข้าวในตลาดโลกที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และการกระจายตลาดส่งออกไปยังภูมิภาคใหม่ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อมูลล่าสุดจากสหพันธ์ข้าวกัมพูชา (CRF) ระบุว่า ระหว่างเดือนมกราคมถึงพฤษภาคม 2569 กัมพูชาส่งออกข้าวสารรวมทั้งสิ้น 568,912 ตัน สร้างรายได้ประมาณ 327 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในช่วงเวลาเดียวกัน กัมพูชายังมีการส่งออกข้าวเปลือก (Paddy Rice) ผ่านการค้าชายแดนรวม 2.75 ล้านตัน สร้างรายได้เพิ่มเติมอีกประมาณ 591.41 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

โดยรวมแล้ว ปริมาณการส่งออกข้าวของกัมพูชาในช่วงดังกล่าวเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 65 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ซึ่งอยู่ที่ 344,199 ตัน สะท้อนถึงการเร่งตัวของภาคการส่งออกข้าวของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ

เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายการส่งออกข้าวสาร 1 ล้านตันภายในเดือนธันวาคม 2569 สหพันธ์ข้าวกัมพูชา (CRF) ได้วางยุทธศาสตร์แบบสองแนวทาง (Two-pronged Strategy) ได้แก่ การเร่งส่งเสริมการตลาดในประเทศคู่ค้าเดิมที่มีอยู่แล้ว การขยายการเข้าถึงตลาดใหม่ในภูมิภาคที่มีศักยภาพสูง

นายเล ชุน เฮา (Lay Chhun Hour) ประธานสหพันธ์ข้าวกัมพูชา ระบุว่า ความพยายามในการกระจายตลาดส่งออกมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการเติบโตของภาคการส่งออกข้าวในปีนี้ เขากล่าวว่า การขยายฐานตลาดไปยังประเทศและภูมิภาคใหม่ช่วยเพิ่มความยืดหยุ่นให้กับภาคอุตสาหกรรม และลดความเสี่ยงจากการพึ่งพาสตลาดใดตลาดหนึ่งมากเกินไป

ประธาน CRF ระบุเพิ่มเติมว่า การเติบโตของภาคข้าวในปีนี้ได้รับแรงสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญจากมาตรการภาครัฐ โดยเฉพาะมาตรการสนับสนุนทางการเงินฉุกเฉินที่จัดสรรให้โรงสีข้าวในช่วงต้นฤดูกาลเก็บเกี่ยว ซึ่งมาตรการดังกล่าวช่วยให้โรงสีสามารถรับซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกรได้โดยตรงในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดจำนวนมาก ส่งผลให้ห่วงโซ่อุปทานมีความต่อเนื่องและมีเสถียรภาพมากขึ้นสำหรับการส่งออก

สหพันธ์ข้าวกัมพูชาระบุว่า การลงทุนอย่างต่อเนื่องในเทคโนโลยีการสีข้าวสมัยใหม่ (Modern Milling Technology) และระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability Systems) มีส่วนช่วยลดการสูญเสียหลังการเก็บเกี่ยว และเพิ่มสัดส่วนข้าวคุณภาพพรีเมียมที่สามารถส่งออกได้ การยกระดับดังกล่าวยังช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของข้าวกัมพูชาในตลาดโลก โดยเฉพาะในกลุ่มสินค้าข้าวคุณภาพสูงที่มีมูลค่าเพิ่ม

สหพันธ์ข้าวกัมพูชาระบุว่า ประเทศจะยังคงเสริมสร้างความแข็งแกร่งในตลาดเดิม พร้อมทั้งเร่งขยายเครือข่ายการค้าไปยังตลาดใหม่ในภูมิภาคแอฟริกา และตะวันออกกลาง (Middle East) การขยายตลาดดังกล่าวถูกมองว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยสนับสนุนให้กัมพูชาสามารถบรรลุเป้าหมายการส่งออกข้าวสาร 1 ล้านตันภายในปี 2569 ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

สำนักข่าว ซินหัว (Xinhua News Agency) รายงานว่า ความต้องการนำเข้าข้าวจากสาธารณรัฐประชาชนจีน (People's Republic of China) ที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง กำลังมีบทบาทสำคัญในการยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรกัมพูชา และช่วยเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับอุตสาหกรรมข้าวของกัมพูชา

เกษตรกรในจังหวัดพระตะบอง (Battambang Province) ซึ่งเป็นหนึ่งในแหล่งผลิตข้าวสำคัญทางภาคตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศ ระบุว่า การส่งออกข้าวไปยังจีนได้สร้างตลาดรองรับผลผลิตที่มั่นคง และช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่ครัวเรือนเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญ

เกษตรกรผู้ปลูกข้าวรายหนึ่ง ซึ่งเพาะปลูกข้าวหอมคุณภาพสูง ได้แก่ พันธุ์พกรมดูล (Phka Romduol) และพันธุ์พกามาลิส (Phka Malis) กล่าวว่า ความต้องการซื้อจากตลาดจีนช่วยให้ครอบครัวของเธอ รวมถึงเกษตรกรรายอื่นๆ มีรายได้ที่มั่นคงมากขึ้น เธอเปิดเผยว่า ปัจจุบันสามารถผลิตข้าวเปลือกได้มากกว่า 50 ตันต่อปี จากพื้นที่เพาะปลูกขนาด 9.5 เฮกตาร์ พร้อมทั้งเน้นย้ำว่าข้าวของเธอได้รับการปลูกด้วยวิถีธรรมชาติ โดยหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีทางการเกษตร

ขณะเดียวกัน เกษตรกรอีกรายหนึ่งแสดงความพึงพอใจที่ข้าวกัมพูชาสามารถสร้างฐานตลาดที่แข็งแกร่งในประเทศจีนได้สำเร็จ ซึ่งช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ผลิตและเกษตรกรในการขยายการผลิตและพัฒนาคุณภาพผลผลิตอย่างต่อเนื่อง

ไม่เพียงแต่เกษตรกรเท่านั้นที่ได้รับประโยชน์จากการขยายตัวของตลาดจีน แต่ภาคการแปรรูปข้าวของกัมพูชาก็ได้รับอานิสงส์เช่นกัน โดยผู้ควบคุมการผลิตของโรงสีข้าวเตียง เอียงฮวต (Taing Eanghuot Rice Mill) ในจังหวัดพระตะบอง เปิดเผยว่า โรงสีมีกำลังการผลิตประมาณ 30 ตันต่อวัน และในช่วงที่ผ่านมาได้ขยายปริมาณการส่งออกข้าวไปยังตลาดจีนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

เขากล่าวว่า ข้าวหอมกัมพูชาได้รับการยอมรับในด้านคุณภาพและรสชาติในตลาดต่างประเทศ โดยเฉพาะตลาดจีน ขณะเดียวกัน การได้รับการรับรองมาตรฐานด้านความปลอดภัยอาหารก็เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภคและเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของข้าวกัมพูชาในตลาดโลก

ด้านประธานสหพันธ์ข้าวกัมพูชา (Cambodia Rice Federation: CRF) เปิดเผยว่า จีนยังคงเป็นผู้นำเข้าข้าวสารรายใหญ่ที่สุดของกัมพูชา และถือเป็นตลาดยุทธศาสตร์ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมข้าวของประเทศ

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตลาดจีนมีความต้องการสูงสำหรับข้าวหอมคุณภาพพรีเมียมของกัมพูชา ซึ่งสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มและรายได้ในระดับสูงกว่าข้าวทั่วไป ส่งผลให้เกิดการเติบโตตลอดทั้งห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่เกษตรกร ผู้รวบรวมผลผลิต โรงสี ผู้ส่งออก ไปจนถึงภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้อง
ที่มา *Oryza.com*

เมียนมา

สหพันธ์ข้าวเมียนมา (Myanmar Rice Federation: MRF) ประกาศเชิญชวนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าร่วมโครงการเขตส่งออกข้าว (Rice Export Zone: REZ) ตามประกาศลงวันที่ 15 มิถุนายน 2569 โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการพัฒนาห่วงโซ่คุณค่าการส่งออก และยกระดับประสิทธิภาพการผลิตในภาคข้าวอย่างยั่งยืน

โครงการดังกล่าวเปิดรับความร่วมมือจากผู้ประกอบการหลากหลายกลุ่มในอุตสาหกรรมข้าว ได้แก่ บริษัทส่งออกข้าว (Export Companies) สหกรณ์การเกษตรที่สามารถเพาะปลูกข้าวได้ไม่น้อยกว่า 300 เอเคอร์ และใช้พันธุ์ข้าวไม่เกิน 3 สายพันธุ์ที่กำหนด บริษัทที่ดำเนินธุรกิจเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) กลุ่มเกษตรกร (Farmer Groups) โรงสีข้าว (Rice Millers) วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (Micro, Small and Medium Enterprises: MSMEs) ในภาคธุรกิจข้าว

โครงการเขตส่งออกข้าว (REZ) ดำเนินงานภายใต้กรอบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public-Private Partnership: PPP) โดยมีความร่วมมือระหว่างกระทรวงเกษตร ปศุสัตว์ และชลประทาน (Ministry of Agriculture, Livestock and Irrigation) ของเมียนมา และสหพันธ์ข้าวเมียนมา (MRF)

วัตถุประสงค์หลักของโครงการคือการพัฒนาโครงสร้างห่วงโซ่คุณค่าการส่งออกข้าว ควบคู่กับการยกระดับคุณภาพการผลิต เพื่อสนับสนุนการเติบโตของภาคอุตสาหกรรมข้าวในระยะยาว

นอกเหนือจากเป้าหมายด้านการส่งออกแล้ว โครงการ REZ ยังมุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพการผลิตของเกษตรกร เพิ่มรายได้ในภาคชนบท และปรับปรุงมาตรฐานความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ชนบท รวมถึงการเพิ่มทั้งคุณภาพและปริมาณของผลผลิตข้าวเพื่อการส่งออก โดยได้รับการสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมเศรษฐกิจแห่งชาติ (National Economic Promotion Fund) และสินเชื่อภาคการเกษตรที่จัดสรรโดยผู้ส่งออก

ทั้งนี้ สหพันธ์ข้าวเมียนมาเชิญชวนผู้ที่สนใจติดต่อเข้าร่วมโครงการภายในสิ้นเดือนมิถุนายน 2569 เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับฤดูเพาะปลูกข้าวนาปี (Monsoon Paddy Season) ประจำปี 2569

ที่มา *Oryza.com*

ฟิลิปปินส์

สำนักข่าว Manila Standard รายงานว่า ราคาข้าวในประเทศฟิลิปปินส์ปรับตัวลดลงเล็กน้อยในเดือนมิถุนายน 2026 จากความต่อเนื่องของมาตรการภาครัฐที่มุ่งเพิ่มปริมาณอุปทานและรักษาเสถียรภาพของตลาด ซึ่งเริ่มส่งผลเชิงบวกต่อระดับราคาตลาด

แนวโน้มการปรับลดดังกล่าวสะท้อนถึงการเพิ่มขึ้นของปริมาณข้าวในระบบตลาด ต้นทุนการนำเข้าที่ลดลง และมาตรการของภาครัฐที่มีเป้าหมายในการกดดันราคาขายปลีกให้เหมาะสมต่อผู้บริโภค อย่างไรก็ตาม แม้ราคาจะ

ปรับลดลงเมื่อเทียบรายเดือน แต่ระดับราคาข้าวยังคงอยู่สูงกว่าช่วงเดือนมิถุนายน 2025 ซึ่งบ่งชี้ว่าแรงกดดันด้านเงินเฟ้อในตลาดข้าวยังไม่หมดไปโดยสมบูรณ์

การเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบรายปีมีสาเหตุหลักจากต้นทุนการผลิตและต้นทุนโลจิสติกส์ที่สูงขึ้น ความกังวลด้านสภาพอากาศในบางพื้นที่การผลิต และอุปสงค์ของผู้บริโภคที่ยังคงแข็งแกร่ง แม้อุปทานภายในประเทศจะปรับตัวดีขึ้น แต่ผู้ประกอบการในตลาดยังคงระมัดระวังต่อความเสี่ยงจากปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño) ที่อาจส่งผลกระทบต่อผลผลิตข้าวในอนาคตทั่วภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งยังเป็นปัจจัยสนับสนุนระดับราคาข้าวในเชิงโครงสร้าง

รัฐบาลฟิลิปปินส์ได้ดำเนินมาตรการหลายประการเพื่อควบคุมเงินเฟ้อด้านราคาข้าว (rice inflation) อาทิ การรักษาปริมาณการนำเข้าให้อยู่ในระดับที่เพียงพอ และการติดตามกำกับดูแลระดับราคาตลาดอย่างใกล้ชิด ขณะเดียวกัน ราคาข้าวในตลาดโลกที่ปรับลดลงจากระดับสูงสุดในช่วงปีก่อนๆ ยังช่วยบรรเทาแรงกดดันต่อราคาภายในประเทศ อย่างไรก็ตาม ราคาขายปลีกยังคงอยู่ในระดับสูงเมื่อเทียบกับปีก่อน สะท้อนถึงกระบวนการปรับตัวของราคาที่เกิดขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไปตลอดห่วงโซ่อุปทาน

สำหรับแนวโน้มในระยะข้างหน้า การเคลื่อนไหวของราคาข้าวในฟิลิปปินส์จะขึ้นอยู่กับผลผลิตภายในประเทศ ปริมาณการนำเข้า สภาพภูมิอากาศที่เกี่ยวข้องกับเอลนีโญ (El Niño) และภาวะตลาดข้าวโลกเป็นสำคัญ แม้อุปทานในปัจจุบันอยู่ในระดับที่เพียงพอ แต่หากเกิดการชะลอหรือหยุดชะงักของการผลิตในประเทศผู้ส่งออกหลัก อาจส่งผลกระทบต่อระดับราคาข้าวในภูมิภาคในช่วงเดือนข้างหน้าได้

สำนักอุตสาหกรรมพืช (Bureau of Plant Industry : BPI) รายงานว่า ในปี 2569 (ข้อมูล ณ วันที่ 11 มิถุนายน 2569) ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าว 2,423,169.54 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 2,145 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 5.8% เมื่อเทียบกับ 2,289,463 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 2,941 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568 ดังนี้

- เดือนมกราคม 2569 มีการนำเข้าจำนวน 381,367.51 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 251 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 36.2% เมื่อเทียบกับ 279,940.69 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 425 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนกุมภาพันธ์ 2569 มีการนำเข้าจำนวน 442,866.49 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 420 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 63.5% เมื่อเทียบกับ 270,796.22 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 382 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนมีนาคม 2569 มีการนำเข้าจำนวน 481,457.87 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 454 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 31.1% เมื่อเทียบกับ 367,117.72 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 505 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนเมษายน 2569 มีการนำเข้าจำนวน 412,200.51 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 425 ใบ) ลดลงประมาณ 18.0% เมื่อเทียบกับ 502,723.65 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 632 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนพฤษภาคม 2569 มีการนำเข้าจำนวน 591,666.48 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 484 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 16.5% เมื่อเทียบกับ 508,013.83 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 573 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568

- เดือนมิถุนายน 2569 (ข้อมูล ณ วันที่ 11 มิถุนายน 2569) มีการนำเข้าจำนวน 113,610.69 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 111 ใบ) ลดลงประมาณ 68.5% เมื่อเทียบกับ 360,870.43 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 424 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568

ข้อมูล ณ วันที่ 11 มิถุนายน 2569 ฟิลิปปินส์นำเข้าจากประเทศเวียดนามมากที่สุดจำนวนประมาณ 2,059,216.99 ตัน (สัดส่วน 85.0% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ตามด้วยไทยจำนวน 187,959.61 ตัน (สัดส่วน 7.8%) เมียนมาจำนวน 101,628.90 ตัน (สัดส่วน 4.2%) กัมพูชา 60,860 ตัน (สัดส่วน 2.5%) อินเดีย 9,741.15 ตัน (สัดส่วน 0.4%) ปากีสถาน 3,326 ตัน (สัดส่วน 0.1%) เกาหลีใต้ 400 ตัน ญี่ปุ่น 32 ตัน และอิตาลี 4.9 ตัน

สำนักอุตสาหกรรมพืช (BPI) รายงานว่า การออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phyto-sanitary Import Clearance; SPSIC) ในปี 2569 (ข้อมูล ณ วันที่ 11 มิถุนายน 2569) มีจำนวนรวม 3,125 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 3,378,533.65 ตัน ดังนี้

- เดือนมกราคม 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 453 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 484,060.91 ตัน
- เดือนกุมภาพันธ์ 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 489 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 497,179.98 ตัน
- เดือนมีนาคม 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 495 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 463,090.16 ตัน
- เดือนเมษายน 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 677 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 811,740.63 ตัน
- เดือนพฤษภาคม 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 663 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 855,526.76 ตัน
- เดือนมิถุนายน 2569 (ข้อมูล ณ วันที่ 11 มิถุนายน 2569) มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 348 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 266,935.21 ตัน

หนังสือพิมพ์ Philippine Daily Inquirer รายงานว่า องค์การอาหารแห่งชาติ (National Food Authority: NFA) กำลังดำเนินการจำหน่ายข้าวสำรองในคลังมูลค่ารวมประมาณ 1.19 พันล้านเปโซ เพื่อระบายพื้นที่คลังสินค้าและเพิ่มสภาพคล่องทางการเงิน

ตามประกาศการประมูล หน่วยงานด้านธัญพืชดังกล่าวระบุว่า ได้เสนอขายข้าวสารที่ผ่านการสีแล้วจำนวน 741,570 กระสอบ ซึ่งเป็นสินค้าคงคลังที่เก็บรักษาไว้นานกว่า 6 เดือน สำหรับข้าวสำรองที่เริ่มเสื่อมอายุบางส่วนถูกจัดเก็บอยู่ในคลังของ NFA ในภูมิภาคหุบเขาคากายัน (Cagayan Valley) (คากายัน วัลเลย์) คิดเป็นสัดส่วน 25% ของปริมาณทั้งหมด ขณะที่ภูมิภาคเซาท์เทิร์นตากาล็อก (Southern Tagalog) (เซาท์เทิร์น ทากาล็อก) มีสัดส่วน 17.7%

ทั้งนี้ NFA จะจัดการประชุมก่อนการประมูลในวันที่ 23 มิถุนายน ณ สำนักงานในกรุงเกซอนซิตี (Quezon City) หรือผ่านระบบประชุมทางวิดีโอและการถ่ายทอดผ่านเว็บคาสต์ เพื่อชี้แจงข้อกำหนดการประมูล รวมทั้งตอบข้อซักถามจากผู้เสนอราคาที่สนใจ

การประมูลรอบล่าสุดเปิดกว้างสำหรับองค์กรเกษตรกร สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และนิติบุคคลทางธุรกิจที่มีคุณสมบัติตามกฎหมาย ผู้เข้าร่วมประมูลสามารถเข้าตรวจสอบสินค้าข้าวที่เริ่มเสื่อมอายุได้ที่สำนักงานสาขาของ NFA ระหว่างวันที่ 23-26 มิถุนายน ในช่วงเวลาทำการ 08.00-17.00 น.

ผู้ที่สนใจสามารถยื่นซองเสนอราคาต่อ NFA ได้ตั้งแต่วันที่ 16-30 มิถุนายน ณ สำนักงานใหญ่ในกรุงเกซอนซิตี (Quezon City) หรือยื่นผ่านสำนักงานภูมิภาคของ NFA ระหว่างวันที่ 16-26 มิถุนายน โดยจะมีการเปิดซองประมูลในวันที่ 30 มิถุนายน ณ สำนักงาน NFA ในกรุงเกซอนซิตี (Quezon City)

NFA ระบุว่าจะปฏิเสธซองประมูลที่ไม่ได้ปิดผนึกหรือไม่มีการทำเครื่องหมายที่ถูกต้อง อย่างไรก็ตาม หากผู้ยื่นประมูลหรือผู้แทนที่ได้รับมอบอำนาจสามารถยืนยันสภาพของซองได้ในขณะยื่นเอกสาร อาจได้รับการพิจารณายอมรับได้

การจำหน่ายและการขนย้ายสินค้าจะดำเนินการภายใต้เงื่อนไขตามสภาพที่เป็นอยู่และสถานที่ที่ตั้งอยู่ และไม่สามารถคัดเลือกสินค้า ทั้งนี้ NFA อาจดำเนินการขายแบบเจรจาต่อรองกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หากการประมูลสาธารณะล้มเหลวติดต่อกัน 2 ครั้ง เพื่อระบายข้าวคงคลังที่เริ่มเสื่อมสภาพ

หน่วยงานยังระบุว่า NFA ขอสงวนสิทธิ์ในการรับหรือปฏิเสธข้อเสนอทั้งหมดหรือบางส่วน การยกเว้นข้อกำหนดหรือข้อบกพร่องใดๆ การยกเลิกกระบวนการประมูล การปฏิเสธข้อเสนอทั้งหมดได้ตลอดเวลา ก่อนการประกาศผลสัญญา โดยไม่ก่อให้เกิดความรับผิดชอบใดๆ ต่อผู้เสนอราคาที่ได้รับผลกระทบ และจะพิจารณารับเฉพาะข้อเสนอที่เป็นประโยชน์สูงสุดต่อรัฐบาล

นายลาร์รี ลาคสัน (Larry Lacson) ผู้บริหาร NFA ระบุเมื่อเดือนที่แล้วว่า กำหนดการประมูลรอบถัดไปถูกเลื่อนมาเป็นเดือนมิถุนายน เพื่อให้สามารถจัดทำแนวทางการประมูลให้มีความครบถ้วน เขาอธิบายเพิ่มเติมว่า การประมูลดังกล่าวจัดขึ้นเป็นระยะเพื่อบริหารจัดการพื้นที่คลังสินค้าให้รองรับผลผลิตข้าวใหม่ เพิ่มสภาพคล่องทางการเงิน และป้องกันการเน่าเสียของสินค้าในคลัง

สำนักงานข่าวสารของฟิลิปปินส์ (Philippine Information Agency) รายงานว่า องค์การอาหารแห่งชาติฟิลิปปินส์ (National Food Authority: NFA) ยืนยันว่า ปริมาณสต็อกข้าวสารและข้าวเปลือกในจังหวัดอีโลกอนอร์เตยังคงอยู่ในระดับเพียงพอสำหรับรองรับการดำเนินโครงการ เบนเตง บีกัส เมรอน นา (Benteng Bigas Meron Na: BBM) หรือโครงการจำหน่ายข้าวในราคา กิโลกรัมละ 20 เปโซ ขณะเดียวกันยังสามารถรักษาระดับคลังสำรองข้าวตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้สำหรับการรับมือภัยพิบัติและสถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โครงการ BBM เป็นหนึ่งในมาตรการสำคัญของรัฐบาลฟิลิปปินส์ที่มุ่งช่วยเหลือประชาชนกลุ่มเปราะบางให้สามารถเข้าถึงข้าวในราคาที่เหมาะสม โดยจำหน่ายข้าวในราคา 20 เปโซต่อกิโลกรัม เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายด้านอาหารของครัวเรือน และสนับสนุนเป้าหมายด้านความมั่นคงทางอาหารของรัฐบาล

นายโจนาธาน คอร์ปุซ (Jonathan Corpuz) ผู้จัดการสาขาวิชาการขององค์การอาหารแห่งชาติประจำจังหวัดอีโลกอนอร์เต เปิดเผยว่า ปัจจุบัน NFA มีข้าวสารในคลังจำนวน 35,597 กระสอบ และมีข้าวเปลือกอีก 42,315 กระสอบ จัดเก็บอยู่ในคลังสินค้าของหน่วยงานที่นครเลออักและเทศบาลดิงกราส (Dingras)

นายคอร์ปุซกล่าวว่า ปริมาณสต็อกยังคงเพียงพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อยังคงดำเนินการรับซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกรในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างคลังสำรองของภาครัฐให้มีความมั่นคงมากยิ่งขึ้น

เพื่อเพิ่มปริมาณสำรองข้าวของประเทศ NFA ยังคงดำเนินโครงการรับซื้อข้าวเปลือกแห้งจากเกษตรกรในราคา 26 เปโซต่อกิโลกรัม ไปจนถึงวันที่ 21 มิถุนายน ผ่านคลังสินค้าของหน่วยงานในบารังโกย 2 (Barangay 2) นครเลออัก และบารังโกยซาลูดาเรส (Barangay Saludares) ในเทศบาลดิงกราส

นายคอร์ปซุได้เชิญชวนให้เกษตรกรใช้ประโยชน์จากโครงการดังกล่าว เนื่องจากเป็นช่องทางจำหน่ายผลผลิตในราคาที่สามารถแข่งขันได้ในตลาด ขณะเดียวกันยังมีส่วนช่วยสนับสนุนโครงการภาครัฐที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภคโดยตรง ซึ่งข้าวเปลือกที่ NFA รับซื้อจากเกษตรกรจะถูกนำเข้าสู่กระบวนการสีแปรสภาพเป็นข้าวสาร ก่อนกระจายสู่ผู้มีสิทธิ์ได้รับประโยชน์ภายใต้โครงการ BBM ในจังหวัดอีโลกอสนอร์เต ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้าวในราคาที่จับต้องได้

นอกเหนือจากการสนับสนุนโครงการข้าวราคาประหยัด 20 เปโซต่อกิโลกรัมแล้ว การรับซื้อข้าวเปลือกอย่างต่อเนื่องยังมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารของประเทศ ผ่านการเพิ่มปริมาณข้าวสำรองของภาครัฐ ซึ่งสามารถนำออกมาใช้ได้ทันทีในกรณีเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ วิกฤตด้านอาหาร หรือสถานการณ์ฉุกเฉินอื่นๆ

NFA ระบุว่า การดำเนินนโยบายรับซื้อข้าวเปลือกอย่างต่อเนื่องก่อให้เกิดประโยชน์หลายมิติ ทั้งการสร้างตลาดรองรับผลผลิตให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าว การช่วยรักษาเสถียรภาพของอุปทานข้าวในประเทศ และการทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้าวในราคาที่เหมาะสม

มาตรการดังกล่าวสะท้อนแนวทางของรัฐบาลฟิลิปปินส์ในการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานข้าวแบบครบวงจร ตั้งแต่การสนับสนุนภาคการผลิต การจัดเก็บสำรองอาหาร ไปจนถึงการดูแลผู้บริโภค โดยมีเป้าหมายเพื่อรักษาความมั่นคงทางอาหารและเสถียรภาพด้านราคาภายในประเทศในระยะยาว

ที่มา *Oryza.com*

มาเลเซีย

สำนักข่าวเดอะสตาร์ (The Star) รายงานว่ามาเลเซียกำลังเร่งเสริมสร้างโครงสร้างพื้นฐานด้านชลประทานและระบบบริหารจัดการน้ำ เพื่อปกป้องภาคการผลิตข้าวของประเทศจากผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño) รวมถึงเหตุการณ์สภาพอากาศรุนแรงรูปแบบอื่นๆ ที่มีแนวโน้มเกิดบ่อยและรุนแรงมากขึ้นในอนาคต

รัฐบาลมาเลเซียได้ประกาศแผนลงทุนและปรับปรุงโครงการด้านน้ำครั้งสำคัญในรัฐ เกดะห์ (Kedah) และพื้นที่ภาคเหนือของคาบสมุทรมาเลเซีย (Northern Peninsular Malaysia) โดยครอบคลุมโครงการฟื้นฟูและปรับปรุง เขื่อนเปอดู (Pedu Dam) รวมถึง โครงการผันน้ำเจนีอิ่ง (Jenjang Water Transfer Scheme) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านทรัพยากรน้ำในพื้นที่เพาะปลูกข้าวที่สำคัญของประเทศ

กระทรวงเกษตรและความมั่นคงทางอาหารมาเลเซีย (Ministry of Agriculture and Food Security) ระบุว่า มาตรการดังกล่าวมีเป้าหมายเพื่อรักษาเสถียรภาพการเพาะปลูกข้าวเปลือกแม้จะต้องเผชิญกับสภาวะอากาศที่แห้งแล้งมากขึ้นจากอิทธิพลของเอลนีโญ

ทั้งนี้ รัฐเกดะห์ถือเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์สำคัญของอุตสาหกรรมข้าวมาเลเซีย เนื่องจากเป็นแหล่งผลิตข้าวสารขาวมากกว่าร้อยละ 40 ของผลผลิตทั่วประเทศ ส่งผลให้รัฐบาลให้ความสำคัญเป็นพิเศษต่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่ดังกล่าว ท่ามกลางความกังวลเกี่ยวกับความเพียงพอของแหล่งน้ำในระยะยาว

กระทรวงฯ ยังเปิดเผยเพิ่มเติมว่า ปัจจุบันปริมาณสำรองข้าวของประเทศยังคงอยู่ในระดับเพียงพอต่อความต้องการบริโภคภายในประเทศ ขณะที่ราคาข้าวเปลือกยังสามารถควบคุมได้ผ่านมาตรการแทรกแซงและบริหารจัดการตลาดของภาครัฐ

เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในการเตรียมความพร้อมสำหรับฤดูเพาะปลูก รัฐบาลจะมอบเงินช่วยเหลือล่วงหน้าในอัตรา 200 ริงกิตมาเลเซียต่อเฮกตาร์ให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าวในพื้นที่คาบสมุทรมลายู

นอกจากมาตรการระยะสั้นแล้ว รัฐบาลยังได้กำหนดแนวทางการปรับตัวในระยะยาวเพื่อเพิ่มความสามารถในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยประกอบด้วย

- การส่งเสริมพันธุ์ข้าวที่ทนทานต่อสภาพภูมิอากาศและให้ผลผลิตสูง (Climate-Resilient and High-Yielding Rice Varieties)
- การปรับปรุงและยกระดับระบบชลประทานและระบบระบายน้ำให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- การวางแผนและกำหนดช่วงเวลาการเพาะปลูกโดยอ้างอิงข้อมูลพยากรณ์อากาศ
- การขยายการใช้เทคโนโลยีเกษตรแม่นยำ (Precision Agriculture) และระบบเกษตรดิจิทัล (Digital Farming Technologies)

มาตรการดังกล่าวมีขึ้นในช่วงที่มาเลเซียกำลังเตรียมพร้อมรับมือกับปรากฏการณ์เอลนีโญที่มีแนวโน้มรุนแรงขึ้น

ข้อมูลจาก กรมอุตุนิยมวิทยา มาเลเซีย (Malaysian Meteorological Department: MetMalaysia) ระบุว่า ปัจจุบันปรากฏการณ์เอลนีโญระดับอ่อน (Weak El Niño) ได้เริ่มก่อตัวขึ้นแล้ว และมีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้น โดยคาดว่าจะมีความรุนแรงสูงสุดในช่วงระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2026 ถึงเดือนมกราคม 2027

นอกจากนี้ การคาดการณ์สภาพอากาศยังชี้ว่า ปริมาณฝนในมาเลเซียระหว่างเดือนมิถุนายนถึงสิงหาคม 2026 จะอยู่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยตามปกติ ซึ่งก่อให้เกิดความกังวลเกี่ยวกับความเสี่ยงด้านการขาดแคลนน้ำ และความล่าช้าในการเพาะปลูกในบางพื้นที่ปลูกข้าวของประเทศ

ที่มา Oryza.com

อินโดนีเซีย

สำนักข่าวซินหัว (Xinhua) รายงานว่า รัฐบาลอินโดนีเซีย กำลังเร่งดำเนินมาตรการเชิงรุกเพื่อปกป้องภาคการผลิตอาหารของประเทศจากความเสี่ยงของภาวะภัยแล้งที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño) โดยกระทรวงเกษตรของอินโดนีเซีย (Ministry of Agriculture of Indonesia) ระบุเมื่อวันพุธว่า ฤดูแล้งของปีนี้มีแนวโน้มรุนแรงที่สุดในช่วงเดือนสิงหาคม 2569

นายสุวันดี (Suwandhi) เลขาธิการกระทรวงเกษตรของอินโดนีเซีย (Secretary-General of the Ministry of Agriculture of Indonesia)เปิดเผยว่า หน่วยงานภาครัฐกำลังประสานความร่วมมือกับรัฐบาลท้องถิ่นทั่วประเทศ เพื่อดำเนินมาตรการเฝ้าระวังและบรรเทาผลกระทบจากภัยแล้งล่วงหน้า โดยครอบคลุมทั้งการจัดตั้งระบบเตือนภัยล่วงหน้า การซ่อมแซมและปรับปรุงโครงข่ายชลประทาน การสำรวจและจัดทำแผนที่แหล่งน้ำ การติดตั้งเครื่องสูบน้ำ รวมถึงการดำเนินโครงการตัดแปรสภาพอากาศ (Weather Modification Operations) เพื่อเพิ่มโอกาสในการเกิดฝนในพื้นที่เป้าหมาย

ภายใต้นโยบายดังกล่าว รัฐบาลมีแผนติดตั้งเครื่องสูบน้ำเพิ่มเติมให้แล้วเสร็จภายในสิ้นเดือนกรกฎาคม ซึ่งจะช่วยให้พื้นที่ชลประทานได้อีกประมาณ 1 ล้านเฮกตาร์ ส่งผลให้พื้นที่เกษตรที่ได้รับน้ำชลประทานทั่วประเทศเพิ่มขึ้นเป็นราว 3 ล้านเฮกตาร์

นอกจากนี้ ภาครัฐยังส่งเสริมให้เกษตรกรปรับตัวต่อความเสี่ยงด้านสภาพภูมิอากาศ โดยสนับสนุนการใช้พันธุ์พืชที่มีความทนทานต่อภาวะแห้งแล้ง การปรับเปลี่ยนปฏิทินการเพาะปลูกให้สอดคล้องกับสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลง รวมถึงการเข้าร่วมโครงการประกันภัยภาคการเกษตร เพื่อเพิ่มความคุ้มครองต่อความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากภัยธรรมชาติ

ในด้านความมั่นคงทางอาหาร รัฐบาลอินโดนีเซียได้เร่งสะสมปริมาณสำรองข้าวอย่างต่อเนื่อง โดยปัจจุบันปริมาณข้าวสำรองที่ถือครองโดยองค์การโลจิสติกส์แห่งชาติอินโดนีเซีย (Perum Bulog – National Logistics Agency of Indonesia หรือ Bulog) อยู่ที่ 5.3 ล้านตัน ซึ่งเป็นระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์

การสะสมสต็อกข้าวในระดับดังกล่าวสะท้อนถึงความพยายามของรัฐบาลในการเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหารและลดความเสี่ยงจากผลกระทบของปรากฏการณ์เอลนีโญ ซึ่งอาจส่งผลให้ผลผลิตทางการเกษตรลดลงและก่อให้เกิดแรงกดดันต่ออุปทานอาหารภายในประเทศในช่วงหลายเดือนข้างหน้า

ขณะที่สำนักข่าวซินหัว VOI รายงานว่า รัฐบาลอินโดนีเซียกระจายข้าวสำรองภาครัฐกว่า 7.7 ล้านตัน ในช่วงปี 2566–2568 เสริมเสถียรภาพราคาและความมั่นคงทางอาหาร

ทั้งนี้ สำนักงานอาหารแห่งชาติอินโดนีเซีย (National Food Agency of Indonesia: Bapanas) เปิดเผยว่า รัฐบาลได้กระจายข้าวสำรองภาครัฐ (Government Rice Reserves: Cadangan Beras Pemerintah – CBP) สู่มหาชนรวมทั้งสิ้น 7.75 ล้านตันในช่วงปี 2566–2568 เพื่อรักษาเสถียรภาพด้านอุปทาน ราคาอาหาร และความมั่นคงทางอาหารของประเทศ

นายอี กุสตี เกตุต อัสตาวา (I Gusti Ketut Astawa) รองผู้อำนวยการด้านความพร้อมด้านอาหารและการรักษาเสถียรภาพอาหารของสำนักงานอาหารแห่งชาติอินโดนีเซีย (Deputy for Food Availability and Stabilization, Bapanas) กล่าวว่า สต็อกข้าวสำรองภาครัฐที่บริหารจัดการร่วมกับองค์การโลจิสติกส์แห่งชาติอินโดนีเซีย (Perum Bulog – National Logistics Agency of Indonesia) ยังคงถูกนำมาใช้เพื่อประโยชน์ของประชาชนอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นการรักษาเสถียรภาพของอุปทานและราคาข้าวในระดับผู้บริโภค

นายเกตุตกล่าวว่า ปริมาณข้าวสำรองภาครัฐที่ได้มีการกระจายสู่ประชาชนในช่วงปี 2566–2568 มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 7.75 ล้านตัน เขาระบุเพิ่มเติมว่า การดำเนินการดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของความพยายามของรัฐบาลในการรักษาเสถียรภาพด้านอาหาร ควบคู่กับการเสริมสร้างกำลังซื้อของประชาชนและเพิ่มการเข้าถึงข้าวในราคาที่เหมาะสม ท่ามกลางความผันผวนของตลาดอาหาร

การกระจายข้าวสำรองเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ซึ่งข้อมูลของ Bapanas ระบุว่า ในปี 2566 รัฐบาลได้กระจายข้าวสำรองภาครัฐจำนวน 2.76 ล้านตัน ก่อนเพิ่มขึ้นเป็น 3.37 ล้านตันในปี 2567 ขณะที่ในปี 2568 มีการกระจายข้าวสำรองแล้วจำนวน 1.62 ล้านตัน การกระจายข้าวดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยลดภาระค่าครองชีพของประชาชน รักษาเสถียรภาพของตลาด และเพิ่มการเข้าถึงอาหารหลักของประเทศในช่วงที่ตลาดเผชิญความผันผวน

รัฐบาลอินโดนีเซียดำเนินการกระจายข้าวสำรองผ่านหลายโครงการสำคัญ อาทิ โครงการรักษาเสถียรภาพอุปทานและราคาข้าว (Rice Supply and Price Stabilization Program: SPHP) โครงการช่วยเหลือด้านอาหารแก่

ครัวเรือนผู้ได้รับประโยชน์จำนวน 33.2 ล้านครัวเรือน รวมถึงการช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติ

สำหรับรายละเอียดการกระจายข้าวสำรองในแต่ละปีนั้น การกระจายข้าวสำรองในปี 2566 ประกอบด้วยโครงการช่วยเหลือด้านอาหาร 1.49 ล้านตัน โครงการ SPHP จำนวน 1.18 ล้านตัน จัดสรรสำหรับกลุ่มบประมาณพิเศษ 87,500 ตัน การช่วยเหลือภาวะฉุกเฉิน 2,300 ตัน ส่วนในปี 2567 มีการกระจายข้าวสำรองผ่านโครงการช่วยเหลือด้านอาหาร 1.97 ล้านตัน โครงการ SPHP จำนวน 1.40 ล้านตัน การช่วยเหลือฉุกเฉิน 442 ตัน

ขณะที่ในปี 2568 มีการกระจายข้าวสำรองรวม 1.62 ล้านตัน ประกอบด้วย ข้าวโครงการ SPHP จำนวน 802,900 ตัน ข้าวช่วยเหลือด้านอาหาร 710,780 ตัน กลุ่มงบประมาณพิเศษ 92,100 ตัน การช่วยเหลือฉุกเฉิน 13,160 ตัน

ทั้งนี้ รัฐบาลจะเดินหน้าต่อไปในปี 2569 ซึ่งนายเกอตุตระบุว่า โครงการสำคัญเหล่านี้จะยังคงดำเนินต่อไปในปี 2569 โดยรัฐบาลให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างสต็อกข้าวสำรองภาครัฐผ่านการรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกรภายในประเทศเป็นหลัก

เขากล่าวว่า ปัจจุบันรัฐบาลกำลังมุ่งเน้นการรับซื้อผลผลิตข้าวจากเกษตรกรภายในประเทศเพื่อเสริมสต็อกข้าวสำรองภาครัฐ พร้อมกับดำเนินโครงการกระจายข้าวสู่ประชาชนไปจนถึงสิ้นปี ความพยายามดังกล่าวจำเป็นต้องดำเนินอย่างต่อเนื่องเพื่อรักษาเสถียรภาพทั้งต้นน้ำและปลายน้ำของห่วงโซ่อุปทานอาหาร

ข้อมูลล่าสุด ณ วันที่ 18 มิถุนายน 2569 ระบุว่า การกระจายข้าวสำรองภาครัฐภายใต้งบประมาณปี 2569 มีปริมาณรวม 946,800 ตัน ประกอบด้วย ข้าวช่วยเหลือด้านอาหาร 550,100 ตัน ข้าวโครงการ SPHP 348,500 ตัน การจัดสรรสำหรับกลุ่มงบประมาณพิเศษ 36,800 ตัน การช่วยเหลือฉุกเฉิน 11,300 ตัน นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้อนุมัติการขยายโครงการช่วยเหลือข้าวแก่ประชาชนเพิ่มเติมอีก 3 เดือนในช่วงครึ่งหลังของปี 2569

ขณะที่สต็อกข้าวของ Bulog มีจำนวนสูงกว่า 5 ล้านตัน ซึ่ง Bapanas เปิดเผยว่า ณ วันที่ 18 มิถุนายน 2569 ปริมาณสต็อกข้าวที่ถือครองโดย Bulog อยู่ที่ 5.2 ล้านตัน ซึ่งเป็นระดับที่สูงมาก โดยส่วนใหญ่มาจากการรับซื้อผลผลิตข้าวภายในประเทศตั้งแต่ต้นปี 2569 จำนวน 3.18 ล้านตัน นอกจากนี้ ยังมีสต็อกคงเหลือจากปลายปี 2568 อีก 3.24 ล้านตัน ขณะที่ปริมาณการรับซื้อผลผลิตภายในประเทศตลอดปี 2568 อยู่ที่ 3.43 ล้านตัน โดยไม่มีการนำเข้าข้าวแต่อย่างใด

นายอันดี อัมราน สุไลมาน (Andi Amran Sulaiman) หัวหน้าสำนักงานอาหารแห่งชาติอินโดนีเซีย (Head of Bapanas) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรอินโดนีเซีย (Minister of Agriculture of Indonesia) กล่าวว่า ด้วยปริมาณข้าวสำรองของประเทศที่สูงถึง 5.2 ล้านตัน รัฐบาลไม่มีความจำเป็นต้องนำเข้าข้าวเพิ่มเติม

นายอัมรานกล่าวว่า ความจุคลังสินค้าของเรามี 3 ล้านตัน และได้เช่าคลังเพิ่มเติมอีก 2.3 ล้านตัน ปริมาณสต็อกในปัจจุบันถือว่าสูงที่สุดนับตั้งแต่อินโดนีเซียได้รับเอกราช ในอดีตเมื่อสต็อกข้าวของ Bulog อยู่เพียงประมาณ 1 ล้านตัน ราคาข้าวก็ปรับตัวสูงขึ้นและต้องพึ่งพาการนำเข้า แต่สถานการณ์ในปัจจุบันแตกต่างออกไป เรามีผลผลิตส่วนเกินและสามารถพึ่งพาตนเองได้

ทั้งนี้ ความสำเร็จด้านการผลิตข้าวของอินโดนีเซียยังได้รับการยืนยันจากรายงาน Rice Outlook ประจำเดือนพฤษภาคม 2569 ของกระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (United States Department of Agriculture: USDA) ซึ่งรายงานดังกล่าวระบุว่า ผลผลิตข้าวโลกในฤดูการผลิต 2568/2569 เพิ่มขึ้น 1.5 ล้านตัน จาก 541.3 ล้านตันในรายงานเดือนเมษายน เป็น 542.8 ล้านตัน

USDA ระบุว่า อินโดนีเซียเป็นหนึ่งในประเทศที่มีอัตราการเติบโตของผลผลิตข้าวรายปีสูงที่สุดของโลก ร่วมกับไนจีเรีย, โกตดิวัวร์ และเวียดนาม อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบปริมาณผลผลิตรวม อินโดนีเซียเป็นประเทศเดียวในกลุ่มดังกล่าวที่มีผลผลิตข้าวต่อปีมากกว่า 30 ล้านตัน ขณะที่ไนจีเรียผลิตได้ 5.9 ล้านตัน โกตดิวัวร์ 1.7 ล้านตัน และเวียดนาม 26.2 ล้านตัน

ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนถึงความก้าวหน้าของอินโดนีเซียในการเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารและการพึ่งพาตนเองด้านข้าว ซึ่งกำลังกลายเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในระยะยาว

ที่มา *Oryza.com*

ฮ่องกง

หน่วยงาน Trade and Industry Department ของฮ่องกง รายงานว่าในช่วง 5 เดือนแรกของปีนี้ (มกราคม-พฤษภาคม 2569) ฮ่องกงนำเข้าข้าวจากประเทศต่างๆรวมประมาณ 107,100 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 0.4% เมื่อเทียบกับจำนวนประมาณ 106,700 ตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2568 โดยนำเข้าจากประเทศต่างๆ ดังนี้

1. ประเทศไทย จำนวนประมาณ 58,700 ตัน ลดลงประมาณ 3.6% เมื่อเทียบกับจำนวนประมาณ 60,900 ตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2568 ประกอบด้วยข้าวหอมประมาณ 53,300 ตัน ข้าวขาวประมาณ 2,100 ตัน และข้าวชนิดอื่นๆประมาณ 3,300 ตัน คิดเป็นส่วนแบ่งตลาด 54.8% ของปริมาณนำเข้าทั้งหมด ลดลงประมาณ 4.0% เมื่อเทียบกับส่วนแบ่งตลาดในช่วงเดียวกันของปี 2568 ซึ่งอยู่ที่ 57.1%

2. ประเทศเวียดนาม จำนวนประมาณ 20,300 ตัน ลดลง 4.2% เมื่อเทียบกับจำนวนประมาณ 21,200 ตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2568 ประกอบด้วยข้าวหอมประมาณ 18,200 ตัน ข้าวขาว และข้าวชนิดอื่นๆรวมประมาณ 2,100 ตัน คิดเป็นส่วนแบ่งตลาด 19.0% ลดลง 4.5% เมื่อเทียบกับส่วนแบ่งตลาดในช่วงเดียวกันของปี 2568 ซึ่งอยู่ที่ 19.9%

3. ประเทศกัมพูชา จำนวนประมาณ 12,900 ตัน เพิ่มขึ้น 58.2% เมื่อเทียบกับจำนวนประมาณ 7,900 ตัน ในช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา ประกอบด้วยข้าวหอมประมาณ 12,500 ตัน ข้าวขาว และข้าวชนิดอื่นๆรวมประมาณ 400 ตัน คิดเป็นส่วนแบ่งตลาด 12.0% เพิ่มขึ้น 55.8% เมื่อเทียบกับเดียวกันของปี 2568 ซึ่งอยู่ที่ 7.7%

4. ประเทศจีน จำนวนประมาณ 7,100 ตัน ลดลง 12.3% เมื่อเทียบกับจำนวน 8,100 ตัน ในช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา ประกอบด้วยข้าว Yu Jien (ข้าวเหนียว) ประมาณ 6,000 ตัน และข้าว See Mew จำนวน 900 ตัน คิดเป็นส่วนแบ่งตลาด 6.6% ลดลง 13.2% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2568 ซึ่งอยู่ที่ 7.6%

5. ประเทศญี่ปุ่น จำนวนประมาณ 4,500 ตัน ลดลง 21.1% เมื่อเทียบกับจำนวนประมาณ 5,700 ตัน ในช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา คิดเป็นส่วนแบ่งตลาด 4.2% ลดลง 20.8% ในช่วงเดียวกันของปี 2568

6. ประเทศอื่นรวมกันประมาณ 3,600 ตัน เพิ่มขึ้น 41.7% จากจำนวน 2,600 ตัน ในช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา คิดเป็นส่วนแบ่งตลาด 3.4% เพิ่มขึ้น 41.7% จากช่วงเดียวกันของปี 2568 ซึ่งอยู่ที่ 2.4%

สำหรับการส่งออก (Re-export) ไปยังประเทศอื่นๆ ในช่วง 5 เดือนแรกของปี 2569 มีปริมาณ 3,815 ตัน ลดลง 3.9% เมื่อเทียบกับจำนวน 3,970 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยส่งไปยังมาเก๊าจำนวน 3,376 ตัน ลดลง 2.3% เมื่อเทียบกับจำนวน 3,454 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ส่งไปยังสหรัฐฯ 295 ตัน ลดลง 27%

เมื่อเทียบกับจำนวน 404 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ส่งไปยังแคนาดา 107 ตัน เพิ่มขึ้น 40.8% เมื่อเทียบกับจำนวน 76 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา เป็นต้น

ข้อมูล ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2569 ช่องกมมีจำนวนผู้เก็บสต็อกข้าวที่ได้จดทะเบียนแล้ว (Registered stockholders of rice) จำนวน 202 ราย และมีสถานที่เก็บรักษาข้าวที่ได้รับอนุมัติ (Approved rice storage places) จำนวน 140 แห่ง สำหรับการเก็บข้าวในสต็อก (Closing stock (excluding reserve stock)) ช่องกมมีข้าวอยู่ในสต็อก ณ เดือนพฤษภาคม 2569 รวม 13,300 ตัน และมีสต็อกสำรอง (Reserve stock for the import period) จำนวน 11,400 ตัน

สำหรับอัตราการบริโภคข้าวเฉลี่ยในปี 2024 อยู่ที่ประมาณ 34 กิโลกรัมต่อคนต่อปี เท่ากับในปี 2023 ที่ 34 กิโลกรัมต่อคนต่อปี แต่ลดลง 24.4% เมื่อเทียบกับจำนวน 45 กิโลกรัมต่อคนต่อปี ในปี 2014

ทางด้านราคาข้าวเฉลี่ยที่ช่องกมนำเข้าจากประเทศต่าง ๆ นั้น (Average Rice Import CIF (Cost Insurance Freight) Prices) ในเดือนพฤษภาคม 2569 ที่ผ่านมา ราคานำเข้าข้าวหอมจากไทย (Thai Fragrant) อยู่ที่ 7.96 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม (HK\$/kg) ลดลงจาก 8.23 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม ในเดือนก่อนหน้า ส่วนราคานำเข้าข้าวหอมจากเวียดนาม (Vietnamese Fragrant) อยู่ที่ 4.83 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม (HK\$/kg) ลดลงจาก 5.11 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม (HK\$/kg) ในเดือนก่อนหน้า ราคานำเข้าข้าวจากจีน (Chinese Yu Jien) อยู่ที่ 6.15 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม (HK\$/kg) เพิ่มขึ้นจาก 5.97 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม ในเดือนก่อนหน้า และราคานำเข้าข้าวหอมจากกัมพูชา (Cambodian Fragrant) อยู่ที่ 4.89 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม (HK\$/kg) เพิ่มขึ้นจาก 4.84 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม ในเดือนก่อนหน้า

ขณะที่ราคาขายปลีกเฉลี่ย (Average Retail Prices) ในเดือนพฤษภาคม 2569 ที่ผ่านมา ราคาขายข้าวหอมจากไทย (Thai Fragrant) อยู่ที่ 13.84 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม (HK\$/kg) เพิ่มขึ้นจาก 13.76 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม ในเดือนก่อน ส่วนราคาขายข้าวหอมจากเวียดนาม (Vietnamese Fragrant) อยู่ที่ 13.46 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม (HK\$/kg) เพิ่มขึ้นจาก 13.40 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม ในเดือนก่อน และราคาข้าวของจีน (Chinese Yu Jien) อยู่ที่ 13.28 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม (HK\$/kg) ลดลงจาก 13.37 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม ในเดือนก่อนหน้า

ที่มา Trade and Industry Department

ญี่ปุ่น

หนังสือพิมพ์โยมิอูริ ชิมบุน (Yomiuri Shimbun) รายงานว่า ราคาข้าวในประเทศญี่ปุ่นกำลังปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง หลังจากเผชิญภาวะราคาพุ่งสูงเป็นประวัติการณ์ในช่วงก่อนหน้า โดยราคาข้าวสารบรรจุถุงขนาด 5 กิโลกรัมที่จำหน่ายในซูเปอร์มาร์เก็ตทั่วประเทศปรับลดลงเฉลี่ยมากกว่า 700 เยนเมื่อเทียบกับช่วงต้นปี และในบางพื้นที่มีการจำหน่ายในราคาต่ำกว่า 3,000 เยนต่อถุง ซึ่งถือเป็นระดับราคาที่ดึงดูดผู้บริโภคอย่างมาก

ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ราคาข้าวปรับตัวลดลง ได้แก่ การเพิ่มขึ้นของผลผลิตข้าวภายในประเทศ ประกอบกับความต้องการบริโภคที่ชะลอตัวลงหลังจากที่ราคาข้าวปรับตัวสูงขึ้นอย่างมากในช่วงก่อนหน้า นอกจากนี้ ผู้ค้าส่งข้าวบางรายยังเร่งระบายสต็อกสินค้าเพื่อหลีกเลี่ยงการถือครองสินค้าคงคลังจำนวนมากก่อนที่ผลผลิตข้าวฤดูกาลใหม่จะเข้าสู่ตลาด

ราคาปรับลดลง 740 เยนจากช่วงต้นปี

เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2569 ที่ซูเปอร์มาร์เก็ตแห่งหนึ่งในเมืองคาชิวะ จังหวัดชิบะ (Kashiwa, Chiba Prefecture) มีการนำข้าวสารมาจัดวางจำหน่ายบริเวณทางเข้าร้านอย่างโดดเด่น พร้อมจัดโปรโมชั่นพิเศษในราคา 2,777 เยนต่อ 5 กิโลกรัม ส่งผลให้ราคาขายปลีกสุทธิรวมภาษียังคงต่ำกว่า 3,000 เยนต่อถุง ถือเป็นราคาที่ต่ำกว่าระดับตลาดอย่างมีนัยสำคัญ

ปัจจุบันมีรายงานว่าผู้ค้าส่งจำนวนมากทยอยปรับลดราคาขายลงอย่างต่อเนื่อง โดยบางรายเสนอราคาขายส่งในระดับประมาณ 2,500 เยนต่อถุง (ไม่รวมภาษี)

ผู้บริหารฝ่ายสินค้าของบริษัทซันวะ กรุ๊ป (Sanwa Group) ซึ่งเป็นผู้ดำเนินกิจการซูเปอร์มาร์เก็ตดังกล่าวเปิดเผยว่า ราคาขายส่งข้าวเริ่มปรับตัวลดลงอย่างชัดเจนตั้งแต่ช่วงเดือนมีนาคมที่ผ่านมา และได้รับการตอบรับเชิงบวกจากลูกค้าเป็นอย่างดี

ข้อมูลจากกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงของญี่ปุ่น (Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries of Japan) ซึ่งเผยแพร่เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2569 ระบุว่า ในช่วงวันที่ 25-31 พฤษภาคม 2569 ราคาจำหน่ายเฉลี่ยของข้าวสารขนาด 5 กิโลกรัมในซูเปอร์มาร์เก็ตทั่วประเทศอยู่ที่ 3,673 เยน ลดลง 19 เยนจากสัปดาห์ก่อนหน้า และต่ำกว่าระดับราคาในช่วงวันที่ 29 ธันวาคม 2569 ถึง 4 มกราคม 2569 ประมาณ 740 เยน

การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภคต้นอุปสงค์

โดยทั่วไป การปรับตัวลดลงของราคาสินค้ามักสะท้อนถึงภาวะอุปทานและอุปสงค์ที่ไม่สมดุล ภายหลังจากราคาข้าวพุ่งสูงขึ้นอย่างมากในปี 2568 เกษตรกรญี่ปุ่นได้เพิ่มการผลิตข้าวอย่างมีนัยสำคัญ ส่งผลให้ผลผลิตในปีถัดมาสูงกว่าปีก่อนหน้าอย่างมาก

ในทางกลับกัน ความต้องการบริโภคที่ลดลงอันเป็นผลจากภาวะราคาสูงยังไม่สามารถฟื้นตัวกลับมาได้อย่างเต็มที่ รายงานขององค์กรภาคอุตสาหกรรมข้าวระบุว่า ปริมาณการบริโภคข้าวต่อคนต่อเดือนลดลงต่อเนื่องเป็นเวลา 13 เดือนติดต่อกันจนถึงเดือนมีนาคม แม้ข้อมูลเดือนเมษายนจะแสดงสัญญาณฟื้นตัวบางส่วน แต่ยังคงมีความเป็นไปได้สูงว่าผู้บริโภคจำนวนหนึ่งซึ่งหันไปบริโภคขนมปังหรือเส้นก๋วยเตี๋ยวแทนข้าว อาจไม่กลับมาสู่พฤติกรรมการบริโภคเดิมในระยะเวลาอันใกล้

สต็อกข้าวสะสมสูงสุดในรอบกว่า 20 ปี

การชะลอตัวของอุปสงค์ส่งผลให้ปริมาณข้าวคงคลังที่ยังไม่สามารถจำหน่ายได้สะสมอยู่ในระบบการค้าส่งเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยระดับสต็อกข้าวภาคเอกชนที่เหมาะสมของญี่ปุ่นอยู่ที่ประมาณ 1.8-2.0 ล้านตัน อย่างไรก็ตาม คาดว่าภายในสิ้นเดือนมิถุนายน ปริมาณสต็อกข้าวจะเพิ่มขึ้นเป็น 2.34 ล้านตัน ซึ่งถือเป็นระดับสูงสุดนับตั้งแต่ปี 2547 สะท้อนถึงภาวะอุปทานส่วนเกินที่เกิดขึ้นในตลาด

ผู้ค้าส่งเร่งระบายสต็อกก่อนฤดูกาลใหม่

ผู้ค้าส่งบางรายเริ่มเร่งขายข้าวที่จัดซื้อไว้ในช่วงที่ราคาตลาดอยู่ในระดับสูง โดยเนื่องจากบริษัทจำนวนมากมีรอบบัญชีสิ้นสุดในเดือนมีนาคม จึงเลือกจำหน่ายสต็อกออกสู่ตลาดแม้ต้องเผชิญกับผลขาดทุน เพื่อหลีกเลี่ยงภาระการถือครองสินค้าคงคลังในระยะยาว ข้าวที่ถูกระบายออกจากคลังในลักษณะดังกล่าวได้เข้าสู่ช่องทางค้าปลีกและถูกจำหน่ายในราคาพิเศษ ส่งผลให้ผู้บริโภคสามารถซื้อข้าวได้ในราคาต่ำกว่าระดับตลาดโดยทั่วไป

แนวโน้มราคายังคงมีโอกาสดูดีขึ้น

นักวิเคราะห์ประเมินว่า แนวโน้มราคาข้าวของญี่ปุ่นในปีงบประมาณ 2569 มีโอกาสปรับตัวลดลงต่อเนื่องเนื่องจากเกษตรกรยังมีแรงจูงใจสูงในการขยายการเพาะปลูกเพื่อใช้ประโยชน์จากราคาที่อยู่ในระดับน่าสนใจในช่วงที่ผ่านมา ผลสำรวจความตั้งใจเพาะปลูกของเกษตรกรโดยกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงของญี่ปุ่น ณ สิ้นเดือนเมษายน คาดการณ์ว่าผลผลิตข้าวปีนี้จะอยู่ที่ 7.33 ล้านตัน ซึ่งสูงกว่าประมาณการอุปสงค์ที่ 7.11 ล้านตัน

ศาสตราจารย์คัตสึฮิโตะ ฟุยุกิ (Prof. Katsuhito Fuyuki) จากมหาวิทยาลัยโทโฮคุ (Tohoku University) กล่าวว่า หากพิจารณาจากสถานการณ์อุปสงค์และอุปทานในปัจจุบัน ราคาจำหน่ายปลีกข้าวสารขนาด 5 กิโลกรัมที่ผลิตในปีงบประมาณ 2569 มีแนวโน้มอยู่ในช่วง 3,000–3,500 เยนต่อถุง (รวมภาษี) และมีความเป็นไปได้ที่ราคาจะปรับลดลงต่ำกว่า 3,000 เยนได้เช่นกัน

ผลดีต่อผู้บริโภค แต่เพิ่มแรงกดดันต่อเกษตรกร

แม้ว่าการปรับลดลงของราคาข้าวจะช่วยบรรเทาภาระค่าครองชีพของผู้บริโภคและสนับสนุนกำลังซื้อภายในประเทศ แต่ในอีกด้านหนึ่ง การลดลงของราคากลับสร้างแรงกดดันเพิ่มเติมต่อครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวซึ่งยังคงเผชิญต้นทุนการผลิตในระดับสูง ทั้งในด้านสารเคมีทางการเกษตร ปุ๋ย และปัจจัยการผลิตอื่น ๆ

ดังนั้น แม้ว่าตลาดข้าวญี่ปุ่นจะเริ่มเข้าสู่ภาวะสมดุลมากขึ้นจากการคลี่คลายของปัญหาอุปทานตึงตัว แต่ความท้าทายด้านรายได้เกษตรกรและความยั่งยืนของภาคการผลิตข้าวยังคงเป็นประเด็นสำคัญที่ภาครัฐและภาคอุตสาหกรรมจำเป็นต้องติดตามอย่างใกล้ชิดต่อไป

ด้านสำนักข่าว CNA รายงานว่าจากการเปิดเผยของเจ้าหน้าที่รัฐบาลญี่ปุ่นเมื่อวันศุกร์ที่ 19 มิถุนายน 2569 ที่ผ่านมา ราคาข้าวในประเทศญี่ปุ่นปรับตัวลดลงในเดือนพฤษภาคม 2569 เป็นครั้งแรกในรอบ 3 ปีครึ่ง หลังจากราคาข้าวซึ่งเป็นอาหารหลักของประเทศปรับตัวสูงขึ้นอย่างรุนแรงในช่วงหลายปีที่ผ่านมา จนสร้างแรงกดดันอย่างหนักต่อรัฐบาล

ราคาข้าวในญี่ปุ่นพุ่งสูงขึ้นอย่างมากตลอดช่วงปี 2567–2568 อันเป็นผลจากปัญหาด้านอุปทานที่เกิดจากหลายปัจจัยพร้อมกัน ไม่ว่าจะเป็นสภาพอากาศร้อนจัดที่ส่งผลกระทบต่อผลผลิตทางการเกษตร รวมถึงการเร่งซื้อกากถั่วลิสงค้ำของประชาชนภายหลังการประกาศเตือนความเสียหายการเกิดมหาแผ่นดินไหว (Megaquake) เมื่อสองปีก่อน

สถานการณ์ดังกล่าว ประกอบกับมาตรฐานการครองชีพที่ลดลงและกรณีอื้อฉาวด้านการทุจริตทางการเมือง ส่งผลกระทบต่อความนิยมของพรรครัฐบาลอย่างมีนัยสำคัญ และนำไปสู่การที่นายชิเงรุ อิชิบะ (Shigeru Ishiba) ตัดสินใจลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในเดือนกันยายน หลังดำรงตำแหน่งได้ไม่ถึงหนึ่งปี

เจ้าหน้าที่กระทรวงกิจการภายในและการสื่อสารของญี่ปุ่น (Ministry of Internal Affairs and Communications of Japan) ซึ่งรับผิดชอบการจัดทำข้อมูลเงินเพื่อ เปิดเผยต่อสำนักข่าวเอเอฟพี (Agence France-Presse: AFP) ว่า ราคาข้าวในเดือนพฤษภาคม 2569 ซึ่งไม่รวมข้าวพันธุ์พรีเมียมโคชิฮิคาริ (Koshihikari) ลดลงร้อยละ 5.4 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน นับเป็นการปรับลดลงครั้งแรกนับตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2565

รัฐบาลญี่ปุ่นภายใต้การนำของนายกรัฐมนตรีซาดาเอะ ทาคาอิชิ (Sanae Takaichi) ซึ่งได้รับความนิยมจากประชาชน ได้ดำเนินมาตรการหลายประการเพื่อบรรเทาปัญหาาราคาข้าวสูง รวมถึงการระบายข้าวจากคลังสำรองฉุกเฉินของภาครัฐเข้าสู่ตลาด เพื่อเพิ่มปริมาณอุปทานและลดแรงกดดันด้านราคา

นายจุน ฮงโกะ (Jun Honggo) ชาวกรุงโตเกียววัย 48 ปี เปิดเผยว่า การปรับลดลงของราคาข้าวถือเป็นความช่วยเหลือครั้งใหญ่สำหรับครัวเรือน แม้ว่าราคาข้าวในปัจจุบันยังคงอยู่ในระดับสูงเมื่อเทียบกับช่วงหลายปีก่อน เขากล่าวว่า เมื่อไม่นานมานี้ เขาเห็นข้าวสารบรรจุถุงขนาด 10 กิโลกรัมจำหน่ายในช่วงราคา 4,000 เยน (ประมาณ 25 ดอลลาร์สหรัฐ) เป็นครั้งแรกในรอบนานมากจึงรีบซื้อทันที

อย่างไรก็ตาม เขามองว่าราคาข้าวยังคงแพงกว่าระดับปกติในอดีต พร้อมตั้งข้อสังเกตว่า ภาครัฐมักอธิบายปัญหาด้วยเหตุผลเรื่องความตึงเครียดของห่วงโซ่อุปทาน แต่ควรมีการตรวจสอบสาเหตุเชิงโครงสร้างที่แท้จริง เพื่อป้องกันไม่ให้อาหารข้าวพุ่งสูงขึ้นอย่างรุนแรงอีกในอนาคต

นักวิเคราะห์ระบุว่า ปัญหาการขาดแคลนข้าวในญี่ปุ่นเกิดจากหลายปัจจัยที่ซ้อนทับกัน โดยจุดเริ่มต้นสำคัญมาจากฤดูร้อนปี 2566 ที่มีสภาพอากาศร้อนจัดและแห้งแล้งเป็นพิเศษ ส่งผลให้ผลผลิตข้าวได้รับความเสียหายในหลายพื้นที่ทั่วประเทศ หลังจากนั้น ผู้ค้าบางส่วนเริ่มกักตุนข้าวเพื่อหวังทำกำไรจากการปรับขึ้นของราคาในอนาคต ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรม

สถานการณ์ยิ่งรุนแรงขึ้นจากการเร่งซื้อข้าวของประชาชน หลังรัฐบาลออกคำเตือนเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของการเกิดมหาแผ่นดินไหวในปี 2567 แม้ท้ายที่สุดเหตุการณ์ดังกล่าวจะไม่เกิดขึ้นก็ตาม

ขณะเดียวกัน การปรับตัวสูงขึ้นของราคาอาหารนำเข้าทำให้ผู้บริโภคหันมาบริโภคข้าวภายในประเทศมากขึ้น ส่งผลให้ความต้องการข้าวเพิ่มสูงขึ้น นอกจากนี้ การที่ญี่ปุ่นมีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้าประเทศในระดับสูงเป็นประวัติการณ์ ยังเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การบริโภคข้าวเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

อย่างไรก็ตาม นักวิเคราะห์จำนวนมากมองว่า ปัจจัยเชิงโครงสร้างที่สำคัญที่สุดคือ นโยบายลดพื้นที่เพาะปลูกข้าวที่ญี่ปุ่นดำเนินมาเป็นเวลาหลายทศวรรษ รวมถึงปัญหาสังคมสูงวัยที่ส่งผลให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวมีอายุเฉลี่ยเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ขณะที่คนรุ่นใหม่จำนวนมากไม่มีความสนใจที่จะสืบทอดอาชีพเกษตรกรจากครอบครัว

ปัจจัยเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่า แม้ราคาข้าวของญี่ปุ่นจะเริ่มปรับตัวลดลงในระยะสั้นจากมาตรการแทรกแซงของภาครัฐ แต่ภาคการผลิตข้าวของประเทศยังคงเผชิญความท้าทายเชิงโครงสร้างในระยะยาว ทั้งด้านกำลังการผลิต ความมั่นคงทางอาหาร และการสืบทอดแรงงานภาคเกษตร ซึ่งอาจยังคงส่งผลต่อทิศทางของตลาดข้าวญี่ปุ่นในอนาคต

สำนักข่าวเจแปน ทูเดย์ (Japan Today) รายงานว่า ญี่ปุ่นกำลังหันมาให้ความสำคัญกับการขยายการเพาะปลูกข้าวสายพันธุ์ทนความร้อน (Heat-Resistant Rice Varieties) มากขึ้น ท่ามกลางความกังวลว่าการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิโลกจะส่งผลกระทบต่อทั้งปริมาณผลผลิตและคุณภาพของข้าวในอนาคต

หัวหน้าฝ่ายวิจัยการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (Asia-Pacific Climate Change Adaptation Research Section) สังกัดสถาบันวิจัยสิ่งแวดล้อมแห่งชาติญี่ปุ่น (National Institute for Environmental Studies: NIES) กล่าวว่า ญี่ปุ่นควรเพิ่มสัดส่วนการเพาะปลูกข้าวสายพันธุ์ทนความร้อนให้มากขึ้นในช่วงหลายปีข้างหน้า เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านการผลิตข้าวภายใต้สภาวะภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

ข้อมูลล่าสุดระบุว่า ในปีเพาะปลูก 2568 สัดส่วนพื้นที่เพาะปลูกข้าวของญี่ปุ่นที่ใช้สายพันธุ์ทนความร้อนเพิ่มขึ้นสู่ระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์ที่ร้อยละ 18.2 ของพื้นที่ปลูกข้าวทั้งหมด ตัวเลขดังกล่าวเพิ่มขึ้นเกือบสามเท่า

เมื่อเทียบกับระดับเมื่อสิบปีก่อน สะท้อนให้เห็นถึงการปรับตัวเชิงโครงสร้างของภาคการเกษตรญี่ปุ่นต่อความท้าทายด้านสภาพภูมิอากาศที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น

ข้าวสายพันธุ์ดังกล่าวได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อให้สามารถทนต่อภาวะความเครียดจากอุณหภูมิสูง (Heat Stress) ในช่วงการเจริญเติบโตของต้นข้าว ช่วยรักษาระดับผลผลิตและคุณภาพเมล็ดข้าวได้ดีกว่าสายพันธุ์ทั่วไปท่ามกลางแนวโน้มที่ฤดูร้อนของญี่ปุ่นมีอุณหภูมิสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ในปี 2568 พื้นที่ปลูกข้าวทนความร้อนมีจำนวนประมาณ 248,000 เฮกตาร์ เพิ่มขึ้น 42,000 เฮกตาร์จากปีก่อนหน้า

ผู้เชี่ยวชาญระบุว่า ปัญหาการขาดแคลนข้าวที่เกิดขึ้นในญี่ปุ่นในช่วงที่ผ่านมา มีส่วนเชื่อมโยงกับเหตุการณ์คลื่นความร้อนรุนแรง (Extreme Heat Events) ที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งมากขึ้น

อุณหภูมิที่สูงเกินไปในช่วงการพัฒนาเมล็ดข้าวสามารถทำให้เมล็ดข้าวเกิดการแตกร้าว (Grain Cracking) ส่งผลให้คุณภาพของผลผลิตลดลง และทำให้ปริมาณข้าวสารขัดสีที่สามารถจำหน่ายในเชิงพาณิชย์ (Marketable Polished Rice) ลดลงตามไปด้วย ผลกระทบดังกล่าวไม่เพียงส่งผลต่อรายได้ของเกษตรกรเท่านั้น แต่ยังส่งผลต่อเสถียรภาพของอุปทานข้าวภายในประเทศ และความมั่นคงทางอาหารของญี่ปุ่นในระยะยาว

จากความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้น นักวิจัยและผู้กำหนดนโยบายของญี่ปุ่นต่างมองว่า การส่งเสริมการใช้ข้าวสายพันธุ์ทนความร้อนเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change Adaptation Strategy) ที่สำคัญที่สุดสำหรับภาคการผลิตข้าว

การพัฒนาสายพันธุ์ที่สามารถรักษาทั้งผลผลิตและคุณภาพได้ภายใต้สภาพอากาศร้อนจัด ถูกมองว่าเป็นแนวทางสำคัญในการลดความเสี่ยงจากภาวะโลกร้อนและสร้างความยั่งยืนให้กับภาคเกษตรกรรมของประเทศ

แม้ว่าการเพาะปลูกข้าวทนร้อนจะขยายตัวอย่างต่อเนื่อง แต่ผู้เชี่ยวชาญชี้ว่า การสร้างการรับรู้ของผู้บริโภคยังคงเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการขยายตลาด ปัจจุบัน ผู้บริโภคจำนวนมากยังไม่คุ้นเคยกับข้าวสายพันธุ์ทนความร้อน และยังไม่สามารถแยกแยะคุณลักษณะหรือข้อดีของผลิตภัณฑ์เหล่านี้ได้อย่างชัดเจน

ด้วยเหตุนี้ จึงมีความจำเป็นต้องดำเนินกิจกรรมด้านการตลาดและการสื่อสารข้อมูลอย่างเข้มข้นมากขึ้น เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับจากทั้งผู้บริโภคและเกษตรกร ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญในการผลักดันการขยายพื้นที่ปลูกข้าวทนร้อนในอนาคต

สำนักข่าวเดอะเจแปน ไทมส์ (The Japan Times) รายงานว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงของญี่ปุ่น (Minister of Agriculture, Forestry and Fisheries) ได้เดินทางเยี่ยมชมซูเปอร์มาร์เก็ตแห่งหนึ่งบริเวณชานกรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2569 ที่ผ่านมา เพื่อร่วมกิจกรรมส่งเสริมอาหารญี่ปุ่น โดยได้แจกโอนิ giri (Onigiri) หรือข้าวปั้นที่ผลิตจากข้าวญี่ปุ่นให้แก่ผู้บริโภคที่มาใช้บริการภายในซูเปอร์มาร์เก็ต

กิจกรรมดังกล่าวจัดขึ้นภายใต้กิจกรรมส่งเสริมอาหารญี่ปุ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นความต้องการบริโภคข้าวญี่ปุ่นในตลาดต่างประเทศ และขยายโอกาสการส่งออกข้าวญี่ปุ่นสู่ตลาดยุโรป

นายชูซุกิ ระบุว่า กระแสตอบรับที่ดีจากผู้บริโภคชาวฝรั่งเศสสะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพในการขยายช่องทางการจำหน่ายข้าวญี่ปุ่นในตลาดยุโรป โดยการดำเนินกิจกรรมครั้งนี้เป็นการสานต่อภารกิจจากการเดินทางเยือนกรุงปารีสเมื่อเดือนมกราคมที่ผ่านมา ซึ่งในครั้งนั้นเขาได้ตรวจเยี่ยมร้านจำหน่ายอาหารญี่ปุ่นและสำรวจแนวทางการส่งเสริมการส่งออกข้าวญี่ปุ่น ทั้งนี้ กิจกรรมส่งเสริมการตลาดล่าสุดได้รับการสนับสนุนจาก องค์การส่งเสริมการค้าต่างประเทศของญี่ปุ่น (Japan External Trade Organization: JETRO) ร่วมกับซูเปอร์มาร์เก็ตท้องถิ่น

รัฐมนตรีฯ กล่าวเพิ่มเติมว่า การทำตลาดข้าวญี่ปุ่นในยุโรปจำเป็นต้องปรับกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับพฤติกรรมผู้บริโภคของผู้บริโภคในแต่ละประเทศ เนื่องจากครัวเรือนจำนวนมากในยุโรปไม่มีหม้อหุงข้าวไฟฟ้า ดังนั้น ญี่ปุ่นจึงควรพัฒนากลยุทธ์การตลาดที่เน้นความสะดวกในการเตรียมอาหาร พร้อมนำเสนอวิธีการประกอบอาหารและแนวทางการนำข้าวญี่ปุ่นไปประยุกต์ใช้ในเมนูอาหารประจำวัน เพื่อเพิ่มการยอมรับของผู้บริโภคและขยายการบริโภคข้าวญี่ปุ่นในตลาดยุโรปอย่างยั่งยืน

ที่มา *Oryza.com*

เกาหลีใต้

สำนักข่าว Reuters รายงานว่าบริษัทการค้าเกษตร ประมง และอาหารแห่งเกาหลีใต้ (Korea Agro-Fisheries & Food Trade Corporation: KAFTC) ซึ่งเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจของเกาหลีใต้ ได้จัดซื้อข้าว (Non-Glutinous Rice) ปริมาณรวม 42,200 ตัน ภายใต้การประมูลโควตาภาษีนำเข้า (Tariff Rate Quota: TRQ) รอบที่ 5 ซึ่งปิดรับข้อเสนอเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2569

เดิมทีการประมูลดังกล่าวมีเป้าหมายจัดซื้อข้าวประมาณ 53,800 ตัน อย่างไรก็ตาม มีปริมาณข้าวราว 11,600 ตันที่ไม่ได้รับการจัดซื้อ เนื่องจากข้อเสนอขายบางส่วนไม่ผ่านการพิจารณาหรือถูกปฏิเสธจากผู้จัดซื้อ

ตามข้อมูลจากผู้ค้าระหว่างประเทศ การจัดซื้อครั้งนี้แบ่งออกเป็น

- ประมาณ 16,600 ตัน จากสหรัฐฯ
- ประมาณ 20,600 ตัน จากเวียดนาม
- ประมาณ 5,000 ตัน จากไทย

รายละเอียดการจัดซื้อ

1. ข้าวจากสหรัฐอเมริกา (United States)

การจัดซื้อจากสหรัฐฯ เป็นข้าวกล้องเมล็ดกลาง (Medium-Grain Brown Rice) โดยมีราคาซื้อขายอยู่ระหว่าง 842.44–851.06 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ในเงื่อนไข C&F (Cost and Freight) ซึ่งหมายถึงราคาที่รวมค่าขนส่งทางทะเลไปยังท่าเรือปลายทางแล้ว แต่ยังไม่รวมค่าประกันภัยสินค้า

2. ข้าวจากเวียดนาม (Vietnam)

เป็นการจัดซื้อข้าวกล้องเมล็ดยาว (Long-Grain Brown Rice) โดยมีราคาระหว่าง 406.88–585.00 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน C&F

3. ข้าวจากไทย (Thailand)

การจัดซื้อจากไทยประกอบด้วยข้าวหักเมล็ดยาว (Long-Grain Broken Rice) และข้าวสารเมล็ดยาว (Long-Grain Milled Rice) โดยมีราคาซื้อเท่ากันทั้งหมดที่ 474.50 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน C&F

สำหรับกำหนดการส่งมอบนั้น ผู้ซื้อกำหนดให้มีการส่งมอบข้าวเข้าสู่เกาหลีใต้ในช่วงระหว่างเดือนสิงหาคม 2569 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2570 เพื่อรองรับความต้องการบริโภคภายในประเทศและรักษาระดับสต็อกสำรองด้านอาหาร

ทั้งนี้รายงานดังกล่าวอ้างอิงจากการประเมินของผู้ค้าระหว่างประเทศ และตัวเลขปริมาณรวม ตลอดจนราคาซื้อขาย อาจมีการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมได้เมื่อมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเป็นทางการในภายหลัง

ที่มา *Oryza.com*

อินเดีย

ในสัปดาห์ที่ผ่านมา ราคาเสนอขายข้าวในประเทศอินเดียมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นเล็กน้อย เนื่องจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนและความกังวลเกี่ยวกับสภาพอากาศ โดยข้าวหนึ่ง 5% ของอินเดีย (Parboiled Rice) มีการเสนอขายในตลาดส่งออกที่ระดับ 337–342 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เพิ่มขึ้นจากระดับ 335–340 ดอลลาร์สหรัฐต่อตันในสัปดาห์ก่อนหน้า ขณะที่ข้าวขาว 5% มีราคาซื้อขายอยู่ในช่วง 343–349 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เพิ่มขึ้นจากระดับ 340–346 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน

ตัวแทนจำหน่ายในโกลกาตาอธิบายว่า ผู้ส่งออกกำลังปรับขึ้นราคาขายอย่างต่อเนื่องเพื่อสะท้อนการแข็งค่าของเงินรูปีในปัจจุบัน แม้ราคาจะสูงขึ้น แต่ประเทศในแอฟริกายังคงมีความสนใจซื้ออย่างมาก เนื่องจากข้าวอินเดียยังคงมีข้อได้เปรียบด้านราคาที่แข่งขันได้เหนือคู่แข่ง

ขณะที่ข้อมูลที่เผยแพร่เมื่อต้นสัปดาห์นี้ยังแสดงให้เห็นว่า ปริมาณข้าวสำรองในคลังสินค้า ของรัฐบาลอินเดีย ณ ต้นเดือนมิถุนายน ปี 2026 เพิ่มขึ้น 15% เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่แล้ว ซึ่งแตะระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์

กระทรวงพาณิชย์และอุตสาหกรรม (Ministry of Commerce and Industry) รายงานว่า ในเดือนเมษายน 2569 อินเดียส่งออกข้าวจำนวน 2,043,656 ตัน (ประกอบด้วยข้าวบาสมาดิจำนวน 474,199 ตัน และข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาดิจำนวน 1,569,457 ตัน) เพิ่มขึ้น 8.9% เมื่อเทียบกับเดือนเมษายน 2568 ที่มีการส่งออกจำนวน 1,876,355 (ประกอบด้วยข้าวบาสมาดิจำนวน 647,050 ตัน และข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาดิจำนวน 1,229,305 ตัน)

ในช่วง 4 เดือนแรกของปี 2569 (มกราคม-เมษายน 2569) อินเดียส่งออกข้าวจำนวน 8,388,380 ตัน ลดลง 1.3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2568 ที่มีการส่งออกจำนวน 8,497,200 ตัน

สำนักข่าวดิอีโคโนมิค ไทม์ส (The Economic Times) รายงานว่า ราคาข้าวบาสมาดิของอินเดียอาจปรับตัวลดลงร้อยละ 5–10 หากสถานการณ์ความไม่แน่นอนบริเวณ ช่องแคบฮอร์มุซ (Strait of Hormuz) ยังคงส่งผลกระทบต่อทางส่งออกไปยังตลาดหลักในภูมิภาคตะวันออกกลางอย่างต่อเนื่อง

ภูมิภาคตะวันออกกลางถือเป็นตลาดปลายทางที่ใหญ่ที่สุดของข้าวบาสมาดิอินเดีย โดยความกังวลเกี่ยวกับความล่าช้าในการขนส่ง ค่าระวางเรือที่เพิ่มสูงขึ้น และความเสี่ยงด้านโลจิสติกส์ ทำให้ผู้ซื้อต่างชะลอการทำสัญญาซื้อขายใหม่และใช้ความระมัดระวังมากขึ้นในการนำเข้า

ผู้ส่งออกข้าวระบุว่า ความต้องการซื้อจากประเทศผู้นำเข้าหลัก ได้แก่ อิหร่าน ซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (UAE) อิรัก และประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคอ่าวอาหรับ (Gulf Countries) ได้ชะลอตัวลงอย่างเห็นได้ชัด เนื่องจากผู้ค้ากำลังประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยงด้านการขนส่งผ่านหนึ่งในเส้นทางเดินเรือที่สำคัญที่สุดของโลก

การชะลอตัวของคำสั่งซื้อดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะสร้างแรงกดดันต่อราคาข้าวบาสมาดิ โดยเฉพาะในช่วงที่ผู้ส่งออกต้องการเร่งระบายสต็อกสินค้าที่มีอยู่ เพื่อรักษาสภาพคล่องและบริหารความเสี่ยงด้านต้นทุน

สถานการณ์นี้เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่อินเดียกำลังเตรียมเข้าสู่ฤดูเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวบาสมาดิรอบใหม่ ส่งผลให้ผู้ส่งออกและผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมติดตามพัฒนาการของสถานการณ์ในตะวันออกกลางอย่างใกล้ชิด

แม้ว่าความไม่แน่นอนในปัจจุบันอาจส่งผลให้ราคาข้าวบาสมาดิอ่อนตัวลงในระยะสั้น แต่หากการขนส่งสินค้าผ่านช่องแคบฮอร์มุซกลับเข้าสู่ภาวะปกติ ก็มีแนวโน้มที่จะช่วยฟื้นฟูความต้องการนำเข้า และสนับสนุนการฟื้นตัวของการส่งออกข้าวบาสมาดิของอินเดียในระยะต่อไป

นักวิเคราะห์ในตลาดมองว่า ปัจจัยดังกล่าวมีลักษณะเป็นปัจจัยลบ (Bearish Factor) ต่อแนวโน้มตลาดข้าวบาสมาดิของอินเดียในระยะสั้น เนื่องจากความไม่แน่นอนด้านโลจิสติกส์ส่งผลกระทบต่อตลาดปลายทางหลักของสินค้า

อย่างไรก็ตาม ผลกระทบต่อการส่งออกข้าวชนิดอื่นที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาดิ (Non-Basmati Rice) คาดว่าจะอยู่ในวงจำกัด เนื่องจากตลาดส่งออกของข้าวกลุ่มดังกล่าวมีการกระจายตัวไปยังหลายภูมิภาคทั่วโลก และไม่ได้พึ่งพาสถานที่ส่งออกกลางในสัดส่วนที่สูงเท่ากับข้าวบาสมาดิ

สำนักข่าว BigMint Bureau รายงานเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2569 ว่า การส่งออกข้าวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาดิของอินเดียชะลอตัวลง ขณะที่ปริมาณสินค้ารอส่งออกทางเรือยังคงสูงกว่า 0.75 ล้านตัน โดยมีประเด็นสำคัญดังนี้

- ปริมาณการส่งออกข้าวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาดิรายสัปดาห์ของอินเดียลดลงเหลือ 38,000 ตัน จาก 112,250 ตันในสัปดาห์ก่อนหน้า
- ปริมาณสินค้าที่อยู่ในแผนการขนส่งทางเรือ (Vessel Pipeline) ยังคงอยู่ในระดับสูงที่ 768,362 ตัน โดยมีท่าเรือากินาดา (Kakinada) ครองสัดส่วนสูงสุดที่ 459,000 ตัน

ทั้งนี้ การส่งออกข้าวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาดิของอินเดีย กำลังเผชิญภาวะชะลอตัวอย่างมีนัยสำคัญในช่วงสัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 12 มิถุนายน 2569 โดยปริมาณการส่งออกจริงลดลงเหลือ 38,000 ตัน จากระดับ 112,250 ตันในสัปดาห์ก่อนหน้า อย่างไรก็ตาม แม้ว่าปริมาณการส่งออกที่ดำเนินการจริงจะลดลง แต่ปริมาณสินค้าที่อยู่ระหว่างรอการขนถ่ายขึ้นเรือยังคงอยู่ในระดับสูงถึง 768,362 ตัน สะท้อนให้เห็นว่าคำสั่งซื้อเพื่อการส่งออกยังคงแข็งแกร่งและมีสินค้าจำนวนมากรอการบรรทุกอยู่ตามท่าเรือหลักของประเทศ

โดยท่าเรือากินาดา (Kakinada) ยังคงรักษาสถานะเป็นประตูการส่งออกข้าวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาดิที่สำคัญที่สุดของอินเดีย โดยมีปริมาณสินค้าที่อยู่ในคิวรอขนส่งทางเรือรวม 459,000 ตัน คิดเป็นเกือบ 60% ของปริมาณสินค้ารอส่งออกทั้งหมดของประเทศ

ภายในจำนวนดังกล่าว มีสินค้าปริมาณ 197,000 ตันที่รออยู่บริเวณจุดทอดสมอเรือ (Anchorage) และอีก 262,000 ตันเป็นสินค้าที่มีกำหนดมาถึงท่าเรือในระยะถัดไป (Expected Arrivals) ซึ่งสะท้อนถึงตารางการบรรทุกสินค้าที่แข็งแกร่งสำหรับช่วงหลายสัปดาห์ข้างหน้า

ประเภทสินค้าหลักที่รอการส่งออกประกอบด้วยข้าวหนึ่ง 5% (5% Broken Parboiled Rice) และข้าวบรรจุกระสอบ (Bagged Rice) โดยผู้ส่งออกรายสำคัญ ได้แก่

- โอลัม อากริ (Olam Agri)
- แอลดีซี (LDC)
- เอ็มไอไอ คอมโมดิตีส์ (MOI Commodities)
- สวอน อะโกร (Swan Agro)
- สัตยัม บาลาจี (Satyam Balaji)
- รีไลแอนซ์ รีเทล (Reliance Retail)
- เบโบ อินเตอร์เนชันแนล (Bebo International)
- มนสา เทรดเดอร์ส (Manasa Traders)
- บาลาจี ไรซ์ อินดัสทรีส์ (Balaji Rice Industries)

ขณะที่ท่าเรือกันดลา (Kandla) เป็นท่าเรือเพียงแห่งเดียวที่รายงานการส่งออกจริงในสัปดาห์ดังกล่าว โดยสามารถส่งออกได้ 38,000 ตัน ขณะเดียวกันยังมีปริมาณสินค้าที่อยู่ในแผนการขนส่งทางเรือรวม 280,062 ตัน นอกจากนี้ ท่าเรือยังมีสินค้ารออยู่บริเวณจุดทอดสมอเรือ 147,072 ตัน สินค้าที่จอดเทียบท่าเพื่อรอบรรทุก 68,990 ตัน และสินค้าที่มีกำหนดมาถึงอีก 26,000 ตัน สะท้อนให้เห็นว่ากิจกรรมการส่งออกยังคงดำเนินต่อเนื่อง แม้ว่าปริมาณการส่งออกรายสัปดาห์จะลดลงก็ตาม

ประเภทสินค้าที่ส่งออกผ่านท่าเรือกันดลา ได้แก่

- ข้าวบรรจุกระสอบ (Bagged Rice)
- ข้าวขาวปลายหัก 25% (25% Broken White Rice)
- ข้าวึ่ง (Parboiled Rice)

ผู้ประกอบการหลักที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกผ่านท่าเรือแห่งนี้ ได้แก่

- เอชอาร์เอ็มเอ็ม อะโกร โอเวอร์ซีส์ (HRMM Agro Overseas)
- ลอง กัลฟ์ เทรดดิ้ง (Long Gulf Trading)
- โอลัม อากริ (Olam Agri)
- บาลาจี ไรซ์ อินดัสทรีส์ (Balaji Rice Industries)
- อาร์เอ็มเจ โอเวอร์ซีส์ (RMJ Overseas)
- รอยัล สตาร์ อะโกรเทค (Royal Star Agrotech)
- สวอน อะโกร (Swan Agro)

ทั้งนี้ ปริมาณการส่งออกรายสัปดาห์ลดลงเกือบ 66% เมื่อเทียบกับสัปดาห์ก่อนหน้า จาก 112,250 ตัน เหลือเพียง 38,000 ตัน อย่างไรก็ตาม การชะลอตัวดังกล่าวมีแนวโน้มเป็นผลมาจากการจัดตารางเดินเรือและรอบการบรรทุกสินค้า มากกว่าจะสะท้อนถึงการอ่อนตัวของอุปสงค์ในตลาดส่งออก เนื่องจากยังมีสินค้าปริมาณมากที่ถูกจัดเตรียมไว้ตามท่าเรือต่าง ๆ เพื่อรอการขนส่ง

ข้อมูลล่าสุดระบุว่า

- สินค้าที่รออยู่บริเวณจุดทอดสมอเรือมีจำนวน 367,572 ตัน
- สินค้าที่พร้อมดำเนินการบริเวณท่าเทียบเรือมีจำนวน 74,790 ตัน
- สินค้าที่คาดว่าจะเดินทางมาถึงเพิ่มเติมมีจำนวน 288,000 ตัน

โดยเฉพาะปริมาณสินค้าที่คาดว่าจะเข้ามายังท่าเรือกากินาดาในระดับสูง บ่งชี้ว่าปริมาณการส่งออกจำนวนมากมีแนวโน้มจะถูกบรรทุกขึ้นเรือในช่วงไม่กี่สัปดาห์ข้างหน้า โดยข้าวบรรจุกระสอบยังคงเป็นสินค้าหลักในการส่งออกผ่านท่าเรือกากินาดา (Kakinada) ท่าเรือกันดลา (Kandla) ท่าเรือโคลกาทา (Kolkata) และท่าเรือวิสาขปัตนัม (Visakhapatnam หรือ Vizag)

ขณะเดียวกัน ท่าเรือกากินาดายังมีการส่งออกข้าวึ่ง 5% ในปริมาณมาก ส่วนท่าเรือกันดาลายังคงมีการส่งออกข้าวขาวปลายหัก 25% อย่างต่อเนื่อง

แม้ว่าปริมาณการส่งออกข้าวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาดิของอินเดียในสัปดาห์ล่าสุดจะปรับตัวลดลงอย่างมาก เหลือ 38,000 ตัน จาก 112,250 ตันในสัปดาห์ก่อนหน้า แต่ปัจจัยพื้นฐานของภาคการส่งออกยังคงแข็งแกร่ง โดยได้รับการสนับสนุนจากปริมาณสินค้ารอส่งออกทางเรือที่อยู่ในระดับสูงถึง 768,362 ตัน รวมถึงปริมาณสินค้าที่คาดว่าจะเข้าสู่ท่าเรือหลักจำนวนมากในระยะอันใกล้ การลดลงของปริมาณการส่งออกในช่วงสั้นมีแนวโน้มเกิดจากปัจจัย

ด้านการบริหารจัดการตารางการขนส่งและรอบการบรรทุกสินค้า มากกว่าการชะลอตัวของความต้องการซื้อจากต่างประเทศ

สำนักข่าว The Hindu Business Line รายงานว่า มาตรการคืนภาษีส่งออกของปากีสถานอาจกระทบความสามารถแข่งขันข้าวบาสมัติของอินเดีย หลังจากที่มีรายงานว่าปากีสถาน มีแผนขยายระยะเวลามาตรการคืนภาษีและค่าธรรมเนียมภายในประเทศ (Duty Drawback) สำหรับผู้ส่งออกข้าวบาสมัติ (Basmati Rice) ออกไปหลังสิ้นเดือนมิถุนายน 2569 หลังจากมาตรการดังกล่าวช่วยกระตุ้นการส่งออกข้าวหอมคุณภาพสูงของประเทศได้อย่างมีนัยสำคัญ นับตั้งแต่เริ่มบังคับใช้เมื่อปลายเดือนมกราคมที่ผ่านมา

อย่างไรก็ตาม ผู้ส่งออกข้าวบาสมัติของอินเดีย แสดงความกังวลว่า การขยายมาตรการดังกล่าวอาจส่งผลให้ราคาซื้อขายข้าวบาสมัติในตลาดโลกปรับลดลง เนื่องจากผู้ส่งออกปากีสถานสามารถเสนอราคาที่แข่งขันได้มากกว่า ซึ่งอาจกระทบต่อรายได้และอำนาจการต่อรองของผู้ส่งออกอินเดีย

สถานการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ผู้ส่งออกอินเดียกำลังคาดหวังว่าการค้ากับภูมิภาคเอเชียตะวันตก (West Asia) จะกลับเข้าสู่ภาวะปกติ หลังจากมีแนวโน้มเปิดใช้งานช่องแคบฮอร์มุซ (Strait of Hormuz) อีกครั้ง

ทั้งนี้ กระทรวงพาณิชย์ปากีสถาน (Ministry of Commerce of Pakistan) ได้ออกคำสั่งเมื่อวันที่ 23 มกราคม 2569 เพื่อให้สิทธิประโยชน์ด้านการคืนภาษีและค่าธรรมเนียมภายในประเทศที่จัดเก็บจากภาคอุตสาหกรรมข้าว โดยกำหนดให้มีผลบังคับใช้จนถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2569

ภายใต้มาตรการดังกล่าว ผู้ส่งออกข้าวบาสมัติจะได้รับสิทธิขอคืนภาษีในอัตราร้อยละ 9 ของมูลค่าส่งออกแบบเอฟโอบี (Free on Board: FOB) หากส่งออกข้าวบาสมัติในราคาตั้งแต่ 750 ดอลลาร์สหรัฐต่อตันขึ้นไป และร้อยละ 3 ของมูลค่า FOB หากส่งออกในราคาต่ำกว่า 750 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ซึ่งมาตรการนี้มีเป้าหมายเพื่อลดต้นทุนของผู้ส่งออก เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และส่งเสริมการขยายตัวของการส่งออกข้าวบาสมัติในตลาดโลก

ขณะที่ผู้ส่งออกอินเดียกังวลว่าราคาอ้างอิงในตลาดโลกถูกกดต่ำลง โดยผู้ส่งออกข้าวบาสมัติรายใหญ่ของอินเดียรายหนึ่งเปิดเผยว่า มาตรการดังกล่าวช่วยให้ปากีสถานสามารถเพิ่มการส่งออกข้าวบาสมัติได้จริง แม้ว่าปริมาณการส่งออกของปากีสถานจะยังคงต่ำกว่าอินเดียอย่างมากก็ตาม

อย่างไรก็ตาม ประเด็นที่สร้างความกังวลให้กับผู้ประกอบการอินเดีย คือ การกำหนดราคาอ้างอิงที่ระดับ 750 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ซึ่งถือว่าค่อนข้างต่ำสำหรับข้าวบาสมัติคุณภาพสูง เขาระบุว่า ระดับราคาดังกล่าวมีแนวโน้มถูกนำไปใช้เป็นราคาอ้างอิง (Benchmark Price) ในการเจรจาซื้อขายระหว่างประเทศ ส่งผลให้ผู้ซื้อในตลาดโลกใช้เป็นฐานในการต่อรองราคากับผู้ส่งออกอินเดีย

ผู้ส่งออกรายดังกล่าวกล่าวว่า มาตรการนี้ช่วยให้ปากีสถานเพิ่มการส่งออกข้าวบาสมัติได้ แม้ว่าปริมาณการส่งออกจะยังห่างจากอินเดียอยู่มาก แต่ปัญหาสำคัญคือการกำหนดราคา 750 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน กลายเป็นระดับราคาอ้างอิงในตลาดโลกเมื่อมีการเจรจาซื้อขายข้าวบาสมัติจากอินเดีย

ผู้ประกอบการรายเดิมให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า หากรัฐบาลปากีสถานอนุมัติการขยายมาตรการคืนภาษีดังกล่าวออกไปอีก 6 เดือน จะไม่เป็นผลดีต่อการค้าข้าวบาสมัติของอินเดีย นอกจากนี้ เขายังมองว่ามาตรการดังกล่าวอาจไม่เป็นผลดีต่อภาพลักษณ์และการสร้างมูลค่าเพิ่มของแบรนด์ข้าวบาสมัติ (Basmati Brand) ในตลาดโลก เนื่องจากการแข่งขันด้านราคาที่รุนแรงอาจส่งผลให้คุณค่าของสินค้าพรีเมียมถูกลดทอนลงในระยะยาว

สำนักข่าวรอยเตอร์ (Reuters) รายงานโดยอ้างอิงข้อมูลทางการว่า ปริมาณสต็อกข้าวของอินเดียที่เก็บรักษาอยู่ในคลังสินค้าของภาครัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 15 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน สู่ระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์ที่ 68.43 ล้านตัน ณ วันที่ 1 มิถุนายน 2569

ปริมาณสต็อกดังกล่าวรวมถึงข้าวเปลือก (Paddy) ที่ยังไม่ได้สีเป็นข้าวสาร และมีระดับสูงกว่าเป้าหมายปริมาณสำรองเพื่อความมั่นคงด้านอาหาร (Buffer Stock Target) ของรัฐบาลอินเดียสำหรับวันที่ 1 กรกฎาคม ซึ่งกำหนดไว้ที่ 13.5 ล้านตันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสต็อกข้าวจำนวนมากคาดว่าจะช่วยเสริมความมั่นใจต่อการส่งออก

ทั้งนี้ ปริมาณข้าวสำรองที่อยู่ในระดับสูงคาดว่าจะช่วยเป็นปัจจัยสนับสนุนสำคัญต่อโครงการส่งออกข้าวของอินเดีย แม้ว่าตลาดจะมีความกังวลว่าปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño) ที่กำลังก่อตัวอาจส่งผลกระทบต่อปริมาณฝนและผลผลิตทางการเกษตรในอนาคตก็ตาม

เจ้าหน้าที่ในแวดวงการค้าระบุว่า สต็อกข้าวจำนวนมากที่มีอยู่ในปัจจุบันจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้แก่รัฐบาลในการรักษาระดับการส่งออกข้าวอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าสภาพอากาศในฤดูกาลเพาะปลูกถัดไปจะไม่เอื้ออำนวยก็ตาม

สถานการณ์ดังกล่าวถือเป็นปัจจัยสำคัญต่อเสถียรภาพของตลาดข้าวโลก เนื่องจากอินเดียเป็นผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ที่สุดของโลก โดยมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 40 ของปริมาณการส่งออกข้าวทั่วโลก

รายงานระบุว่า อินเดียได้ยกเลิกมาตรการจำกัดการส่งออกข้าวที่ยังคงเหลืออยู่ทั้งหมดเมื่อเดือนมีนาคม 2568 ส่งผลให้การค้าข้าวของประเทศกลับเข้าสู่ภาวะปกติมากขึ้น ขณะที่ผู้มีส่วนรวมในตลาดมองว่า แม้อินเดียจะเผชิญภาวะอุปทานข้าวสาลี ตึงตัวในบางช่วงของหลายปีที่ผ่านมา แต่ปัจจุบันประเทศมีปริมาณสำรองทั้งข้าวและข้าวสาลีอยู่ในระดับที่เพียงพอและมั่นคง

ขณะที่การจัดซื้อผลผลิตโดยภาครัฐช่วยเพิ่มสต็อกข้าวสาลี ซึ่งนอกจากข้าวแล้ว ปริมาณสำรองข้าวสาลีของอินเดียยังเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจากโครงการรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรของรัฐบาล โดยหน่วยงานภาครัฐได้จัดซื้อข้าวสาลีจากเกษตรกรประมาณ 35 ล้านตัน ส่งผลให้ระดับสต็อกข้าวสาลีเพิ่มขึ้นอย่างแข็งแกร่ง

ปริมาณสำรองที่สูงขึ้นดังกล่าวจะเปิดโอกาสให้รัฐบาลสามารถเพิ่มการระบายผลผลิตออกสู่ตลาดเสรี (Open Market Sales) ได้หากมีความจำเป็น เพื่อช่วยควบคุมแรงกดดันด้านเงินเฟ้ออาหาร (Food Price Inflation) ในช่วงครึ่งหลังของปี

ปริมาณสินค้าคงคลังธัญพืชที่เพิ่มขึ้นได้รับแรงสนับสนุนจากผลผลิตที่ทำสถิติสูงสุดในปีการผลิต 2568/69 ซึ่งข้อมูลอย่างเป็นทางการระบุว่าผลผลิตข้าว (Rice Production) อยู่ที่ 154.02 ล้านตัน และผลผลิตข้าวสาลี (Wheat Production) อยู่ที่ 120.66 ล้านตัน ซึ่งการเพิ่มขึ้นของผลผลิตดังกล่าวเป็นผลมาจากสภาพฝนมรสุมที่เอื้ออำนวยต่อการเพาะปลูก และการขยายพื้นที่เพาะปลูกในหลายภูมิภาคของประเทศ

จากข้อมูลขององค์การอาหารแห่งอินเดีย (Food Corporation of India (FCI)) ระบุว่า ณ วันที่ 1 มิถุนายน 2026 ปริมาณสต็อกข้าวของประเทศอินเดียอยู่ที่ระดับ 68.33 ล้านตัน (รวมถึงข้าวสารที่สีมาจากข้าวเปลือกจำนวน 42.84 ล้านตัน) โดยเพิ่มขึ้นประมาณ ร้อยละ 14.5 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ซึ่งอยู่ในระดับ 68.33 ล้านตัน และลดลงเล็กน้อยจากระดับสต็อกในเดือนก่อนหน้าที่ 68.82 ล้านตัน

ทั้งนี้ สต็อกข้าวของอินเดียยังคงอยู่ในระดับสูงกว่ามาตรฐานสำรองขั้นต่ำ (buffer norms) ที่กำหนดไว้ที่ 13.58 ล้านตัน สำหรับช่วงไตรมาสเดือนเมษายน-มิถุนายน ซึ่งสะท้อนถึงระดับความมั่นคงด้านอุปทานในระบอบคลังสินค้าอาหารของประเทศ

ในส่วนของสต็อกธัญพืชอาหารรวมทั้งหมด (total food grain stocks) ซึ่งประกอบด้วยข้าว ข้าวสาลี และธัญพืชหยาบ (coarse grains) ในระบบคลังกลาง (central pool) อยู่ที่ระดับ 122.643 ล้านตัน ณ วันที่ 1 มิถุนายน 2026 เพิ่มขึ้นประมาณ ร้อยละ 26.46 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนที่ระดับ 96.983 ล้านตัน และเพิ่มขึ้นประมาณ ร้อยละ 9.13 จากระดับ 112.378 ล้านตัน ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2026

สำหรับสต็อกข้าวสาลี อยู่ที่ระดับ 53.414 ล้านตัน ณ วันที่ 1 มิถุนายน 2026 เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 45 เมื่อเทียบกับปีก่อนที่ระดับ 36.928 ล้านตัน และเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 126 เมื่อเทียบกับเดือนพฤษภาคม 2026 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 23.622 ล้านตัน

ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงระดับสต็อกอาหารของอินเดียที่อยู่ในระดับสูงต่อเนื่อง ซึ่งมีนัยสำคัญต่อเสถียรภาพด้านความมั่นคงทางอาหาร (food security) และการบริหารจัดการอุปทานภายในประเทศ รวมถึงศักยภาพในการส่งออกในระยะถัดไป

องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations: FAO) ออกคำเตือนว่า ภาคเกษตรกรรมของอินเดียอาจเผชิญแรงกดดันรอบใหม่ จากการกลับมาของปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño) ซึ่งมีแนวโน้มส่งผลให้มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ประจำปี 2026 อ่อนกำลังลง และอาจกระทบต่อผลผลิตของพืชฤดูคาริฟ (Kharif Season) ที่สำคัญ โดยเฉพาะข้าวและข้าวโพด

ปรากฏการณ์เอลนีโญเป็นภาวะความแปรปรวนทางภูมิอากาศที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิผิวน้ำทะเลในมหาสมุทรแปซิฟิก (Pacific Ocean) ซึ่งในอดีตมักมีความสัมพันธ์กับปริมาณฝนที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในประเทศอินเดียโดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่เกษตรกรรมจำนวนมากที่ยังคงพึ่งพาน้ำฝนจากฤดูมรสุมเป็นหลัก

การลดลงของปริมาณฝนในช่วงสำคัญของการเพาะปลูกและการเจริญเติบโตของพืช อาจส่งผลให้ผลผลิตทางการเกษตรลดลง ปริมาณอาหารในตลาดตึงตัวมากขึ้น และก่อให้เกิดแรงกดดันต่ออัตราเงินเฟ้อด้านอาหารในระยะต่อไป

แม้อินเดียจะมีความสามารถในการรับมือกับความผันผวนของสภาพภูมิอากาศได้ดีขึ้นเมื่อเทียบกับหลายทศวรรษที่ผ่านมา อันเป็นผลจากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านชลประทาน การใช้พันธุ์พืชที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น รวมถึงมาตรการรองรับภาวะฉุกเฉินของภาครัฐ แต่ FAO ระบุว่า พื้นที่เกษตรกรรมที่ต้องอาศัยน้ำฝนตามธรรมชาติ (Rain-fed Agriculture) ยังคงมีความเปราะบางต่อความเสี่ยงจากภาวะฝนทิ้งช่วงและการขาดแคลนนํ้าอย่างมีนัยสำคัญ

FAO ชี้ว่า คำเตือนดังกล่าวควรถูกมองเป็นสัญญาณเตือนล่วงหน้าสำหรับผู้กำหนดนโยบาย ภาคธุรกิจ และผู้เข้าร่วมตลาดสินค้าเกษตร เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือกับความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นในช่วงฤดูเพาะปลูก

อย่างไรก็ตาม องค์การระบุว่า ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่แท้จริงยังคงขึ้นอยู่กับพัฒนาการของฤดูมรสุมในช่วงเดือนกรกฎาคมถึงสิงหาคม ซึ่งถือเป็นช่วงเวลาสำคัญที่สุดสำหรับการเพาะปลูกพืชฤดูคาริฟของอินเดีย

หากมรสุมสามารถฟื้นตัวและนำปริมาณฝนเข้าสู่พื้นที่เพาะปลูกได้อย่างเพียงพอ ก็อาจช่วยจำกัดผลกระทบต่อผลผลิตทางการเกษตรได้ แต่หากปริมาณฝนยังคงต่ำกว่าค่าเฉลี่ยอย่างต่อเนื่อง อาจส่งผลให้ผลผลิตข้าวและข้าวโพดลดลง กระทบต่ออุปทานอาหารภายในประเทศ และอาจส่งผลกระทบต่อทิศทางตลาดสินค้าเกษตรโลก เนื่องจากอินเดียเป็นหนึ่งในผู้ผลิตและผู้ส่งออกสินค้าเกษตรรายสำคัญของโลก โดยเฉพาะข้าว ซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อความมั่นคงทางอาหารในหลายประเทศทั่วโลก

ด้านสำนักข่าว Bloomberg รายงานโดยอ้างอิงข้อมูลจากกรมอุตุนิยมวิทยาอินเดีย (India Meteorological Department: IMD) ว่าฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ของอินเดียในปี 2026 เริ่มต้นอย่างอ่อนแรง โดยปริมาณฝนสะสมทั่วประเทศจนถึงวันที่ 15 มิถุนายน 2569 อยู่ที่ 42.4 มิลลิเมตร ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยปกติที่ 62.1 มิลลิเมตรถึง 32%

การขาดแคลนปริมาณฝนในปีนี้มีสาเหตุหลักมาจากพื้นที่ภาคกลางของอินเดีย ซึ่งมีปริมาณฝนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยถึง 57% ส่งผลให้เกิดความกังวลต่อรัฐเกษตรกรรมสำคัญที่เป็นแหล่งผลิตถั่วเหลือง ฝ้าย พืชตระกูลถั่ว และพืชฤดูคาริฟ (Kharif Crops) ชนิดอื่น ๆ ของประเทศ

ขณะเดียวกัน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของอินเดียมีปริมาณฝนต่ำกว่าระดับปกติ 41% ส่วนพื้นที่คาบสมุทรภาคใต้ของอินเดีย (South Peninsular India) ยังคงอยู่ในระดับใกล้เคียงค่าเฉลี่ย โดยมีปริมาณฝนต่ำกว่าปกติเพียง 9% ขณะที่ภาคตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศกลับมีสภาพอากาศอยู่ในเกณฑ์ปกติ และมีปริมาณฝนสูงกว่าค่าเฉลี่ย 8%

ข้อมูลล่าสุดสะท้อนให้เห็นว่าภาวะขาดแคลนฝนทั่วประเทศมีแนวโน้มรุนแรงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยช่องว่างจากระดับปกติเพิ่มขึ้นจาก 24% เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน เป็น 32% ณ วันที่ 15 มิถุนายน บ่งชี้ว่าความคืบหน้าของฤดูมรสุมได้ชะลอตัวลง หลังจากเริ่มต้นฤดูกาลด้วยสัญญาณที่ค่อนข้างเป็นบวก

แม้ว่าความอ่อนแอของมรสุมในเดือนมิถุนายนจะเป็นประเด็นที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิด เนื่องจากอาจส่งผลให้การเพาะปลูกล่าช้า และท้ายที่สุดอาจกระทบต่อผลผลิตทางการเกษตร อัตราเงินเฟ้อด้านอาหาร และรายได้ของประชากรในชนบท แต่ฤดูมรสุมของอินเดียยังคงดำเนินต่อไปจนถึงเดือนกันยายน โดยในอดีต ภาวะขาดแคลนฝนในช่วงต้นฤดูกาลมักปรับตัวดีขึ้นได้ หากกิจกรรมฝนฟ้าคะนองและปริมาณฝนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญในช่วงปลายเดือนมิถุนายนและเดือนกรกฎาคม ซึ่งถือเป็นช่วงเวลาสำคัญของฤดูมรสุม

ในเชิงเศรษฐกิจ การฟื้นตัวของปริมาณฝนในช่วงหลายสัปดาห์ข้างหน้าจะเป็นปัจจัยสำคัญต่อแนวโน้มผลผลิตภาคเกษตร เสถียรภาพด้านราคาอาหาร และกำลังซื้อของภาคชนบท ซึ่งล้วนเป็นองค์ประกอบสำคัญต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจอินเดียในปี 2026

สำนักข่าว Bloomberg ยังระบุเพิ่มเติมว่า มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ (southwest monsoon) ของประเทศอินเดีย ในปีนี้เริ่มต้นอย่างอ่อนแรง โดยปริมาณฝนสะสมทั่วประเทศ ณ วันที่ 17 มิถุนายน 2569 ลดลงเกือบร้อยละ 40 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยปกติ (normal) ซึ่งสร้างความกังวลต่อภาคการผลิตทางการเกษตร ความพร้อมด้านทรัพยากรน้ำ และกิจกรรมทางเศรษฐกิจโดยรวม เนื่องจากฤดูมรสุมช่วงเดือนมิถุนายน-กันยายนเป็นแหล่งน้ำฝนประมาณ ร้อยละ 70 ของปริมาณน้ำฝนรายปีของประเทศอินเดีย และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อภาคเกษตรกรรมที่ยังพึ่งพำน้ำฝนตามฤดูกาลเป็นหลัก

ภาวะฝนขาดแคลนดังกล่าวถือเป็นสัญญาณเริ่มต้นของการเกิดปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño) ที่กำลังพัฒนา ซึ่งคาดว่าอาจเป็นหนึ่งในเหตุการณ์ที่มีความรุนแรงมากที่สุดในรอบหลายทศวรรษ โดยทั่วไป เอลนีโญมักส่งผลให้ภูมิภาคเอเชียใต้มีปริมาณฝนลดลง และแบบจำลองสภาพอากาศในปัจจุบันชี้ว่า ปริมาณฝนที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยมีแนวโน้มจะดำเนินต่อไปจนถึงช่วงเดือนกรกฎาคมและสิงหาคม โดยเฉพาะในพื้นที่ภาคตะวันตกเฉียงเหนือและภาคกลางของอินเดีย

นักอุตุนิยมวิทยาเตือนว่า ปริมาณฝนที่ขาดหายไปในระยะนี้มีแนวโน้มจะไม่สามารถฟื้นตัวกลับสู่ระดับปกติได้อย่างสมบูรณ์ แม้บางพื้นที่อาจได้รับฝนเพิ่มขึ้นชั่วคราวในช่วงสัปดาห์ถัดไป แต่แบบจำลองพยากรณ์ไม่ได้บ่งชี้

ถึงการฟื้นตัวของสภาพมรสุมในระดับกว้าง ขณะเดียวกัน ฝนที่ล่าช้าและต่ำกว่าค่าเฉลี่ยได้เริ่มส่งผลกระทบต่อพื้นที่เพาะปลูกสำคัญ เช่น พื้นที่ปลูกข้าว ถั่วเหลือง และถั่วลันเตา

ภาวะแห้งแล้งที่ยืดเยื้ออาจส่งผลกระทบต่อกิจกรรมการเพาะปลูกในช่วงฤดูหว่านหลัก โดยนักวิเคราะห์ประเมินว่า การปลูกถั่วเหลืองอาจล่าช้า และฤดูเพาะปลูกอาจสั้นลง หากปริมาณฝนยังคงต่ำกว่าค่าเฉลี่ยต่อเนื่องไปจนถึงเดือนกรกฎาคม ทั้งนี้ ผลผลิตทางการเกษตรที่อาจลดลงยังเพิ่มความเสี่ยงต่อการออกมาตรการจำกัดการส่งออกสินค้าเกษตร เพื่อปกป้องอุปทานภายในประเทศ

กรมอุตุนิยมวิทยาอินเดีย (India Meteorological Department: India Meteorological Department) คาดว่ามรสุมจะเคลื่อนตัวครอบคลุมพื้นที่เพิ่มเติมของรัฐเตลังคานา (Telangana), รัฐโอริสสา (Odisha), รัฐฌาร์ขัณฑ์ (Jharkhand), รัฐพิหาร (Bihar) และรัฐฉัตตีสครห์ (Chhattisgarh) ภายในไม่กี่วันข้างหน้า อย่างไรก็ตาม คาดว่าปริมาณฝนโดยรวมในสัปดาห์หน้าจะยังคงต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศ โดยมีเพียงบางส่วนของอินเดียตอนใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่อาจได้รับฝนใกล้เคียงค่าเฉลี่ย

ในระยะถัดไป มรสุมมีแนวโน้มจะขยายเข้าสู่รัฐมหาราษฏระ (Maharashtra), รัฐคุชราต (Gujarat), รัฐมัธยประเทศ (Madhya Pradesh) และรัฐอุตตรประเทศ (Uttar Pradesh) ในสัปดาห์เริ่มต้นวันที่ 25 มิถุนายน อย่างไรก็ตาม ปริมาณฝนทั่วประเทศยังคงมีแนวโน้มต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ยกเว้นบางพื้นที่ เช่น โกงกันและกัว (Konkan and Goa), รัฐกรณาฏกะ (Karnataka), เรยาลสีมา (Rayalaseema), รัฐเกรละ (Kerala) และรัฐทมิฬนาฑู (Tamil Nadu) ซึ่งอาจได้รับฝนใกล้เคียงหรือสูงกว่าค่าเฉลี่ย

ทั้งนี้ การประเมินเชิงฤดูกาลของกรมอุตุนิยมวิทยาอินเดีย (IMD) ระบุว่า ปีนี้มีแนวโน้มเป็นหนึ่งในฤดูมรสุมที่อ่อนแอที่สุดในรอบมากกว่าหนึ่งทศวรรษ โดยปัจจัยเสี่ยงหลักยังคงเป็นการทวีความรุนแรงของปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño) ซึ่งอาจส่งผลกระทบโดยตรงต่อปริมาณผลผลิตทางการเกษตรของอินเดียในปี 2026 อย่างมีนัยสำคัญ

ตามแถลงการณ์ข่าวของกระทรวงเกษตรและสวัสดิการเกษตรกร (Ministry of Agriculture & Farmers Welfare) ณ วันที่ 12 มิถุนายน 2026 พื้นที่เพาะปลูกข้าวในฤดูคาริฟ (Kharif) มีการเพิ่มขึ้นร้อยละ 28.3 เมื่อเทียบรายปี โดยขยายตัวเป็น 498,000 เฮกตาร์ จาก 388,000 เฮกตาร์ในปีก่อนหน้า

การเพิ่มขึ้นของพื้นที่เพาะปลูกข้าวดังกล่าว ได้รับแรงสนับสนุนจากการเคลื่อนตัวของมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ (Southwest Monsoon) ที่เข้าสู่บางภูมิภาคเร็วกว่าปกติ

อย่างไรก็ตาม การหว่านพืชในฤดูคาริฟของประเทศอินเดีย ในช่วง 12 วันแรกของเดือนมิถุนายน อยู่ที่ระดับ 8.46 ล้านเฮกตาร์ ลดลงประมาณร้อยละ 3.9 จาก 8.04 ล้านเฮกตาร์ในช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า โดยการลดลงดังกล่าวมีสาเหตุหลักมาจากพื้นที่เพาะปลูกฝ้าย และพืชตระกูลถั่วที่ปรับตัวลดลง

การเริ่มต้นฤดูคาริฟที่ชะลอตัวลงนี้ เกิดขึ้นท่ามกลางความกังวลเกี่ยวกับปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño) ที่กำลังพัฒนา และแนวโน้มปริมาณฝนมรสุมที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยปกติ (below-normal monsoon conditions) ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรฯ กำลังติดตามสถานการณ์สภาพอากาศอย่างใกล้ชิด และรอการปรับปรุงพยากรณ์ล่าสุดจากกรมอุตุนิยมวิทยาอินเดีย (India Meteorological Department) ภายในช่วงปลายเดือนนี้ เพื่อประเมินความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อผลผลิตทางการเกษตรต่อไป

ที่มา *Oryza.com*

บังกลาเทศ

สำนักข่าวเดอะเดลีสตาร์ (The Daily Star) รายงานว่า ผลผลิตข้าวฤดูออกส (Aus Rice) ของบังกลาเทศ ในปีงบประมาณ 2025/26 (1 กรกฎาคม 2025-30 มิถุนายน 2026) ปรับตัวลดลงร้อยละ 3.0 เหลือ 2.70 ล้านตัน จาก 2.79 ล้านตัน ในปีก่อนหน้า การลดลงดังกล่าวมีสาเหตุมาจากทั้งพื้นที่เพาะปลูกที่ลดลงและผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่ที่อ่อนตัวลง โดยข้าวฤดูออกสของบังกลาเทศจะเริ่มเพาะปลูกในช่วงเดือนมีนาคมถึงเมษายน และเก็บเกี่ยวผลผลิตในช่วงเดือนมิถุนายนถึงสิงหาคมของทุกปี

พื้นที่เพาะปลูกข้าวฤดูออกสลดลงร้อยละ 1.44 เมื่อเทียบกับปีก่อน เหลือ 945,000 เฮกตาร์ ขณะที่ผลผลิตเฉลี่ยต่อพื้นที่ลดลงร้อยละ 1.65 เหลือ 2.865 ตันต่อเฮกตาร์

ข้อมูลจาก สำนักงานสถิติบังกลาเทศ (Bangladesh Bureau of Statistics: BBS) ระบุว่า เกษตรกรบังกลาเทศจำนวนมากกำลังปรับเปลี่ยนรูปแบบการเพาะปลูก โดยลดการปลูกข้าวฤดูออกสและหันไปปลูกพืชที่ให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจสูงกว่า ส่งผลให้พื้นที่เพาะปลูกและปริมาณการผลิตข้าวออกสของประเทศลดลงอย่างต่อเนื่อง

แม้ว่าข้าวฤดูออกสจะเป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญในช่วงต้นฤดูการผลิต แต่สัดส่วนผลผลิตคิดเป็นไม่ถึงร้อยละ 10 ของผลผลิตข้าวรวมทั้งปีของบังกลาเทศ ขณะที่ข้าวฤดูโบโร (Boro Rice) ซึ่งเป็นข้าวนาปรัง กลับมีสัดส่วนมากกว่าครึ่งหนึ่งของผลผลิตข้าวทั้งประเทศ

ด้วยเหตุนี้ การลดลงของผลผลิตข้าวฤดูออกสจึงไม่น่าจะส่งผลกระทบต่อปริมาณข้าวโดยรวมของบังกลาเทศในระยะสั้น อย่างไรก็ตาม แนวโน้มดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างในภาคการเกษตรของประเทศ โดยเกษตรกรให้ความสำคัญกับการเพาะปลูกพืชที่มีความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจมากขึ้น ซึ่งอาจส่งผลต่อรูปแบบการผลิตข้าวของบังกลาเทศในอนาคต

ที่มา *Oryza.com*

อิหร่าน

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ (สคต.) ณ กรุงเทพมหานคร รายงานว่า กรมศุลกากรอิหร่านออกหนังสือเวียนฉบับใหม่ กำหนดให้การนำเข้าข้าวทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นการนำเข้าในรูปแบบเชิงพาณิชย์หรือผ่านโครงการสำหรับชาวชายแดน ต้องผ่านกระบวนการตรวจสอบและรับรองแหล่งที่มา รวมถึงความถูกต้องของสินค้า (Authenticity Verification) ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยองค์การมาตรฐานแห่งชาติอิหร่าน เพื่อยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตรในตลาดภายในประเทศ และป้องกันการนำเข้าสินค้าคุณภาพต่ำจากต่างประเทศ

สำนักข่าว ISNA รายงานว่า มาตรการดังกล่าวเป็นการดำเนินการตามข้อเสนอของสำนักงานตรวจสอบแห่งชาติอิหร่าน (National Inspection Organization) ซึ่งได้เสนอให้เพิ่มความเข้มงวดในการกำกับดูแลการนำเข้าข้าว โดยเฉพาะในประเด็นการตรวจสอบแหล่งกำเนิดสินค้าและการรับรองคุณภาพ เพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภค สนับสนุนผู้ผลิตภายในประเทศ และป้องกันการไหลบ่าเข้ามาของข้าวที่ไม่ได้มาตรฐาน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพของตลาดและความมั่นคงทางอาหารของประเทศ

ในหนังสือเวียนที่ส่งถึงด่านศุลกากรทั่วประเทศ ระบุว่า การดำเนินมาตรการดังกล่าวเป็นไปตามข้อเสนอของสำนักงานตรวจสอบกิจการพิเศษ สังกัดสำนักงานตรวจสอบแห่งชาติ โดยอ้างอิงกฎหมายและระเบียบที่ให้องค์การมาตรฐานแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลักในการกำหนดและตรวจสอบความถูกต้องของแหล่งที่มาสินค้า พร้อม

กำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าว

ปัจจุบัน อิหร่านมีช่องทางการนำเข้าข้าวหลัก 2 รูปแบบ ได้แก่ การนำเข้าเชิงพาณิชย์ และการนำเข้าผ่านสิทธิของชาวชายแดน (Border Residents Trade) ซึ่งมีเงื่อนไขและขั้นตอนแตกต่างกัน

สำหรับการนำเข้าเชิงพาณิชย์ ผู้นำเข้าจะต้องได้รับใบอนุญาตและการรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นองค์การอาหารและยา หน่วยงานคุ้มครองพืช หน่วยงานกักกันโรคพืช และองค์การมาตรฐานแห่งชาติ รวมถึงต้องระบุข้อมูลเกี่ยวกับชนิดของข้าว ประเทศต้นทาง และรายละเอียดสินค้าที่ชัดเจนก่อนเข้าสู่กระบวนการนำเข้า

อย่างไรก็ตาม หลังจากรัฐบาลอิหร่านยกเลิกระบบอัตราแลกเปลี่ยนพิเศษสำหรับสินค้าบางประเภท รัฐบาลได้ออกมาตรการอำนวยความสะดวกเพื่อเร่งการนำเข้าสินค้าจำเป็น โดยเปิดโอกาสให้ชาวชายแดนสามารถนำเข้าสินค้าพื้นฐานบางรายการได้โดยไม่ต้องโอนเงินตราต่างประเทศ ภายใต้อำนาจที่มอบให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อป้องกันปัญหาการขาดแคลนสินค้าและรักษาเสถียรภาพด้านอุปทานภายในประเทศ

ช่องทางการนำเข้าผ่านชาวชายแดนดังกล่าวมีบทบาทสำคัญอย่างมากในช่วงที่ผ่านมา โดยเฉพาะในช่วงที่อิหร่านเผชิญกับภาวะความตึงเครียดและสถานการณ์สงคราม ซึ่งช่วยให้ประเทศสามารถจัดหาสินค้าจำเป็นได้อย่างต่อเนื่อง และลดแรงกดดันต่อระบบการนำเข้าสินค้าหลักของประเทศ

อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่อิหร่านพบว่า การนำเข้าสินค้าผ่านช่องทางดังกล่าวบางส่วนไม่ได้อยู่ภายใต้ข้อกำหนดด้านเอกสารและการรับรองบางประเภทเช่นเดียวกับการนำเข้าเชิงพาณิชย์ หนึ่งในประเด็นสำคัญคือการตรวจสอบและรับรองแหล่งที่มาของข้าว ซึ่งที่ผ่านมาไม่ได้ถูกกำหนดไว้อย่างเข้มงวดสำหรับผู้นำเข้าบางกลุ่ม

ด้วยเหตุนี้ สำนักงานตรวจสอบแห่งชาติอิหร่านจึงได้ผลักดันให้มีการบังคับใช้มาตรฐานเดียวกันกับการนำเข้าข้าวทุกช่องทาง โดยกำหนดให้ผู้นำเข้าที่เป็นชาวชายแดนต้องแสดงเอกสารและหลักฐานยืนยันแหล่งกำเนิดสินค้า รวมถึงผ่านกระบวนการตรวจสอบความถูกต้องและคุณภาพของข้าวก่อนที่จะได้รับอนุญาตให้นำเข้าสู่ตลาดภายในประเทศ

ด้านสำนักข่าว Mehr ระบุว่า ภายใต้ข้อกำหนดใหม่ ข้าวนำเข้าทุกล็อตจะต้องผ่านการตรวจสอบทั้งด้านคุณภาพ แหล่งกำเนิดสินค้า และความสอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนด ก่อนจะสามารถเข้าสู่ตลาดอิหร่านได้ โดยรัฐบาลมองว่ามาตรการดังกล่าวจะช่วยยกระดับความโปร่งใสของระบบการนำเข้าสินค้าเกษตร ลดความเสี่ยงจากการนำเข้าสินค้าคุณภาพต่ำ และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภค

นักวิเคราะห์มองว่า การเข้มงวดมาตรฐานการนำเข้าข้าวครั้งนี้สะท้อนความพยายามของรัฐบาลอิหร่านในการรักษาสมดุลระหว่างการดูแลความมั่นคงทางอาหาร การคุ้มครองผู้บริโภค และการสนับสนุนภาคการผลิตภายในประเทศ ท่ามกลางความท้าทายด้านเศรษฐกิจและสถานการณ์การค้าระหว่างประเทศที่ยังคงมีความผันผวน

มาตรการดังกล่าวจึงถือเป็นอีกก้าวสำคัญของอิหร่านในการยกระดับระบบกำกับดูแลการนำเข้าสินค้าเกษตร สร้างมาตรฐานเดียวกันสำหรับผู้นำเข้าทุกกลุ่ม และรักษาเสถียรภาพของภาคการผลิตและตลาดข้าวภายในประเทศในระยะยาว

ที่มา สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ (สคต.) ณ กรุงเตหะราน

ไนจีเรีย

สำนักข่าว S&P Global รายงานว่า ไนจีเรียมีแนวโน้มเพิ่มการนำเข้าข้าวหนึ่ง (parboiled rice) จากประเทศอินเดียมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากส่วนต่างราคาของข้าวระหว่างอินเดียและไทย ได้ขยายตัวอย่างมีนัยสำคัญ โดยข้าวหนึ่งจากอินเดียยังคงมีราคาต่ำกว่าข้าวจากประเทศไทยอย่างชัดเจน ส่งผลให้เป็นตัวเลือกหลักของผู้ซื้อที่ให้ความสำคัญกับต้นทุน แม้ว่าข้าวไทยจะมีชื่อเสียงด้านคุณภาพที่สูงกว่า

ตามข้อมูลจากผู้มีส่วนร่วมในตลาด (market participants) ผู้นำเข้าข้าวในประเทศไนจีเรีย มีความสนใจในข้าวอินเดีย เนื่องจากระดับราคาที่สามารถแข่งขันได้และปริมาณสินค้าส่งออกที่มีอยู่ในระดับสูงของอินเดีย โดยระดับสต็อกข้าวที่อยู่ในปริมาณมากและความพร้อมในการส่งออกที่แข็งแกร่งของอินเดีย ทำให้ราคาข้าวยังคงอยู่ในระดับกตตัน ในขณะที่ข้าวหนึ่งจากไทยยังคงมีราคาสูงกว่าอย่างต่อเนื่อง (premium) ส่งผลให้ความต้องการนำเข้าหันไปสู่อำนาจจากอินเดียในตลาดหลักของภูมิภาคแอฟริกาตะวันตก

แนวโน้มดังกล่าวสะท้อนถึงบทบาทที่เพิ่มขึ้นของอินเดียในตลาดข้าวหนึ่งของภูมิภาคแอฟริกาตะวันตก โดยปัจจัยด้านความสามารถในการเข้าถึง มักมีน้ำหนักมากกว่าปัจจัยด้านคุณภาพ ทั้งนี้ ภูมิภาคแอฟริกาตะวันตก (West Africa) ยังคงเป็นตลาดปลายทางขนาดใหญ่ที่สุดสำหรับการส่งออกข้าวหนึ่งของอินเดีย และความต้องการจากประเทศต่างๆ เช่น ไนจีเรีย คาดว่าจะยังคงสนับสนุนปริมาณการส่งออกของอินเดียในช่วงเดือนถัดไป

ผู้มีส่วนร่วมในตลาดยังระบุว่า ผู้บริโภคในไนจีเรียโดยทั่วไปมักนิยมข้าวไทย เนื่องจากมีลักษณะเมล็ดยาวกว่าและคุณภาพระดับพรีเมียม แต่ส่วนต่างราคาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันได้ทำให้ข้าวหนึ่งจากอินเดียกลายเป็นทางเลือกที่คุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์มากกว่า หากส่วนต่างราคายังไม่ปรับตัวลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ข้าวจากอินเดียมีแนวโน้มที่จะยังคงรักษาความได้เปรียบเชิงการแข่งขันในตลาดไนจีเรียต่อไปอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ สำนักข่าวแพลตส์ (Platts) ภายใต้สำนักข่าว S&P Global รายงานเมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2569 ว่า ส่วนต่างราคาข้าวระหว่างไทยและอินเดียที่กว้างขึ้น เป็นปัจจัยที่ดึงดูดอุปสงค์ข้าวหนึ่งจากไนจีเรียเข้าสู่ตลาดอินเดียมากขึ้น โดยมีประเด็นสำคัญดังนี้

- ไนจีเรีย (Nigeria) หันมานำเข้าข้าวจากอินเดียมากขึ้น แทนการนำเข้าจากไทย
- ราคาข้าวหนึ่งของอินเดียต่ำกว่าข้าวหนึ่งของไทยถึง 134 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน (US\$134/mt)
- ปัจจุบันไนจีเรียมีความต้องการนำเข้าข้าวหนึ่งประมาณ 30,000–35,000 ตัน ตามข้อมูลจากแหล่งข่าวในอุตสาหกรรม

แหล่งข่าวในตลาดเปิดเผยต่อแพลตส์ (Platts) เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2569 ว่าตลาดข้าวของอินเดียกำลังได้รับแรงหนุนจากอุปสงค์ใหม่จากไนจีเรีย สำหรับการนำเข้าข้าวหนึ่ง (Parboiled Rice) เนื่องจากราคาข้าวของไทยปรับตัวสูงขึ้นจากภาวะอุปทานตึงตัวและต้นทุนภายในประเทศที่เพิ่มขึ้น

อุปสงค์ใหม่จากไนจีเรียมีแนวโน้มที่จะช่วยสนับสนุนราคาส่งออกข้าวของอินเดีย และเพิ่มความคึกคักในการซื้อขายระหว่างประเทศ โดยความสนใจในการนำเข้าครั้งนี้เกิดขึ้นภายหลังจากที่เบนินประกาศใช้มาตรการจำกัดการนำเข้า ขณะที่ไนจีเรียได้ปรับลดอัตราภาษีนำเข้าข้าว ซึ่งผู้ประกอบการในตลาดมองว่าเป็นปัจจัยที่จะช่วยกระตุ้นการส่งออกข้าวของอินเดีย

เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน แพลตส์ประเมินราคาข้าวหนึ่งอินเดีย 5% (Indian 5% Broken Parboiled Rice) ที่ระดับ 340 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน แบบ FOB (Free on Board) ขณะที่ราคาข้าวหนึ่งไทย 100% (Thai 100%

Parboiled Rice) อยู่ที่ 474 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน แบบ FOB ส่งผลให้ข้าวจากอินเดียมีราคาต่ำกว่าข้าวไทยถึง 134 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน

ผู้นำเข้ารายหนึ่งในไนจีเรียเปิดเผยว่า ผู้นำเข้าหลายรายได้เริ่มจัดหาข้าวจากอินเดียแล้ว และมีแนวโน้มจะนำเข้าข้าวสาร (Milled Rice) โดยได้รับสิทธิยกเว้นภาษีนำเข้าภายใต้มาตรการผ่อนปรนที่รัฐบาลเฟิงอนุมัติ

ในอดีต ข้าวสารส่วนใหญ่ โดยเฉพาะข้าวหนึ่งจากอินเดีย มักเข้าสู่ไนจีเรียผ่านการค้าชายแดนโดยอาศัยเบนินเป็นช่องทางหลัก อย่างไรก็ตาม แหล่งข่าวในอุตสาหกรรมระบุว่า ปัจจุบันผู้นำเข้าจำเป็นต้องได้รับใบอนุญาตก่อนจึงจะสามารถนำเข้าข้าวเข้าสู่ไนจีเรียโดยตรงได้

ผู้ค้าข้าวรายหนึ่งในเมือง กุรุคราม (Gurgaon) รัฐ हरยาणा (Haryana) ประเทศอินเดีย กล่าวว่า ท่ามกลางราคาข้าวไทยที่ปรับตัวสูงขึ้น ความต้องการนำเข้าของไนจีเรียได้เปลี่ยนทิศทางมาสู่อินเดีย โดยปัจจุบันมีความต้องการข้าวหนึ่งอยู่ที่ประมาณ 30,000–35,000 ตัน

ขณะเดียวกัน ผู้ค้ารายหนึ่งในกรุงนิวเดลี (New Delhi) เปิดเผยว่า ผู้นำเข้าไนจีเรียรายหนึ่งได้รับใบอนุญาตให้นำเข้าข้าวปลอดภาษีประมาณ 150,000 ตัน โดยขณะนี้อยู่ระหว่างการเจรจาเงื่อนไขการชำระเงินกับผู้ส่งออกอินเดีย

นอกจากนี้ ความต้องการนำเข้าข้าวในรูปแบบการขนส่งเต็มลำเรือ (Full Vessel Cargo Load) ยังคงอยู่ในระดับสูง อย่างไรก็ตาม แม้ว่าราคาข้าวไทยจะสูงกว่ามาก แต่ไนจีเรียยังอาจนำเข้าข้าวจากไทยบางส่วนต่อไป เนื่องจากข้าวไทยยังคงได้รับการยอมรับในด้านคุณภาพระดับพรีเมียม

ผู้ประกอบการในตลาดส่วนใหญ่เห็นตรงกันว่า ส่วนต่างราคาที่กว้างระหว่างข้าวไทยและข้าวอินเดียจะยังคงทำให้ไนจีเรียมุ่งเน้นการนำเข้าจากอินเดียเป็นหลัก

นาย Anurak Deesirisathien หัวหน้าฝ่ายขายของ บริษัท Asia Golden Rice Co., Ltd. กล่าวว่า ในอดีต ไทยเคยส่งออกข้าวไปยังไนจีเรียในช่วงที่ราคาข้าวหนึ่งของไทยสามารถแข่งขันกับอินเดียได้ แต่ในปัจจุบัน ราคาข้าวไทยสูงกว่าข้าวอินเดียประมาณ 130 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ทำให้ผู้ซื้อชาวไนจีเรียมีแนวโน้มต่ำมากที่จะเปลี่ยนกลับมาซื้อข้าวไทย อุปสงค์ใหม่ที่เกิดขึ้นจากการปรับลดภาษีนำเข้าข้าวของไนจีเรียมีแนวโน้มที่จะเป็นประโยชน์ต่อข้าวอินเดียมากกว่า เนื่องจากมีความได้เปรียบด้านราคาอย่างชัดเจน

ผู้ส่งออกข้าวรายหนึ่งในประเทศไทยแสดงความเห็นในทิศทางเดียวกัน โดยระบุว่า อินเดียยังคงเป็นผู้จัดหาข้าวที่มีความสามารถในการแข่งขันสูงที่สุดสำหรับตลาดไนจีเรีย ซึ่งอินเดียน่าจะเป็นประเทศที่ได้รับประโยชน์มากที่สุดจากการปรับลดภาษีนำเข้าข้าวของไนจีเรีย เนื่องจากข้าวอินเดียยังคงมีความได้เปรียบอย่างมากทั้งด้านราคาและค่าระวางขนส่ง

ทั้งนี้ประเทศไทยสูญเสียตลาดเบนินไปอย่างมีนัยสำคัญเมื่อหลายปีก่อน และไนจีเรียก็ไม่ได้เป็นตลาดส่งออกที่สำคัญสำหรับข้าวไทยในช่วงที่ผ่านมา แม้ความต้องการนำเข้าของไนจีเรียจะเพิ่มขึ้น แต่ด้วยส่วนต่างราคาที่กว้างในปัจจุบัน ข้าวจากอินเดียคาดว่าจะสามารถครองสัดส่วนการค้าได้เป็นส่วนใหญ่

ข้อมูลจาก สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย (Thai Rice Exporters Association) ระบุว่า ประเทศไทยส่งออกข้าวไปยังไนจีเรียจำนวน 102,890 ตัน ในปี 2025 เพิ่มขึ้นร้อยละ 195 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า อย่างไรก็ตาม ในช่วงเดือนมกราคม-มีนาคม ปี 2026 ไม่ปรากฏข้อมูลการส่งออกข้าวไทยไปยังไนจีเรียแต่อย่างใด

ด้านข้อมูลจาก สำนักงานพัฒนาการส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารแปรรูปแห่งอินเดีย (Agricultural and Processed Food Products Export Development Authority: APEDA) ระบุว่า การส่งออกข้าวโดยตรง

จากอินเดียไปยังไนจีเรียในปีงบประมาณ 2025/26 (เมษายน-มีนาคม) อยู่ที่ 12,948 ตัน ลดลงจากปีก่อนถึง 89,740 ตัน เนื่องจากการค้าขายแดนผ่านเบนิินมีบทบาทเพิ่มขึ้น

ทั้งนี้ ผู้ประกอบการในตลาดคาดการณ์ว่า トラบใดที่ข้าวอินเดียยังคงรักษาความได้เปรียบด้านราคาในระดับปัจจุบัน ผู้ส่งออกอินเดียจะยังคงเป็นแหล่งจัดหาข้าวที่ไนจีเรียให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก อย่างไรก็ตาม ภาวะและปริมาณการสั่งซื้อในระยะต่อไปจะขึ้นอยู่กับความคืบหน้าของการออกใบอนุญาตนำเข้า และเงื่อนไขการชำระเงินระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายเป็นสำคัญ

ที่มา *Oryza.com*

สหภาพยุโรป

รายงานสถานการณ์เพาะปลูกข้าวประจำเดือนมีนาคม 2569 ของกระทรวงเกษตร ประมง และอาหาร แห่งสเปน (Ministry of Agriculture, Fisheries and Food of Spain) ระบุว่า พื้นที่เพาะปลูกข้าวของประเทศ สำหรับฤดูกาลผลิตปี 2569/2570 มีแนวโน้มปรับลดลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปีก่อน โดยคาดว่าพื้นที่ปลูกข้าวเปลือก รวมจะอยู่ที่ 96,200 เฮกตาร์ ลดลงจาก 97,000 เฮกตาร์ในปี 2568 คิดเป็นการหดตัวประมาณ 0.8%

อย่างไรก็ตาม แม้พื้นที่เพาะปลูกจะปรับลดลงเพียงเล็กน้อย แต่ยังคงอยู่ในระดับสูงกว่าค่าเฉลี่ย 5 ปี ซึ่งอยู่ที่ 75,700 เฮกตาร์อย่างมีนัยสำคัญ สะท้อนถึงการฟื้นตัวอย่างแข็งแกร่งของภาคการเพาะปลูกข้าวภายหลังจากที่ได้รับผลกระทบจากภาวะภัยแล้งในหลายฤดูกาลที่ผ่านมา

แนวโน้มการเพาะปลูกมีความแตกต่างกันตามประเภทของข้าว โดยคาดว่าพื้นที่เพาะปลูกข้าวอินดิกา (Indica Rice) จะเพิ่มขึ้นเล็กน้อยร้อยละ 0.7 จาก 46,000 เฮกตาร์ในปี 2568 เป็น 46,300 เฮกตาร์ในปี 2569 ขณะที่พื้นที่เพาะปลูกข้าวจาโปนิกา (Japonica Rice) มีแนวโน้มลดลงร้อยละ 2.2 จาก 51,300 เฮกตาร์ เหลือ 50,200 เฮกตาร์

การลดลงของพื้นที่เพาะปลูกข้าวจาโปนิกาถือเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลให้พื้นที่เพาะปลูกข้าวโดยรวมของ สเปน (Spain) ปรับตัวลดลงในฤดูกาลผลิตดังกล่าว

ทั้งนี้ รายงานฉบับดังกล่าวยังไม่ได้เผยแพร่ประมาณการผลผลิตข้าวสำหรับฤดูเก็บเกี่ยวปี 2569 อย่างเป็นทางการ อย่างไรก็ตาม ภาคการผลิตข้าวของสเปนมีผลการดำเนินงานที่แข็งแกร่งในฤดูกาลก่อนหน้า โดยผลผลิตข้าวเปลือกในปี 2568 อยู่ที่ 734,400 ตัน เพิ่มขึ้นจาก 611,800 ตันในปี 2567

ข้อมูลประมาณการล่าสุดบ่งชี้ว่า ภาคการปลูกข้าวของสเปนยังคงมีเสถียรภาพในระดับค่อนข้างสูง โดยมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการเพาะปลูกระหว่างชนิดพันธุ์ข้าวเพียงเล็กน้อย สะท้อนถึงการตัดสินใจด้านการเพาะปลูกที่ยังคงมีความต่อเนื่องและสมดุลภายในอุตสาหกรรม

สหภาพยุโรป (the European Union; EU) รายงานว่า การนำเข้าข้าวในปีการตลาด (Marketing year) 2025/26 (ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2568-31 สิงหาคม 2569) ในช่วงวันที่ 1 กันยายน 2568 – 16 มิถุนายน 2569 มีการนำเข้าข้าว (ข้าวเปลือก (คิดเป็นข้าวสารแล้ว) ข้าวกล้อง ข้าวสาร แต่ไม่รวมข้าวหัก) ปริมาณ 1,269,899 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 3.8% เมื่อเทียบกับจำนวน 1,222,963 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยเป็นการนำเข้าข้าวสายพันธุ์ Japonica จำนวน 173,902 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 34.8% เมื่อเทียบกับจำนวน 129,010 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ขณะที่ข้าวสายพันธุ์ Indica นำเข้าจำนวน 1,095,997 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 0.2% เมื่อเทียบ

กับจำนวน 1,093,954 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา สำหรับข้าวหักนั้น มีการนำเข้าปริมาณ 314,248 ตัน ลดลงประมาณ 28.6% เมื่อเทียบกับจำนวน 439,988 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ในสัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 16 มิถุนายน 2569 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าว 50,673 ตัน โดยในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2568 - 16 มิถุนายน 2569 ประเทศต่างๆที่นำเข้าข้าวประกอบด้วย ฝรั่งเศส 205,704 ตัน เนเธอร์แลนด์ 186,977 ตัน สเปน 165,977 ตัน อิตาลี 164,507 ตัน เยอรมนี 92,696 ตัน โปแลนด์ 89,1498 ตัน โปรตุเกส 87,435 ตัน เบลเยียม 68,264 ตัน สาธารณรัฐเชค 42,266 ตัน บัลแกเรีย 34,090 ตัน สวีเดน 29,033 ตัน สโลวาเกีย 20,593 ตัน ลิทัวเนีย 15,178 ตัน เดนมาร์ค 12,230 ตัน ไอร์แลนด์ 9,433 ตัน กรีซ 8,696 ตัน ฮังการี 7,981 ตัน โรมานี 6,689 ตัน ไชปรัส 5,959 ตัน ฟินแลนด์ 5,779 ตัน ออสเตรีย 4,668 ตัน ตัน มอลต้า 3,274 ตัน ลัตเวีย 1,606 ตัน เป็นต้น

ขณะที่ข้อมูลการนำเข้าและส่งออกข้าวล่าสุดของสหภาพยุโรป (European Union: EU) ณ วันที่ 14 มิถุนายน 2569 ระบุว่า ในปีการตลาด (Marketing Year: MY) 2568/69 ซึ่งครอบคลุมช่วงวันที่ 1 กันยายน 2568 ถึง 31 สิงหาคม 2569 ปริมาณการนำเข้าและการส่งออกข้าวของสหภาพยุโรปปรับตัวลดลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

ในช่วงวันที่ 1 กันยายน 2568 ถึง 14 มิถุนายน 2569 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าวรวมทั้งสิ้น 1.216 ล้านตัน (คำนวณในรูปข้าวสารหรือ Milled Equivalent) ลดลงประมาณร้อยละ 0.8 เมื่อเทียบกับปริมาณนำเข้าที่ประมาณ 1.226 ล้านตันในปีการตลาด 2567/68 ซึ่งครอบคลุมช่วงวันที่ 1 กันยายน 2567 ถึง 8 มิถุนายน 2568

โครงสร้างการนำเข้าประกอบด้วย

- ข้าวเปลือก (Paddy Rice) จำนวน 11,608 ตัน
 - ข้าวกล้อง (Husked Rice) จำนวน 362,352 ตัน
 - ข้าวสารและข้าวสารกึ่งสี (Milled and Semi-Milled Rice) จำนวน 842,238 ตัน
- เมื่อจำแนกตามประเภทข้าว พบว่า
- ข้าวจาโปนิกา (Japonica Rice) มีปริมาณนำเข้า 189,116 ตัน
 - ข้าวอินดิกา (Indica Rice) มีปริมาณนำเข้า 1.027 ล้านตัน

ประเทศผู้ส่งออกข้าวสารและข้าวสารกึ่งสีรายสำคัญเข้าสู่สหภาพยุโรป

1. กัมพูชา (Cambodia) จำนวน 193,085 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 27.5
2. เมียนมา (Myanmar) จำนวน 145,380 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 20.7
3. ประเทศไทย (Thailand) จำนวน 124,786 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 17.8
4. อินเดีย (India) จำนวน 124,196 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 17.7
5. ปากีสถาน (Pakistan) จำนวน 76,438 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10.9

จากข้อมูลดังกล่าว กัมพูชายังคงครองตำแหน่งผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ที่สุดเข้าสู่ตลาดสหภาพยุโรป โดยมีส่วนแบ่งตลาดมากกว่าหนึ่งในสี่ของปริมาณนำเข้าทั้งหมด ขณะที่ประเทศไทย และอินเดีย มีปริมาณส่งออกใกล้เคียงกันและครองส่วนแบ่งตลาดในระดับประมาณร้อยละ 18

สำหรับการส่งออกข้าวนั้น ในช่วงวันที่ 1 กันยายน 2568 ถึง 14 มิถุนายน 2569 สหภาพยุโรปส่งออกข้าวรวมทั้งสิ้น 217,608 ตัน (คำนวณในรูปข้าวสาร) ลดลงประมาณร้อยละ 5.32 เมื่อเทียบกับปริมาณส่งออกประมาณ 229,838 ตันในปีการตลาด 2567/68

โครงสร้างการส่งออกประกอบด้วย

- ข้าวเปลือก (Paddy Rice) จำนวน 3,984 ตัน
- ข้าวกล้อง (Husked Rice) จำนวน 22,549 ตัน
- ข้าวสารและข้าวสารกึ่งสี (Milled and Semi-Milled Rice) จำนวน 191,075 ตัน

เมื่อจำแนกตามประเภทข้าว พบว่า

- ข้าวจาโปนิกา (Japonica Rice) ส่งออกจำนวน 145,658 ตัน
- ข้าวอินดิกา (Indica Rice) ส่งออกจำนวน 71,950 ตัน

ตลาดปลายทางสำคัญของการส่งออกข้าวสารและข้าวสารกึ่งสีจากสหภาพยุโรป

1. สหราชอาณาจักร (United Kingdom) จำนวน 27,019 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 43.8
2. สมาพันธรัฐสวิส (Switzerland) จำนวน 12,957 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 21.0
3. เบลารุส (Belarus) จำนวน 6,001 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.7
4. นอร์เวย์ (Norway) จำนวน 4,348 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7.0
5. เซอร์เบีย (Serbia) จำนวน 1,956 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.2

ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าสหราชอาณาจักรยังคงเป็นตลาดส่งออกข้าวที่สำคัญที่สุดของสหภาพยุโรป โดยมีสัดส่วนเกือบครึ่งหนึ่งของปริมาณการส่งออกข้าวสารและข้าวสารกึ่งสีทั้งหมด ขณะที่สวิตเซอร์แลนด์ เป็นตลาดรองที่มีความสำคัญอย่างมาก โดยมีสัดส่วนมากกว่าหนึ่งในห้าของการส่งออกทั้งหมด
ที่มา *Oryza.com*

สหรัฐอเมริกา

กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (United States Department of Agriculture: USDA) เผยแพร่รายงาน Rice Outlook ประจำเดือนมิถุนายน 2569 โดยคาดการณ์ว่าอุปทานข้าวของสหรัฐฯ ในปีการตลาด (Marketing Year: MY) 2569/70 จะปรับเพิ่มขึ้นเล็กน้อย เนื่องจากปริมาณสต็อกต้นงวดที่ยกมาจากปีการตลาดก่อนหน้ามีมากกว่าที่คาดไว้ ส่งผลให้อุปทานข้าวรวมอยู่ที่ 275.8 ล้านฮันเดรดเวท (hundredweight: cwt) เพิ่มขึ้น 0.5 ล้านฮันเดรดเวท จากประมาณการเดือนก่อน การปรับเพิ่มดังกล่าวเป็นผลจากการที่สต็อกปลายงวดของปีการตลาด 2568/69 สูงขึ้น ทำให้สต็อกต้นงวดของปีการตลาด 2569/70 เพิ่มขึ้น 54.8 ล้านฮันเดรดเวท อย่างไรก็ตาม แม้อุปทานจะได้รับการปรับเพิ่ม แต่ยังคงเป็นระดับต่ำที่สุดนับตั้งแต่ปีการตลาด 2565/66 เนื่องจากผลผลิตภายในประเทศลดลง

USDA คาดการณ์ว่าผลผลิตข้าวของสหรัฐฯ ในปีการตลาด 2569/70 จะอยู่ที่ 175.2 ล้านฮันเดรดเวท โดยการลดลงที่สำคัญที่สุดเกิดขึ้นในกลุ่มข้าวเมล็ดยาว (Long-grain rice) ซึ่งคาดว่าจะมีผลผลิต 122.5 ล้านฮันเดรดเวท ลดลงร้อยละ 20 จากปีก่อน และเป็นระดับต่ำที่สุดนับตั้งแต่ปีการตลาด 2554/55 สาเหตุสำคัญมาจากพื้นที่เก็บเกี่ยวที่ลดลง เนื่องจากเกษตรกรปรับลดการเพาะปลูกเพื่อตอบสนองต่อภาวะราคาข้าวที่อยู่ในระดับต่ำต่อเนื่อง ประกอบกับต้นทุนการผลิตที่ยังอยู่ในระดับสูง แม้ว่าหลายพื้นที่ที่เพาะปลูกจะมีสภาพการเพาะปลูกที่เอื้ออำนวยก็ตาม

ด้านอุปสงค์ USDA คาดการณ์ว่าการใช้ข้าวรวมของสหรัฐฯ จะอยู่ที่ 233.0 ล้านฮันเดรดเวท แบ่งเป็นการใช้ภายในประเทศและการใช้ส่วนตกค้าง (Domestic and Residual Use) 154.0 ล้านฮันเดรดเวท และการส่งออก 79.0 ล้านฮันเดรดเวท โดยการส่งออกของสหรัฐฯ ยังคงเผชิญแรงกดดันจากการแข่งขันที่รุนแรงในตลาดโลก

เนื่องจากประเทศผู้ส่งออกรายสำคัญ ได้แก่ บราซิล อุรุกวัย และปากีสถาน ยังคงเสนอราคาข้าวที่สามารถแข่งขันได้มากกว่า ส่งผลให้ผู้ส่งออกสหรัฐฯ สูญเสียส่วนแบ่งตลาดในประเทศปลายทางสำคัญ เช่น เม็กซิโก และเฮติ ดังนั้นการขยายตัวของการส่งออกในปีการตลาดนี้จึงมีแนวโน้มจำกัด

สำหรับสต็อกปลายงวดของปีการตลาด 2569/70 คาดว่าจะอยู่ที่ 42.8 ล้านตันเดรตเวท สูงกว่าประมาณการเดือนก่อนเล็กน้อย แต่ยังต่ำกว่าระดับของปีการตลาด 2568/69 ขณะที่ราคาเฉลี่ยทั้งฤดูกาลที่เกษตรกรได้รับ (Season-average Farm Price) ของข้าวทุกชนิดยังคงประมาณการเดิมที่ 13.50 ดอลลาร์สหรัฐต่อตันเดรตเวท สะท้อนว่าปริมาณอุปทานที่ดึงตัวช่วยพยุงระดับราคาไว้ได้ในระดับหนึ่ง โดยราคาข้าวเมล็ดยาวคาดว่าจะอยู่ที่ 12.00 ดอลลาร์สหรัฐต่อตันเดรตเวท ส่วนราคาข้าวเมล็ดกลางและเมล็ดสั้น (Medium- and Short-grain rice) คาดว่าจะอยู่ที่ 17.90 ดอลลาร์สหรัฐต่อตันเดรตเวท เนื่องจากมีอุปทานค่อนข้างจำกัดและอุปสงค์อยู่ในระดับแข็งแกร่ง

มีรายงานว่า ภาคอุตสาหกรรมข้าวของสหรัฐอเมริกา กำลังเผชิญแรงกดดันจากราคาที่ลดลง ขณะที่ต้นทุนการผลิตที่สูง และความท้าทายด้านการค้า

ทั้งนี้ ในรายงาน “Surviving the Farm Economy Downturn: 2026 Update” โดยคณะกรรมการเศรษฐกิจการส่งเสริมภาคใต้ (Southern Extension Economics Committee) ระบุว่า ภาคเกษตรกรรมพีซีไร์ของสหรัฐอเมริกา กำลังเผชิญแรงกดดันทางการเงินที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยข้าวเป็นหนึ่งในสินค้าเกษตรที่ได้รับผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ แม้ว่าสถานการณ์ปัจจุบันยังไม่รุนแรงเทียบเท่าวิกฤตภาคเกษตรในทศวรรษ 1980 แต่ผู้ผลิตข้าวกำลังเผชิญแรงกดดันจากการลดลงของราคาผลผลิต ต้นทุนการผลิตที่อยู่ในระดับสูง อัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มขึ้น และความไม่แน่นอนด้านการค้าโลกที่เพิ่มขึ้น

ราคาข้าวในสหรัฐฯ ปรับตัวลดลงอย่างมีนัยสำคัญในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา โดยรายงานระบุว่า ราคาเฉลี่ยข้าวสหรัฐฯ ลดลงจาก 19.80 ดอลลาร์สหรัฐต่อร้อยปอนด์ (hundredweight: cwt) ในปี 2022 เหลือ 17.30 ดอลลาร์ต่อ cwt ในปี 2023 และ 14.80 ดอลลาร์ต่อ cwt ในปี 2024 ทั้งนี้ คาดการณ์ว่าราคาจะลดลงต่อเนื่องเหลือ 11.80 ดอลลาร์ต่อ cwt ในปี 2025 ก่อนจะฟื้นตัวเล็กน้อยเป็น 13.07 ดอลลาร์ต่อ cwt ในปี 2026 การลดลงดังกล่าวส่งผลให้กำไรของผู้ผลิต (producer margins) ถูกบีบตัวอย่างรุนแรง ขณะที่ต้นทุนการผลิตยังคงอยู่ในระดับสูงกว่าช่วงก่อนการระบาดของโควิด-19

รายงานระบุเพิ่มเติมว่าสถานการณ์ขาดของภาคเกษตรครั้งนี้มีความแตกต่างจากรอบวัฏจักรในอดีต เนื่องจากไม่ได้เกิดจากราคาสินค้าเกษตรที่ลดลงเพียงอย่างเดียว แต่ยังได้รับแรงกดดันจากต้นทุนการผลิตที่อยู่ในระดับสูงอย่างต่อเนื่อง โดยข้าว รวมถึงฝ้าย และข้าวโพด ได้รับผลกระทบอย่างเด่นชัด เนื่องจากเป็นพืชที่ใช้ปัจจัยการผลิตสูง (input-intensive crops) ซึ่งต้องพึ่งพาปุ๋ย เชื้อเพลิง เครื่องจักรแรงงาน และต้นทุนทางการเงินในระดับสูง แม้ว่าราคาปัจจัยการผลิตบางส่วนจะปรับลดลงจากจุดสูงสุดในปี 2022 แต่ต้นทุนโดยรวมยังคงอยู่ในระดับสูงในเชิงประวัติศาสตร์ ขณะที่ต้นทุนทางการเงินเพิ่มขึ้นตามอัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้น

ด้านการค้า รายงานระบุว่า ปัญหาด้านการค้าระหว่างประเทศเป็นอีกปัจจัยสำคัญที่กดดันภาคข้าว โดยข้าวและถั่วเหลือง เป็นพืชที่ได้รับผลกระทบจากนโยบายการค้าและการเปลี่ยนแปลงของตลาดโลกอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ ผู้ผลิตข้าวของสหรัฐฯ พึ่งพาตลาดส่งออกในสัดส่วนสูง โดยประมาณ ร้อยละ 42.1 ของผลผลิตข้าวทั้งหมด ในช่วงปี 2020–2025 ถูกส่งออก ส่งผลให้การเปลี่ยนแปลงนโยบายการค้า ค่าเงินดอลลาร์สหรัฐที่แข็งค่า และการแข่งขันที่เพิ่มขึ้นจากประเทศผู้ส่งออกอื่นๆ ล้วนส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของเกษตรกร

รายงานยังชี้ให้เห็นถึงการเสื่อมถอยของดุลการค้าเกษตรของสหรัฐฯ (U.S. agricultural trade balance) ซึ่งขาดดุลตั้งแต่ปี 2022 เป็นต้นมา โดยค่าเงินดอลลาร์ที่แข็งค่าทำให้สินค้าการเกษตรของสหรัฐฯ มีราคาสูงขึ้นสำหรับผู้ซื้อในต่างประเทศ ส่งผลให้ความสามารถในการแข่งขันด้านการส่งออกลดลง ขณะเดียวกัน ผู้ผลิตรายใหม่ในตลาดธัญพืชโลก (global grain markets) ได้เพิ่มแรงกดดันต่อผู้ส่งออกสหรัฐฯ ทำให้การรักษาส่วนแบ่งตลาดต่างประเทศยากขึ้น

แม้จะมีความท้าทายดังกล่าว รายงานสรุปว่าสถานการณ์โดยรวมของภาคเกษตรสหรัฐฯ ยังถือว่ามีความแข็งแกร่งมากกว่าวิกฤตภาคเกษตรในทศวรรษ 1980 โดยมูลค่าที่ดินเกษตรยังคงปรับตัวเพิ่มขึ้น อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ยังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ และมาตรการสนับสนุนจากภาครัฐช่วยบรรเทาผลกระทบบางส่วน อย่างไรก็ตาม แนวโน้มการเพิ่มขึ้นของหนี้สิน ต้นทุนการผลิตที่สูง และสภาวะการค้าโลกที่ไม่เอื้ออำนวย ยังคงเป็นปัจจัยที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้ การฟื้นตัวของภาคข้าวสหรัฐฯ มีแนวโน้มขึ้นอยู่กับการฟื้นตัวของราคาตลาด การลดลงของต้นทุนการผลิต และการขยายโอกาสด้านการส่งออกในระยะต่อไป

ที่มา *Oryza.com*

